

DE PROFETIE VAN ZACHARIA

H. Rossier

Beschouwing over

DE PROFETIE
VAN ZACHARIA

Gods bemoeiingen met Israël en de volken

De profetie van Zacharia

Gods bemoeiingen met Israël en de volken

Auteur: H. Rossier
Vormgeving: Jan Paul Spoor
Tweede editie: 2023

*'Zie, uw Koning zal tot u komen,
rechtvaardig, en Hij is een Heiland'.*

Zacharia 9:9

Inhoud

Voorwoord	8
1. De inleiding	13
2. Het boek van de Gezichten	19
Het eerste gezicht	19
Het tweede gezicht	26
Het derde gezicht	29
Het vierde gezicht	35
Het vijfde gezicht	45
Het zesde gezicht	53
Het zevende gezicht	57
Het achtste gezicht	61
Besluit van het boek van de Gezichten	66
3. Het boek van de Godsspraken	75
Het eerste deel	75
Het tweede deel	82
Het derde deel	98
De Heer zal komen!	127

Voorwoord

Voordat wij de profetie van Zacharia gaan onderzoeken, geloof ik dat het nodig is om een belangrijke opmerking te maken voor hen die zich veel met de profetieën bezighouden. Met de wens in het hart dat zij het steeds meer zullen doen, wil ik hen toch waarschuwen voor het gevaar dat er in zit dit onderwerp alleen te onderzoeken tot bevrediging van de nieuwsgierigheid. Zij, die aan deze neiging van het natuurlijke hart toegeven, stellen alleen belang in de profetieën met het oog op de toekomstige gebeurtenissen en zij maken dáárvan een bepaald onderwerp van studie. Zij verzamelen zich op die manier misschien kennis, maar hun hart blijft er koud en onverschillig bij. Alleen als zij het doel van de profetie begrijpen en waarderen, zullen zij voor dit gevaar bewaard blijven.

De profetie is in de allereerste plaats de openbaring van de kracht en de komst van onze Heer Jezus Christus (2 Petr. 1:16). Deze beide dingen worden aan de discipelen in een gezicht getoond op de heilige berg. Daar ontrolt zich voor hun oog een prachtige schildering van de toekomstige heerlijkheid van Christus in Zijn koninkrijk. Zijn komst, als Hij de teugels van het bewind in handen neemt en de kracht waarmee Hij Zijn koninkrijk op aarde zal vestigen. In ditzelfde toneel wordt hun de hemelse sfeer van dat koninkrijk getoond. De Heer verschijnt in heerlijkheid en onderhoudt Zich met, de door God

begraven Mozes, en met de profeet Elia, die in de hemel opgenomen is zonder de dood te zien.

Maar als de profeten ons de toekomstige heerlijkheid van Christus laten zien, kunnen zij niet zwijgen over Zijn lijden, dat zelfs het fundament is van Zijn heerlijkheid. Daarom zegt de apostel Petrus dat de Geest door de profeten *'te voren getuigde van het lijden dat over Christus zou komen en van de heerlijkheid daarna'* (1 Petr. 1:11). De apostel voegt er aan toe: *'Dat zij niet voor zichzelf, maar voor u de dingen bedienden'*. De toekomstige gelovigen, of zij Christenen of Joden zijn, moeten deelhebben aan dit lijden en aan deze heerlijkheid. Daarom benoemt de apostel Petrus in zijn eerste brief met deze woorden zo dikwijls de Christenen uit de Joden. De profetie behandelt echter niet de tegenwoordige toestand van het christendom. Afgezien van het lijden en de heerlijkheid van Christus, gaat deze over al het lijden en de uiteindelijke heerlijkheid van het overblijfsel van Israël. De geschiedenis daarvan is nauw verbonden met die van hun Heiland.

En ten laatste heeft de profetie een hoogst belangrijk doel, namelijk om ons gescheiden te houden van de wereld. De openbaring van Christus trekt onze *harten* tot Hem, die voor ons geleden heeft en houdt ze bezig met Zijn heerlijkheid. De openbaring van het echte karakter van deze wereld spreekt tot ons geweten en scheidt ons af van wat ons omringt, hoewel wij geroepen zijn om door deze wereld te gaan. Vanuit dit standpunt bezien, is de profetie *'als een lamp die schijnt in een duistere plaats, totdat de dag aanbreekt en de morgenster opgaat in uw harten'* (2 Petr. 1:19). Als wij het profetische licht niet hebben raken wij het spoor bijster en vallen in de strikken die Satan spant om ons te gronde te richten.

Dit zijn de verschillende doelen van de profetie. Wij kunnen er nog aan toevoegen, dat zij de hoop onderhoudt op de heerlijke zegeningen die wij in het vooruitzicht hebben.

* * *

Na de terugkeer van de Joden uit de Babylonische ballingschap hebben de profeten Haggai, Zacharia en Maleachi geprofeteerd. Hoewel hun oogmerk verschillend is, profeteren Haggai en Zacharia samen (Ezra 5:1; 6:14) tijdens de gebeurtenissen die ons verteld worden in het begin van het boek Ezra. Na hen komt Maleachi, die zich in zijn profetie meer bezighoudt met de zedelijke toestand van het volk. Dit vinden we in het laatste hoofdstuk van Nehemia.

Door een proclamatie van Cyrus of Kores, die al door de profeet Jesaja duidelijk aangekondigd is (Jes. 44:28), zijn de Joden naar Jeruzalem terug gekeerd, om er de tempel van de Heer te bouwen. Eerst hebben ze het altaar opgericht, het middelpunt van de eredienst. Daarna leggen zij de fundamenteën van het huis met een ijver, die voor sommigen vermengd is met vreugde en voor anderen met tranen. Maar al zeer spoedig komt er een bevel van koning Ahasveros dat het werk moet stoppen. Zo gaan er sinds het besluit van Kores zeventien jaar voorbij zonder dat de tempelbouw verder vordert dan de fundamenteën.

In het tweede jaar van Darius, koning van Perzië, roept God Haggai en Zacharia. Door hun invloed wordt het volk dadelijk aangemoedigd om de eenmaal begonnen bouw voort te zetten. Zerubbabel, van het koninklijke geslacht (1 Kron. 3:19) en Jozua, de hogepriester, zijn de hoofden die zich met ijver op dit werk toeleggen. Vier jaar later

is het huis voltooid en het volk viert met vreugde het feest van de inwijding.

Op die manier heeft de profetie haar doel bereikt door tot het geweten van het volk te spreken. Het wordt aangevuurd om te werken in de dienst van de Heer. Maar de onmiddellijke uitwerking is nooit het enige doel van de profetie in de Schrift. Zij gaat ook over een toekomstige tijd, die geen ander is dan de eindtijd. Als de profeet Haggai het volk aanmoedigt om de tempel te bouwen doet hij dit met het oog op de dag dat 'het voorwerp van de wens van alle heidenen' in Zijn huis zal binnengaan en het met heerlijkheid zal vervuilen. Als Zacharia tot het volk spreekt over Jeruzalem, denkt hij aan de dag waarop Christus, staande op de Olijfberg, aan Zijn volk als Verlosser zal verschijnen en daarna zal ingaan in Zijn stad als Koning van de gerechtigheid.

Hoewel deze twee profeten veel overeenkomsten hebben, is het onderwerp van hun profetie niet hetzelfde. Haggai spreekt uitsluitend over het huis. Zacharia richt zijn blik verder. Hij spreekt over de stad Jeruzalem, het overblijfsel van Juda en de laatste dag, voor zover deze in betrekking staat tot de Messias. Behalve dit geeft hij ons een algemeen overzicht over de koninkrijken van de volken en over hun zedelijke toestand, zoals die in de laatste tijden zal zijn. Maar hij vestigt onze blik vooral op het lijden van Christus en hoe op verschillende manieren Zijn heerlijkheid geopenbaard zal worden. Op dit laatste onderwerp zullen wij in de loop van deze beschouwing nog dikwijls terugkomen.

* * *

De indeling van het boek Zacharia is heel eenvoudig. Na een korte inleiding (hst. 1:1-6), kan men het in twee geheel verschillende gedeelten splitsen. Het eerste gedeelte is het boek van de ‘Gezichten’ (hst. 1:7 – 6:15). Het tweede is het boek van de ‘Godsspraken’¹ (hst. 7 - 14).

Dit laatste gedeelte is weer in drie onderdelen verdeeld:

1. ‘Het woord van de HEERE’ tot Zacharia over het vasten en de wederopbouw van Jeruzalem (hst. 7 en 8).
2. ‘De last van het woord van de HEERE’ voor de herders en over het herstel, eerst van Juda, daarna van Israël (hst. 9 - 11)
3. ‘De last van het woord van de HEERE’ over de laatste dag en het herstel van het hele land (hst. 12 - 14).

Laat wij steeds in het oog houden, dat temidden van al de verschillende tonelen die ons bij deze overdenking van Gods Woord worden getoond, de hoofdgedachte steeds is en blijft: Jeruzalem en de Messias.

1 De ‘last’ van het woord des Heren wil zeggen orakel of godsspraak. De uitdrukking ‘woorden. Gods’ heeft dezelfde betekenis.

1. De inleiding

Zacharia 1:1-6

'In de achtste maand, in het tweede jaar van Darius, kwam het woord van de HEERE tot Zacharia, de zoon van Berechja, de zoon van Iddo, de profeet' (vs. 1).

Deze achtste maand geeft de tijd aan waarop de eerste woorden van de profeet gesproken zijn. Evenals Jeremia, is Zacharia profeet en priester. Hij wordt hier genoemd: 'Zacharia, de zoon van Berechja, (Barachia) de zoon van Iddo'². Als wij in Mattheüs 23:35 lezen van Zacharia, de zoon van Barachia, die gedood wordt tussen het tempelhuis en het altaar, slaat dit ongetwijfeld op de dood van Zacharia, de zoon van Jojada, die gedood wordt op bevel van Joas (2 Kron. 24:20-22). Dat slaat dus op een heel andere Zacharia dan onze profeet. Deze plaats in Mattheüs heeft aan veel Schriftonderzoekers heel wat werk gegeven. Sommigen denken dat er een fout staat in dit gedeelte van Mattheüs, omdat de evangelist aan onze profeet toeschrijft wat verteld wordt van Zacharia, de zoon van Jojada. Mijn bescheiden mening is echter

2 De betekenis van de hier genoemde namen is op deze plaats, evenals op vele plaatsen van Gods Woord, zeer treffend. Zacharia betekent: Jahweh gedenkt; Berechja: Jahweh zegent; Iddo: Op de bepaalde tijd. Hoe heeft de Heilige Geest ook deze namen gegeven, opdat ze, in verband genomen, de korte inhoud zouden vormen van deze hele profetie! Op de bepaalde tijd zegent Jahweh en gedenkt Jahweh aan Jeruzalem.

dat deze fout niet bestaat. De namen Zacharia en Barachia kwamen veel voor in het priesterlijke geslacht. In Jesaja 8:2 vinden wij als 'betrouwbare getuigen' van Jesaja: Uria de priester en Zacharia de zoon van Jeberechja of Barachia. Barachia schijnt de naam te zijn van het hoofd van het geslacht. Zacharia, de zoon van Jojada, kan dus door Mattheüs ook de zoon van Barachia genoemd worden in de lijn van zijn afkomst. Dezelfde opmerking geldt voor onze profeet. Zacharia is de zoon van Iddo (Ezra 5:1 en 6:14), één van de priesters die met Jozua, de hogepriester, en Zerubbabel uit Babel teruggekeerd zijn (Neh. 12:1 en 4). Onder het hogepriesterschap van Jojakim, de zoon van Jozua, is Zacharia, de zoon van Iddo, priester (Neh. 12:16). Maar alleen in het boek Zacharia en nergens anders wordt onze profeet de zoon van Barachia genoemd. Dit is gemakkelijk te verklaren als Barachia het hoofd van het geslacht is. Zulke voorbeelden komen veelvuldig voor in de geslachtsregisters van de Kronieken. Deze boeken geven die geslachtsregisters tot de tijd van de terugkeer uit de Babylonische ballingschap en ze zijn juist geschreven in de dagen van onze profeet (Zie bijv. Hur, die in 1 Kronieken 4:1 'de zoon van Juda' genoemd wordt na vijf geslachten).

Het feit dat Zacharia priester is drukt een heel bijzonder stempel op zijn profetie. Want het priesterschap speelt er een hoogst belangrijke rol in.

Het woord des Heren kwam dan tot Zacharia, zeggende: *'De HEERE is zeer toornig geweest op uw vaders. Daarom zeg tegen hen: Zo zegt de HEERE van de legermachten: Keer terug naar Mij, spreekt de HEERE van de legermachten, dan zal Ik naar u terugkeren, zegt de HEERE van de legermachten'* (vs. 2-3).

Zo begint het boek. De Heer maakt aan de ontkomenden van Juda bekend, dat Hij zeer vertoornd geweest is tegen hun vaders omdat ze niet naar Zijn profeten geluisterd hebben. Zou dit zwakke overblijfsel nu voortgaan in de dwalingen van hun vaders, of luisteren naar het woord van de Heer? Er is hier niet bepaald sprake van de wet. Men moet de wet niet verwarren met de profeten. Natuurlijk wijzen de profeten het volk op de wet en op het getuigenis, om een ernstig beroep te doen op het geweten van Israël in een tijd van verval. Maar tegelijkertijd wijzen zij het volk op de genade en barmhartigheid van God. Israël heeft gefaald, maar Jahweh ³ kan niet falen. En niettegenstaande Zijn oordelen, die noodzakelijk zijn geworden, wil Hij Zijn genade aan het volk bewijzen. De profetie bestaat dus niet alleen uit een reeks toespraken tot het *schuldige* volk gericht om hun *geweten* wakker te schudden en de oordelen aan te kondigen die over hen zullen komen. Nee, zij is ook bestemd om het hart van de getrouwen te bemoedigen door hun te laten zien wat God voor hen wil doen. *‘Keer terug naar Mij’* zegt Jahweh in deze verzen, *‘dan zal Ik naar u terugkeren’*. Dit gaat veel verder dan het beginsel van de wet.

In de genadetijd waarin wij leven zijn deze woorden even goed van kracht als toen. Het is goed hieraan onze ernstige aandacht te wijden.

‘Keer terug naar Mij, dan zal Ik naar u terugkeren’. Wat hebben wij met het getuigenis, dat God ons heeft toevertrouwd, gedaan? Is

3 Jahweh betekent: ‘Ik zal zijn, die Ik zijn zal’, of beter: ‘Ik ben, die Ik ben’, dat is: de Eeuwige Getrouwe, de Verbondsgod. Met dezen naam maakte God Zich aan Mozes bekend (Ex. 3:14). Wij zullen dikwijls in deze beschouwing de naam Jahweh, die de Statenvertalers vertaalden door ‘DE HEERE,’ onvertaald opnemen, omdat de betekenis van deze naam des Heren, in de omstandigheden, waarin hij wordt genoemd, dan meer tot ons spreekt.

er veel verschil tussen ons verval en dat van de vaderen van Juda? Hebben wij de dingen bewaard die God in onze handen gegeven heeft? Het antwoord is duidelijk. Hebben wij gewerkt aan het huis van de Heer of aan onze eigen huizen, hetzelfde waarvan Haggai het volk beschuldigt? Helaas! Wij hebben geprobeerd, net als de teruggekeerden van het volk Israël, het ons gemakkelijk te maken in de wereld. Wat staat ons nu te doen? Naar Hem terugkeren. Is het onmogelijk om onszelf te oordelen en terug te keren naar datgene wat wij nooit hadden moeten loslaten? Als wij gehoor geven aan deze roepstem, zullen wij de beloning ontvangen: *‘dan zal Ik naar u terugkeren, zegt de HEERE van de legermachten’*. Als het najagen van eigen belang ons de gemeenschap met de Heer heeft laten verliezen, is het nodig die terug te vinden. Als onze harten dor geworden zijn door de invloed van deze wereld, in plaats van de dingen van de Heer te overdenken en te doen en als wij onze deur geopend hebben voor de afgoden, laat ons dan onze wegen oordelen. Laten we dan naar Hem terugkeren. Dan zal Hij zal naar ons terugkeren en wij zullen opnieuw genieten van de rijkdommen die wij geminacht hebben. Zij zijn volstrekt niet voor ons verloren. Willen wij ze terugvinden, dan is verootmoediging de weg die er ons weer de toegang toe geeft.

Het volk Israël heeft het huis onvoltooid gelaten want het heeft sinds lange tijd heel andere zorgen dan de tegenwoordigheid van God in Zijn tempel. Jahweh wijst hen nu op het voorbeeld van hun vaders. *‘Maar Mijn woorden en Mijn verordeningen, die Ik Mijn dienaren, de profeten, geboden had, hebben die uw vaderen niet getroffen, zodat zij zich bekeerden? Zij zeiden: Zoals de HEERE van de legermachten Zich voorgenomen had met ons te doen, overeenkomstig onze wegen en onze daden, zo heeft Hij met ons gedaan’* (vs. 6). De vaders zijn tot inkeer

gekomen, maar pas nadat de oordelen van God over hen gekomen zijn. Volgt het overblijfsel, waar Zacharia tegen spreekt, dezelfde weg nu Jahweh nog wacht met Zijn oordelen?

Deze vraag wordt ook aan ons gesteld. Als wij geen acht geven op de waarschuwingen van God, zullen wij zeker door Hem gekastijd worden. Laten wij toch allen diep doordrongen zijn van het grote belang dat onze zielen hebben bij het begin van dit hoofdstuk!

Het uitgangspunt van de profeet Maleachi is niet hetzelfde als dat van Zacharia. In plaats van: *'keer terug naar Mij'* zegt de Heer daar tegen het volk: *'Ik heb u liefgehad'* Een ontroerend woord dat de gevoelige snaren van hun hart zou moeten laten trillen, maar dat slechts aan hun onverschillige harten het gemor ontlokt: *'Waarom hebt U ons uw liefgehad?'* (Mal. 1:2). Iedere vraag, die zij tot de Heer richten, is een nieuw bewijs van de hardheid van hun harten. U zult negen vragen vinden in Maleachi en twaalf in het eerste gedeelte van Zacharia. Maar de vragen in Zacharia zijn heel anders! Het is de profeet zelf die ze stelt en zij geven uitdrukking aan zijn geloof en zijn afhankelijkheid van de Heer. Zacharia, hoewel priester en profeet, voelt zijn onwetendheid en zijn onmacht om de gedachten van God te doorgronden. Hij heeft slechts één wens, namelijk om rechtstreeks de verklaring te ontvangen van de Goddelijke raadselen. Laat wij daarin Zacharia navolgen. Laat wij vragen zoals hij. Dan zullen wij ook ontvangen. Wij hebben deze afhankelijkheid bijzonder hard nodig bij de beschouwing van de gezichten van de profeet in de volgende hoofdstukken. Ze leveren onoverkomelijke moeilijkheden op voor hem die ze met zijn verstand wil begrijpen. Maar wie in nederige afhankelijkheid aan God vraagt: 'Wat betekenen deze

dingen?’ ontvangt een antwoord dat hem opbouwt en zijn geloof versterkt. Vooral wanneer hij begonnen is met dat andere woord ter harte te nemen: *‘Keer naar Mij terug, dan zal Ik naar u terugkeren.’*

2. Het boek van de Gezichten

Zacharia 1:7 – 6:15

Het eerste gezicht

Zacharia 1:7-17

Behalve de inleiding die wij nu besproken hebben, is de profetie van Zacharia in twee grote delen, of beter gezegd, in twee boeken verdeeld. Het eerste begint met het zevende vers van het eerste hoofdstuk en loopt tot en met het zesde hoofdstuk. Het tweede bevat de andere acht hoofdstukken. In ieder boek is duidelijk de tijd wanneer de profetie uitgesproken is aangegeven,.

Het eerste boek begint aldus: *‘Op de vierentwintigste dag van de elfde maand - dat is de maand Sjebat, in het tweede jaar van Darius, kwam het woord van de HEERE tot Zacharia, de zoon van Berechja, de zoon van Iddo, de profet: Ik zag ’s nachts, en zie.... (vs. 7,8).*

Het is van groot belang op te merken dat deze vier en twintigste dag duurt tot het eind van het zesde hoofdstuk. Zacharia lijkt al deze gezichten in één enkele nacht gehad te hebben en iedereen die de profetieën onderzoekt, ondervindt hetzelfde als de profet. Om de profetische gebeurtenissen te begrijpen, moeten wij duidelijk voor ogen houden dat de wereld waarin wij leven in volslagen duisternis ligt. God laat ons daar evenwel niet zonder hulp en ‘de profetische

lamp' begeleidt ons. Dit is zeker niet het helderste licht dat het Woord van God ons biedt. Datzelfde Woord leidt ons in het volle licht van Zijn tegenwoordigheid. Maar als wij de toekomst van deze wereld willen leren kennen, kunnen wij niet buiten de profetie.

Vóór wij overgaan tot de beschouwing van het eerste gezicht, willen wij nog een belangrijke opmerking maken over het inzicht van de profeet Zacharia. Wij hebben gezien dat een betrekkelijk klein aantal ballingen, uit de stammen van Juda en Benjamin, teruggekeerd is uit Babel om de tempel te herbouwen. Al na een korte tijd moet het werk gestaakt worden en wordt pas weer hervat als het volk daartoe opgewekt wordt door de profeten. Maar de toestand van deze overgeblevenen uit Juda - wij zullen zooveel mogelijk vermijden om het woord 'overblijfsel' te gebruiken om hen aan te duiden omdat het woord 'overblijfsel' voor het ware overblijfsel gebruikt moet worden - is zó treurig, dat God hen in geen enkel opzicht kan erkennen als Zijn volk. De profeten hebben deze overgeblevenen uit Juda nooit aangeduid met de naam van 'overblijfsel'. Het oordeel van Lo-ammi (Hos. 1:9) is niet herroepen en zal niet herroepen worden, vóórdat een nieuw volk is voortgekomen uit het ware overblijfsel van Israël. Zacharia beschouwt de geschiedenis van het volk met een beperkte blik. Hij spreekt alleen van Jeruzalem met betrekking tot Juda. Het is alsof de Heer meer en meer hun gezichtsveld beperkt om hun blik alleen op Jeruzalem te richten. De stad is niets dan een ellendige bouwval van waaruit echter Jahweh - getrouw aan Zijn belofte! - al het licht van Zijn toekomstige heerlijkheid wilde laten uitstralen. Ten tijde van Zacharia wordt de tempel herbouwd, maar het is nog niet de tempel van de Messias. Jeruzalem wordt herbouwd, maar het is nog niet de woonplaats van de grote Koning. Het volk woont in

het land, maar het is nog niet het volk 'dat gewillig is' en dat door God erkend zal worden in het duizendjarige rijk.

Laten wij nu overgaan tot de verklaring van het eerste gezicht.

De profeet ziet *'een Man Die op een rood paard reed'*. Vers elf zegt, dat deze man *'de Engel van de HEERE'* is. Deze naam wordt in het hele Oude Testament gebruikt om de zinnebeeldige vertegenwoordiger van Christus vóór Zijn menswording hier op aarde aan te duiden. Het rode paard waarop hij rijdt en de paarden die hem volgen, zijn de dienaren van de Voorzienigheid die de weg bepalen voor de koninkrijken van de volken ⁴. De geest van de Engel van de Heer neemt de eerste plaats in onder alle andere geestelijke machten, die God tot dit doel gebruikt. De engel rijdt *'tussen de mirten'*. Op de vier plaatsen in de Schrift waar over mirten gesproken wordt, hebben deze altijd betrekking op het herstel dat op het oordeel volgt.

- In Nehemia 8:16 wordt het volk, dat gedeeltelijk teruggebracht is, opgeroepen om loof van de olijfboom, loof van de olijfwilg, loof van de mirte, loof van de palmboom, en loof van andere

4 De kleur rood (Edom) bevat tegelijkertijd de gedachte aan oordeel en aan reiniging door genade (Jesaja 63:2; Num. 19:2). Men vindt hetzelfde beginsel in de ramsvellen van de Tabernakel. De ram stelt Christus voor in Zijn toewijding aan God (Ex. 29:22); de rood geverfde vellen, hetzij de reiniging, hetzij het oordeel (Ex. 26:14; 36:19) Als dit juist is, dan zou de kleur van het paard van de Engel des Heren deze twee karakters voorstellen: het oordeel verbonden met de reiniging door genade, welke reiniging ook het doel van het oordeel is. De rode paarden, die daarna komen, zouden eerder het karakter hebben van de reiniging in genade, dat het oordeel volgt. De rode paarden uit Hoofdstuk 6 - het beeld van Babylon - stellen dan het oordeel voor.

dicht bebladerde bomen te brengen om het Loofhuttenfeest te vieren.

- In Jesaja 41:19 maakt de Heer een einde aan de ellende van Israël. Hij herstelt hen weer en zet in de woestijn de ceder, de acacia, de mirt en de olie houdende boom.
- In Jesaja 55:13, wanneer alle oordelen voorbij zijn, wordt gezegd: *‘Voor een doornstruik zal een cipres opkomen, voor een distel zal een mirt opkomen; en het zal de HEERE zijn tot een naam, tot een eeuwig teken, dat niet zal worden uitgewist’.*
- Ons hoofdstuk is de vierde plaats waar over mirten gesproken wordt. De mirten brengen de profeet in herinnering dat het herstel zal komen als de paarden hun taak volbracht hebben. Maar vóór alle dingen houdt de engel, die tussen de mirten staat, voortdurend zijn blik gericht op de zegeningen aan het einde, het ware Loofhuttenfeest (Zach. 14:16). Hiermee zal de geschiedenis van Israël eindigen.

‘De mirten bevonden zich in de diepte’. Dit duidt aan dat het herstel nog ver weg is en dat er vóór die tijd nog veel moet gebeuren.

Is het ook voor ons niet van groot belang om naar de engel te kijken, die ‘tussen de mirten’ staat? Wij kennen hem nu in de persoon van Jezus, die het oog niet richt op het verval waarin wij ons bevinden. Hij verblijdt zich met de gedachte aan het ogenblik dat Hij Zijn bruid tot Zich zal zien komen zonder vlek, rimpel, of iets dergelijks. Deze gedachte is een kostelijke bemoediging voor onze zielen!

'Achter Hem waren er rode, bruine en witte paarden'. Wij hebben al aangestipt dat, in de zinnebeeldige taal, de paarden de dienaren van de Voorzienigheid zijn, wat verder ook hun roeping mag zijn: koningen, prinses, regeringen, engelen, enz. Met Christus aan het hoofd volvoeren zij de plannen van God in het besturen van koninkrijken die zij, om zo te zeggen, vertegenwoordigen. De paarden zijn gestuurd om over de aarde te wandelen. Zij nemen kennis van de toestand van de natiën en doen verslag aan Hem, wie alle recht toekomt. Zij regeren de koninkrijken volgens de onnaspeurlijke wegen van God, die aan allen onbekend zijn, behalve aan Hem die de koninkrijken bestuurt. Zij vertegenwoordigen die rijken, niet voor de mensen die deze dienaren niet kunnen kennen, maar voor God. Daarom zijn zij hier het beeld van de verschillende wereldheerschappijen die elkaar in de geschiedenis opgevolgd zijn. In een nachtgezicht heeft de profeet geopende ogen om hen te zien, hen en de engel van de Heer, die hen voorgaat in al wat zij doen. In de dagen van Zacharia was het Babylonische rijk al gevallen en vervangen door het Medisch-Perzische. De engel van de Heer rijdt op een rood paard, beeld van de genade van Kores die hij bewezen heeft aan de ballingen van Juda.

Het beeld en de vier dieren van Daniël stellen ons vier wereldrijken voor, te beginnen met het Babylonische, waaronder Daniël heeft geprofeteerd. Zacharia, die onder het tweede rijk profeteert, stelt er ons drie voor, te beginnen met het Perzische. Hij is de profeet van deze arme, vernederde overgeblevenen uit Juda, die onder Kores teruggebracht zijn. Maar zijn gezicht strekt zich ver voorbij de huidige toestand uit, net als dat van Daniël. Hij ziet, tegelijkertijd, de Griekse en Romeinse rijken, die het Perzische op zullen volgen. Het witte paard, een zegevierende macht (Openb. 6:2), is zeer toepasselijk op

het Romeinse rijk. Maar het belangrijke punt hierin is wel, dat in de ogen van de profeet, de dienstbaarheid van Juda niet ten einde is met het Perzische rijk, dat toch het werktuig is tot hun herstel. Nog twee rijken hierna, Griekenland en Rome, moeten het oude volk van God doorstaan.

De profeet is erbij als de dienaren van de Voorzienigheid verslag uitbrengen van de zedelijke toestand die, toen en ook in het vervolg, deze rijken kenmerkt.

Zij zeggen: *‘Wij zijn het land doorgegaan, en zie, heel het land zit neer en is stil’* (vs. 11). Men zou denken dat dit verslag de engel aangenaam in de oren klinkt. Maar dit is niet zo want de rust van de rijken is gegrond op de vernedering en de ondergeschiktheid van Israël. Terwijl ze verdrukt en met voeten getreden worden, zijn zij op hun gemak. Ze zijn tevreden met hun toestand, zonder medelijden met de smarten van het verstrooide volk van God. Natuurlijk zijn de overtredingen van het volk de oorzaak van het oordeel van God. Maar dit volk is het voorwerp van de onberouwelijke beloften en van de innerlijke bewegingen van de barmhartigheid van God die aan het einde aan hun geopenbaard zou worden.

‘Toen antwoordde de Engel van de HEERE en zei: HEERE van de legermachten, hoelang is het nog dat U zich niet ontfermt over Jeruzalem en over de steden van Juda, waarop U deze zeventig jaar toornig bent geweest?’ (vs. 12). Dit *‘hoelang’* is de kreet van het geloof en van de zekerheid, dat er een tijd van herstel komen zal voor Juda en voor de geliefde stad. In de Psalmen slaken de getrouwen, die door de grote verdrukking gaan, voortdurend dezelfde kreet. Hier wordt het gezegd van Jeruzalem en Juda, het hoofdonderwerp van deze profetie.

Wat antwoordt de Heer op dit geroep van ‘de Man, die tussen de mirten stond?’

‘De HEERE antwoordde de Engel Die met mij sprak met goede woorden, troostrijke woorden’ (vs. 13). Wanneer het volk van God in nood verkeert is Gods hart niet onverschillig ten opzichte van zijn ellende, al durft het volk nauwelijks de stem te verheffen om hun smart onder Zijn aandacht te brengen. Het oordeel is noodzakelijk, maar de Heer heeft goede woorden voor Israël: *‘Troost, troost Mijn volk’* (Jes. 40). ‘Jeruzalem heeft uit de hand van de HEERE het dubbele ontvangen voor al haar zonden’, nu kan Ik haar troosten zegt de Heer.

Kunnen wij deze woorden ook niet op onszelf toepassen? Het huis van God is onder het oordeel. Te midden van de puinhopen roepen wij: ‘Hoelang nog?’ Zouden wij een antwoord zonder medelijden ontvangen? Integendeel, de Geest spreekt goede woorden tot ons, woorden van troost en van hoop.

God gaat verder en zegt: *‘Zo zegt de HEERE van de legermachten: Met grote na-ijver zet Ik Mij in voor Jeruzalem en voor Sion. Maar Ik ben zeer toornig op die zorgeloze heidenvolken. Ik was een weinig toornig, maar zij hebben geholpen met het erger te maken’* (vs. 14, 15). *‘Een weinig toornig!’* De toorn van God verbergt een liefde, gegriefd door de ondankbaarheid van Zijn volk. Zijn toorn is tweeledig. Zijn liefde zoekt een gelegenheid om zich te openbaren zonder te kort te doen aan Zijn heilige gerechtigheid.

Voor Israël, net als voor ons, heeft het kruis deze twee karakters, gerechtigheid en genade, verenigd. Hoewel die ogenschijnlijk niet te verenigen zijn.

De trotse heidenen, vijanden van God en van Zijn volk, hebben niets begrepen van de wegen van de Heer. Zij zijn werktuigen in Zijn hand ten opzichte van Israël. Om hun woede te koelen, hebben zij ‘ten kwade geholpen’ en nu zal ‘de grote toorn’ van de HERE van de legermachten op onverbiddelijk hen neerkomen.

‘Daarom, zo zegt de HEERE: Ik ben naar Jeruzalem teruggekeerd met barmhartigheid; Mijn huis zal erin herbouwd worden, spreekt de HEERE van de legermachten, en het meetlint zal over Jeruzalem uitgespannen worden’ (vs. 16). Dan zullen de mirten bloeien. Maar op dit ogenblik staan zij nog in de diepte. Dit alles is al wel gedeeltelijk vervuld, zoals wij dat vinden in de boeken van Ezra en Nehemia, maar de volle vervulling zal pas plaats vinden als de volkerenrijken hun loop volbracht hebben. En wij weten door de profetie, dat zelfs het Romeinse rijk alleen ‘ten dode gewond’ is en in de toekomst weer als keizerrijk zal opstaan. Dan zal het eindoordeel dit rijk treffen. Het huis van de Heer, evenals de stad Jeruzalem, zullen gebouwd kunnen worden op een fundament dat niet te verwoesten is. De steden van Juda *‘zullen nog uitbreiden vanwege het goede, de HEERE zal Sion nog troosten en Jeruzalem nog verkiezen’* (vs. 17).

Het tweede gezicht

Zacharia 1:18 -21

‘Ik sloeg mijn ogen op en zag, en zie: vier hoorns. En ik zei tegen de Engel Die met mij sprak: Wat betekenen deze hoorns? En Hij zei tegen mij: Dat zijn de hoorns die Juda, Israël en Jeruzalem verstrooid hebben’ (vs. 18, 19).

Een hoorn is altijd het beeld van macht. Wij vinden hier, evenals in het eerste gezicht, de verschillende machten die vijandig staan ten opzichte van Gods volk. Daarin is Assyrië ook begrepen. Assyrië heeft het volk Israël weggevoerd en is later opgegaan in het Babylonische rijk, dat Juda weggevoerd en verstrooid heeft. Maar, zoals wij hierboven al opgemerkt hebben, Israël neemt in Zacharia beslist een tweede plaats in want er wordt niet meer over gesproken vóór hoofdstuk 10:7-12. In deze profetie wordt in het bijzonder over Jeruzalem en Juda gesproken. Daarom lezen wij ook in vers 21: *‘Dat waren de hoorns die Juda verstrooid hebben’*, niet meer Israël zoals in vers 19, want Assyrië is vervangen door Babel.

Zacharia, is zichzelf ervan bewust dat hij nog een jongeman is (hst. 2:4). Hij is onervaren en stelt vragen aan God. En deze blijven nooit onbeantwoord.

Dit is bij ons ook zo als wij het Woord van God biddend lezen. Zoals God de gezichten aan Zacharia heeft gegeven, zo heeft Hij ons Zijn Woord gegeven. Het is niet de bedoeling dat het een gesloten boek voor ons blijft want Hij heeft het zelfs geschikt gemaakt voor het verstand van een klein kind. Maar er zijn, zelfs voor een kind, drie dingen nodig om het Woord Gods te begrijpen: geloof, afhankelijkheid en de Geest van God. Dit alles heeft de jonge profeet.

‘Vervolgens liet de HEERE mij vier smeden zien. Toen zei ik: Wat komen die doen? Hij zei: Dat waren de hoorns die Juda verstrooid hebben, zozeer dat niemand zijn hoofd kon opheffen. Maar dezen zijn gekomen om hun schrik aan te jagen en om de hoorns van de heidenvolken neer te werpen, die de hoorn opgeheven hebben tegen het land Juda om het te verstrooien’ (vs. 20-21).

Deze smeden zijn dienaren van de Voorzienigheid, bestemd om de koninkrijken van de volken schrik aan te jagen en hun macht te vernietigen. Wat zij in de geschiedenis van het verleden geweest zijn en wat zij in de toekomst zullen zijn, is niet in bijzonderheden beschreven. Een werkman kan verschillende werktuigen hebben om zijn werk te verrichten en het stevigste gebouw laten instorten. Het verschijnen van één enkele persoon op het wereldtoneel, of verschillende toestanden op zedelijk gebied, moeilijkheden in de handel, nationale rampen en oorlogen vooral, zijn werktuigen waarmee God de machtigste rijken die ooit bestaan hebben, te gronde heeft gericht. Het verstand staat stil bij de gedachte aan het gemak waarmee God deze reusachtige en prachtige mensenwerken doet verdwijnen. Zó staat het gebouw, even later is het verdwenen! Terwijl voor het oog alles nog kalm en rustig is, zaagt de timmerman in het geheim balken en pilaren door en de metselaar verplaatste de hoeksteen. Weer een ander ondermijnt ongemerkt de verborgen fundamenteën. Soms jaagt het knarsen van de zaag, een lichte schommeling van het dak of een beweging van de grond de gemoederen schrik aan, maar het blinde vertrouwen en de rust keren weer terug. Net zo lang totdat op de dag waarop alle voorbereidingen voltooid zijn, alles tegelijk instort. *‘Wee, wee, de grote stad, Babylon, de sterke stad; want in één uur is uw oordeel gekomen..... Wee, wee de grote stad, die bekleed was met fijn linnen, purper en scharlaken en versierd met goud, edelgesteente en parels; want in één uur is die zo grote rijkdom verwoest.... Wee, wee, de grote stad waarin allen die hun schepen op zee hadden, door haar kostbaarheid rijk werden; want in één uur is zij verwoest’* (Openb. 18:10, 16 en 19).

Denk hierover na beste lezer! De geschiedenis van de verschillende rijken bewijzen het. Open de ogen om te zien wat er vandaag de dag

in de wereld gebeurt, net als Zacharia. Overal zijn de arbeiders in het geheim aan het werk. De machten raken in het nauw, ze willen zich beveiligen tegen de dreigende verwoesting..., maar dan zal de geheimzinnige werkman hen grijpen om hen ver van zich af te werpen!

Het derde gezicht

Zacharia 2

Het eerste en tweede gezicht laten ons het lot van die rijken zien, die het Joodse volk onderdrukt hebben. Een gedeelte hiervan is zonder twijfel al vervuld, maar de Geest van God houdt zich daar nu niet mee bezig. De profetie is namelijk altijd gericht op de toekomstige heerlijkheid van Christus. Dat zien we hier in het derde gezicht.

‘Opnieuw sloeg ik mijn ogen op en zag’ (vs. 1). Wat is het goed, als wij ons deze woorden eigen maken! De ogen opheffen is het middel om met God in contact te komen, om Zijn antwoord te ontvangen. Het is de houding die allen betaamt die iets van Hem verwachten. Als wij onze ogen neerslaan, kunnen wij Hem of Zijn gedachten niet begrijpen want dan richten wij onze blik op aardse dingen, die geen waarde hebben voor onze ziel. *‘Zoekt dan de dingen die boven zijn, waar Christus is, gezeten aan Gods rechterhand’* (Kol. 3:1).

De jonge profet Zacharia ziet, als hij zijn ogen opheft, al de gedachten van God over Jeruzalem. *‘en zie, er was een man met een meetsnoer in Zijn hand’*. Het snoer dient om het lot, of het deel, aan te wijzen (Micha 2:5). *‘Toen zei ik: Waar gaat U heen? Hij zei tegen mij: Ik ga*

Jeruzalem opmeten om te zien hoe groot zijn breedte en hoe groot zijn lengte zal zijn' (vs. 2). Ten tijde van dit gezicht is de stad Jeruzalem verwoest en haar muren omvergeworpen. Alleen de fundamenten van de tempel zijn gelegd. En toch zegt de engel: *'Ik ga Jeruzalem opmeten!'* *'En zie, de Engel Die met mij sprak, trad naar voren en een andere engel trad Hem tegemoet. En Hij zei tegen hem: Loop snel, spreek tot die jongeman en zeg: Jeruzalem zal niet ommuurd blijven, vanwege de veelheid van mensen en dieren in haar midden'* (vs. 3 en 4). Het toekomstige Jeruzalem overschrijd haar vroegere grenzen en is geheel verschillend van de stad die de kinderen van de wegvoering herbouwen. Zij zal overvloeien van mensen en beesten die er zullen komen om te wonen (Jer. 33:7-13). Het meetsnoer van een engel is nodig om haar maat te bepalen. Een grote menigte inwoners zal er zijn. En toch zal er geen muur nodig zijn omdat de Heer Zelf de muur zal zijn. Israël woont er met zekerheid. Er zullen echter nog vele dingen moeten gebeuren voordat dit alles voltooid is. Want dit Jeruzalem is niet het Jeruzalem van Nehemia of het Jeruzalem dat zijn Messias en Koning heeft verworpen. Noch is het de stad die de Joden zullen bewonen als zij teruggekeerd zijn in Palestina om het volk te worden van de Antichrist. Nee, de muren van dit laatste Jeruzalem zullen het niet beschermen als de volken van het einde komen om de stad te belegeren en te verwoesten! Maar er zal een ander Jeruzalem komen waarvan de profeet spreekt, op de dag dat de Heer zal terug gekomen als de ware Koning van Israël. Dan zullen haar muren 'Heil' heten en haar poorten 'Lof' (Jes. 60:18). Of, zoals hier staat: *'En Ik zal voor haar zijn, spreekt de HEERE, een muur van vuur rondom, en Ik zal in haar midden tot heerlijkheid zijn'* (vs. 5).

Twee zegeningen worden in dit vijfde vers aangekondigd.

1. De Heer Zelf zal als een muur van vuur de heilige stad verdedigen tegen elke vijand die tegen haar opstaat. Hij zal haar beschermen.
2. Hij zal haar heerlijkheid zijn in het midden van haar. Hij zal in het midden van haar wonen (Zie ook de verzen 10 en 11). Deze zegening is, evenals de eerste, van toepassing op de tijd die aanstaande is, wanneer de verheerlijkte Messias Jeruzalem tot Zijn woonplaats zal verkiezen. *‘Want de HEERE heeft Sion verkozen, Hij heeft het begeerd tot Zijn woongebied. Dit is, zei Hij, Mijn rustplaats tot in eeuwigheid, hier zal Ik wonen, want naar haar heb Ik verlangd’* (Ps. 132:13 en 14).

Laten wij niet vergeten dat wij christenen, nu al deel hebben aan deze zegen ondanks het verval van de Gemeente. Terwijl die voor Israël nog in de toekomst ligt. Dat Israël deze zegen zelfs nooit op die manier zal genieten als wij. De Heer woont met Zijn Geest in het midden van de Gemeente. Deze zegening overtreft elke aardse zegening van Israël. Zonder twijfel zijn wij ons hier niet ten volle van bewust vóór wij in de volmaaktheid zijn. Maar te midden van het verval van de Gemeente blijft deze zegening toch bestaan voor de getrouwen, al zijn er ook slechts twee of drie om er van te genieten (Matth. 18:20). In het midden van dit verwoeste Jeruzalem, waar tegen Zacharia profeteert, woont de Heer volstrekt niet. Zijn heerlijkheid heeft de tempel verlaten, zoals Ezechiël het ons heeft geopenbaard. Maar aan het einde van datzelfde boek zien wij haar terugkeren in de tempel van het duizendjarige rijk. Dit is wat Zacharia ons hier aankondigt: *‘Ik zal in haar midden tot heerlijkheid zijn’*.

Het tweede gedeelte van dit hoofdstuk begint bij vers 6: *‘O, O, vlucht dan uit het land van het noorden! Spreekt de HEERE, want Ik heb u*

verspreid over de vier windstreken van de hemel, spreekt de HEERE. Het Noorderland is Chaldea waar de Joden wonen, *'verstrooid en verspreid is onder de volken in alle gewesten van uw koninkrijk'* (Esther 3:8). Ze zijn uiteengedreven naar de vier windstreken van de hemel. De overgeblevenen van Juda hebben nu dit land verlaten. Zonder twijfel zijn ze niet voltallig (Ezra 8). Deze oproep richt zich dan ook rechtstreeks tot degenen die achtergebleven zijn. Maar, net als altijd, heeft deze oproep ook betrekking op de eindtijd. De profeet Jesaja zegt: *'Vertrek, vertrek, ga daar weg, raak het onreine niet aan, ga uit haar midden weg, reinig u, u die de heilige voorwerpen van de HEERE draagt.'* (Jes. 52:11). Jeremia zegt het nog sterker: *'Vlucht weg uit het midden van Babel, laat ieder zijn leven redden, wordt in zijn ongerechtigheid niet verdeld. Want dit is de tijd van de wraak van de HEERE, Hij vergeldt het wat het verdient'* (Jer. 51:6). Dezelfde Jeremia, die in de voorbij gegane tijd het volk heeft aangespoord om zich te onderwerpen aan het juk van Babel, roept het nu op om in de toekomstige tijd uit haar midden te vluchten.

Men zou nu kunnen opmerken, dat deze profetieën toch allemaal vervuld zijn bij de val van de grote stad Babel, onder de opvolgers van Alexander. En dat de stad Babel in de toekomst toch niet opnieuw zal bestaan. Maar lang na de verschrikkelijke gebeurtenis van de val van Babel horen wij dezelfde oproep in het Nieuwe Testament: *'Daarom, gaat weg uit hun midden en scheidt u af, zegt de Heer, en raakt niet aan wat onrein is, en Ik zal u aannemen'* (2 Kor. 6:17). En in Openbaring 18:4: *'Gaat uit van haar, mijn volk, opdat u met haar zonden geen gemeenschap hebt en opdat u van haar plagen niet ontvangt'*. Wat betekenen deze woorden? De stad Babylon zal in de eindtijd evenmin bestaan als nu. Maar haar kenmerkende afgoderij zal een vorm van

vijandschap tegen Christus aannemen. Het vormt een politiek, maatschappelijk en godsdienstig systeem, in Openbaring 17 en 18 het grote Babylon genoemd, dat door de 'getrouwen' verlaten moet worden.

In de tegenwoordige tijd (2 Kor. 6) worden de gelovigen opgeroepen om zich af te scheiden van deze beginselen van afgoderij - dat zijn de beginselen der wereld - om God aangenaam te wandelen en Zijn gemeenschap te genieten. God heeft Zijn volk redenen gegeven waarom zij het zedelijk Babylon moeten verlaten: De oordelen zullen over Babylon komen en de getrouwen mogen niet door deze oordelen overvallen worden (Openb. 18). Zij die de 'de heilige voorwerpen van de HEERE' dragen, dat zijn degenen aan wie het getuigenis is toevertrouwd, kunnen dit niet tegelijkertijd doen met het dragen van afgoden (Jes. 51). Deze waarheden zullen van toepassing zijn op het overblijfsel in de laatste dagen. Maar ze zijn voor ons ook van groot en ernstig actueel belang.

'O Sion! Zie te ontkomen, u die woont bij de dochter van Babel! Want, zo zegt de HEERE van de legermachten: Nadat Hij heerlijkheid ⁵ heeft

5 *'Want zo zegt de HEERE der heerscharen: Naar de heerlijkheid over u, heeft Hij mij gezonden tot die heidenen, die ulieden beroofd hebben; want die ulieden aanraakt, die raakt Zijn oogappel aan' (SVV). De woorden: 'over u' zijn schuin gedrukt in de Statenvertaling, daar ze in het oorspronkelijke niet voorkomen. Waarschijnlijk zijn deze woorden tussengevoegd, omdat de samenhang niet begrepen werd. Daardoor is echter ook het voorafgaande anders vertaald. De Franse vertaling heeft: 'Na de heerlijkheid' in plaats van 'Naar de heerlijkheid.' De zin luidt dan: 'Na de heerlijkheid (d.i. nadat de heerlijkheid zal. geopenbaard zijn)' heeft Hij mij gezonden tot die heidenen, die u beroofd hebben'.*

beloofd, heeft Hij Mij gezonden tot die heidenvolken die u beroven, want wie u aanraakt, raakt Zijn oogappel aan' (vs. 7-8).

Boodschappers uit het overblijfsel zullen de volken verkondigen dat de Heer Zijn heerlijkheid geopenbaard heeft in Jeruzalem om Zijn koninkrijk op te richten. Daarom wordt hier gezegd: 'Nadat Hij heerlijkheid heeft beloofd.' Dezelfde gedachte vinden wij in Mattheüs 24:30-31: *'En dan zal het teken van de Zoon des mensen verschijnen in de hemel; en dan zullen alle stammen van het land weeklagen en zij zullen de Zoon des mensen zien komen op de wolken van de hemel met kracht en grote heerlijkheid. En Hij zal zijn engelen uitzenden met luid bazuingeschal, en zij zullen zijn uitverkorenen bijeenverzamelen uit de vier windstreken, van de uitersten van de hemelen tot de andere uitersten daarvan.'* Het *'teken van de Zoon des mensen'* wil zeggen: Zijn verschijning in heerlijkheid. Na deze heerlijkheid zal Hij Zijn verstrooide uitverkorenen bijeen vergaderen. Want er is in deze verzen van Mattheüs, evenals in Zacharia, sprake van de bijeenvergadering van Israël.

Dan zullen de heidenen, die het volk van God verdrukt hebben, onder het oordeel komen. *'Zij zullen hun dienaren tot buit worden'* (vs. 9). Juda zal een zwaard zijn in de hand van de Heer om tegen deze volken te strijden en hen te vernietigen.

'Juich en verblijd u, dochter van Sion, want, zie, Ik kom en zal in uw midden wonen, spreekt de HEERE. Veel heidenvolken zullen op die dag bij de HEERE gevoegd worden en zij zullen Mij tot een volk zijn, en Ik zal in uw midden wonen. Dan zult u weten, dat de HEERE van de legermachten Mij tot u gezonden heeft' (vs. 10-11). Jeruzalem wordt opgewekt om zich te verblijden omdat Christus in haar midden is. Vele verlost

uit de heidenen zullen zich verblijden over de bevoorrechte positie van de heilige stad. *‘De HEERE zal Juda in eigendom nemen als Zijn deel in het heilige land. Hij zal Jeruzalem nog verkiezen’* (vs. 12) ‘Het heilige land’ is een land dat van ongerechtigheid gezuiverd is. Het ogenblik zal komen dat de Heer, als Hij Zijn wonderbaar werk in het midden van Zijn volk volbracht en Zijn stad gereinigd heeft, haar opnieuw zal beschouwen als de woonplaats van Zijn keuze!

Wanneer wij, net als de profeet, de tijd die aanstaande is vergelijken met de tegenwoordige tijd, dan zullen wij met vreugde vervuld worden. Het stemt ons slechts tot droefheid en verslagenheid als wij de tegenwoordige toestand van het ‘Huis van God’ vergelijken met zijn vroegere heerlijkheid. Maar wij mogen ons verblijden bij de gedachte aan wat gaat komen! De Heer Jezus zal tegelijkertijd de heerlijkheid zijn van het nieuwe en van het oude Jeruzalem en zij zal het middelpunt zijn van de lofzangen van al Zijn vrijgekochten.

Het vierde gezicht

Zacharia 3

Na de terugkeer in Jeruzalem staan gedurende de diepe vernedering waarin zich de overgeblevenen van Juda en Benjamin bevinden, Jozua en Zerubbabel aan het hoofd. Zij zijn zwakke vertegenwoordigers van het priesterschap en het koningschap, maar tegelijkertijd voorlopers van de toekomstige heerlijkheid van de Messias.

De hogepriester Jozua is het onderwerp van het vierde gezicht van de profeet. Zijn naam, ‘Jahweh is Redder’, duidt dadelijk het karakter

aan van Hem, van Wie hij een voorafschaduwing is. Maar het is belangrijk om op te merken, dat waar Jozua Christus voorstelt aan het *einde* van dit hoofdstuk, dit niet het geval is aan het *begin*. De hogepriester heeft een tweevoudige bediening in Israël. In de eerste plaats is hij *middelaar*, ‘voor mensen aangesteld in de dingen die God betreffen, opdat hij zowel gaven als slachtoffers voor de zonden offert’ (Hebr. 5:1). In de tweede plaats is hij de *vertegenwoordiger* van het volk en volgens Zacharia in het bijzonder van het volk te Jeruzalem. Want wij hebben hierboven al gezien dat het volk niet als geheel wordt gezien door deze profet. God kan alleen Jeruzalem aannemen in de persoon van zijn vertegenwoordiger en alles hangt af van de toestand van deze laatste.

In het licht van de evangelieprediking is het begin van dit hoofdstuk de voorstelling van de toestand van een zondaar voor God ⁶. Maar ons doel is niet naar deze zo belangrijke kant van de figuur van Jozua te kijken. Wij willen ons bepalen bij zijn ambt van hogepriester, als vertegenwoordiger van het volk.

Jozua wordt uitgenodigd om zich voor het aangezicht van de Engel van de Heer te stellen. Deze Engel is, zoals wij in het eerste hoofdstuk gezien hebben, in het Oude Testament steeds de zinnebeeldige

6 Wat een heerlijk beeld! De zondaar bekleed met vuile klederen. Al zijn gerechtigheden, tezamen genomen, zijn als een wegwerpelijk kleed voor God. En hij is door zijn toestand als in het vuur; onder het oordeel. Maar als de Heer tussenbeide komt, verandert alles. In plaats van in het vuur om te komen, wordt hij uit het vuur gerukt. In plaats van zijn vuile klederen, wordt hem het beste kleed van de Heer aangedaan, zodat Satan hem niet meer schelden of verdoemen kan. - O, mijn lezer! dit is toch ook uw deel? Van u kan toch óók gezegd worden: *‘Is deze niet een brandhout uit het vuur gerukt?’*

vertegenwoordiger van Christus vóór Zijn menswording. In het Nieuwe Testament komt de Engel van de Heer niet meer voor, behalve in enkele gedeelten van de Openbaring.

Jozua staat hier voor het aangezicht van Christus, die hier in de gedaante van de Engel van de Heer wordt voorgesteld. Christus wordt in het Oude Testament meestal voorgesteld met de naam van HEERE, dat is Jahweh.

De satan staat aan de rechterhand van de hogepriester om hem aan te klagen. De vijand heeft ook nu nog toegang tot God als aanklager van de broeders. Maar de Heer heeft de zaak van het volk in Zijn handen genomen. Zelfs nu hebben de christenen, het volk van God in de tegenwoordige tijd, evenals Jozua een aanklager aan hun rechterhand voor het aangezicht van de Heer. Deze aanklager heeft door de zonde recht op de mens verkregen. Hij doet een beroep op de rechtvaardigheid van God tegenover de zonde en op Zijn heiligheid, om zich te verzetten tegen hetgeen Zijn genade zou willen doen ten gunste van Jeruzalem. Helaas, de hogepriester is bekleed met vuile kleren. Wie zal onder deze omstandigheden de overhand hebben? Satan, die met recht Jozua beschuldigt, of de heilige God, Wiens ogen te rein zijn dan dat zij het kwade zouden zien?

Het is op dit ogenblik, dat de Heer tegen satan zegt: *‘De HEERE zal u bestraffen, satan! De HEERE, Die Jeruzalem verkiest, zal u bestraffen’*. Jozua staat hier in de plaats van Jeruzalem voor God en de Engel van de Heer is de verpersoonlijking van de Heer Zelf om de aanklager te antwoorden. God voegt er aan toe: *‘Is deze Jozua niet een stuk brandhout dat uit het vuur gerukt is?’*

De Heer begint met vast te stellen, dat satan onmachtig is om iets te doen tegen Zijn keuze, Zijn verkiezing.

Satan doet een beroep op de rechtvaardigheid en de toorn van God tegen de zonde, om Jozua en Jeruzalem te verdelen. Maar hij is in verlegenheid gebracht omdat hij onbekend is met de Goddelijke liefde. De genade die zondaars wil redden, is hem volkomen onbekend. Hij wil voorstellen dat de heiligheid van God nooit in Zijn tegenwoordigheid een man kan dulden met vuile klederen en hij heeft gelijk. Maar God antwoordt: 'Ik heb Jeruzalem verkoren! Is deze niet een brandhout uit het vuur gerukt?' Hij wordt uit het vuur gerukt wanneer de vlam hem al bereikt en hij wordt bewaard, er van afgezonderd, om er nooit weer ingeworpen te worden (vgl. Amos 4:11). Omdat Jozua bestemd is om gered te worden, wordt satan met onmacht geslagen en de vijand van onze zielen zal gescholden worden vanwege zijn slechte bedoelingen!

Toch is het nodig dat aan Gods gerechtigheid voldaan wordt en daarop baseert satan zijn gevaarlijke plannen. Maar zie, hoe de Heer Zijn gerechtigheid verbindt met Zijn genade.

'Nu was Jozua in vuile kleren gekleed, terwijl hij voor het aangezicht van de Engel stond. Toen nam Hij het woord en zei tegen hen die voor Zijn aangezicht stonden: Trek hem de vuile kleren uit! Daarop zei Hij tegen hem: Zie, Ik heb uw ongerechtigheid van u weggenomen en zal u feestkleren aantrekken' (vs. 3 en 4).

Alleen God kan dit doen. Jozua kan zijn kleren niet uittrekken zonder naakt voor God te staan. Dat staat gelijk staan aan zijn veroordeling. Hij moet met nieuwe kleren bekleed worden. Kleren

waarmee hij waardig voor Gods aangezicht kan staan. *‘Zie, Ik heb uw ongerechtigheid van u weggenomen en zal u feestkieren aantrekken’*. God verlost Jozua en behandelt hem naar het recht dat Hij heeft om hem te reinigen. Hij plaatst hem in de vreugde en de heerlijke voorrechten van Zijn tegenwoordigheid. Dit zal ook gebeuren in de toekomst als Jeruzalem zich zal verheugen in de zegeningen van het messiaanse tijdperk. De geliefde stad zal het voor haar volbrachte heil kennen. Zij zal voor God verschijnen met de naam van Jozua, ‘Jahweh is Redder’, op haar voorhoofd gegraveerd. Zij zal versierd zijn ‘met borduurwerk van gouddraad’, in overeenstemming met de tegenwoordigheid van de God van gerechtigheid en wat past bij het feest van de Koning.

‘Vervolgens zei Ik: Laat hen een reine tulband op zijn hoofd zetten. Daarop zetten zij de reine tulband op zijn hoofd en trokken hem een feestkieren aan, terwijl de Engel van de HEERE erbij stond’ (vs. 5). De tulband is het teken van de hogepriesterlijke waardigheid. Jozua wordt hersteld in zijn God welgevallige bediening. Dit gebeurt door bemiddeling van hen die hier Christus voorstellen ómdat, zoals wij zo juist gezien hebben, de hogepriester deze functie niet kan uitoefenen. Zo zal in de toekomst het volk zelf ook een ‘heilig priesterdom’ voor het aangezicht van de Heer zijn.

Bij dit hele toneel, vanaf het ogenblik dat de Engel tot satan zegt: *‘De HEERE zal u bestraffen’*, is de aanklager van Jozua verdwenen. Zo is het altijd. De vijand kan zich wel voornemen ons te vernietigen, maar hij kan zich niet staande houden tegenover Hem die onze zaak ter hand genomen heeft.

‘Toen verzekerde de Engel van de HEERE Jozua: Zo zegt de HEERE van de legermachten: Als u in Mijn wegen gaat en als u uw taak ten behoeve van Mij vervult, dan zult ú ook Mijn huis besturen, en ook Mijn voorhoven bewaken, en zal Ik u omgang geven met hen die hier staan’ (vs. 6, 7).

Deze verzen hebben betrekking op Jozua en het priesterschap, voorgesteld in zijn persoon. Onder de regering van Christus zal er een erkend priesterdom zijn waarvan zij deel zullen uitmaken, *‘die hun taak ten behoeve van Mij vervuld hebben’* (Ezech. 48:11). Zij die ontrouw geweest zijn, zullen niet het recht hebben te wandelen in het midden van de priesters die de dienst van de Heer zullen waarnemen in Zijn heiligdom. Maar Zijn genade zal toch ook in hun behoeften voorzien want de Heer zal hen aanstellen in de ambten bij de poorten van het huis en als dienaren van het huis (Ezech. 44:10-16).

Deze gedachte, die met de verantwoordelijkheid in verbinding staat, is nog belangrijker voor ons als gelovige Christenen dan voor de getrouwen van het oude verbond. Vanaf het ogenblik dat wij gereinigd zijn van onze zonden en voor het aangezicht Gods gebracht zijn en bekleed zijn met Zijn gerechtigheid, zijn wij bekwaam om Hem te dienen en het heilig priesterschap uit te oefenen in Zijn tegenwoordigheid. Maar wij hebben de verantwoordelijkheid te leven naar onze roeping, anders kan God ons geen nieuwe zegeningen geven of ons de dienst in Zijn heiligdom toevertrouwen. De treurige lauwheid van sommige kinderen van God in relatie met de eredienst en hun povere deelname in het brengen van lof en dank aan de Heer, heeft dikwijls geen andere oorzaak. Hun ontrouw verhindert hun om een werkelijk aandeel te hebben in het priesterlijk werk voor God.

Hoeveel Christenen stellen zich tevreden met te weten in welke betrekking zij tot God staan (van zondaars tot kinderen Gods geworden), zonder aan te gevoelen dat: ‘noblesse oblige!’⁷ Nooit zal het gericht over het huis en de wacht in het heiligdom aan hun worden toevertrouwd. Zij blijven jaar op jaar zonder geestelijk leven en zijn niet in staat tot beoordelen en onderscheiden. Dit komt omdat zij van het begin af hun wacht niet hebben waargenomen. Mochten wij allen deze dingen ter harte nemen!

* * *

In het tweede gedeelte van dit hoofdstuk (vers 8-10) wordt Jozua ons onder een geheel nieuw karakter voorgesteld.

‘Luister toch, hogepriester Jozua, u en uw vrienden die vóór u zitten - zij zijn immers een wonderteken’ (vs. 8).

Jozua is hier niet meer de vertegenwoordiger van het volk, noch de priester die verantwoordelijk is om zijn wacht waar te nemen om te kunnen wandelen in het midden van degenen die voor het aangezicht van de Heer staan. Hij is Zelf Degene voor wiens aangezicht de priesters zitten, die hij in zijn gemeenschap opgenomen heeft als zijn vrienden. De eerste Jozua wordt alleen voorgesteld om onze gedachten bij de tweede te bepalen en voor hem als type te dienen. Want degenen die hem omringen zijn een wonderteken. Er zal dus in de toekomst een hogepriester zijn en wij weten, volgens de brief aan de Hebreëen en Psalm 110, dat Hij priester zal zijn naar de ordening van Melchisedek. Dat is een heel andere priesterordening dan die van Aäron, waartoe Jozua behoort. Het karakter van de hogepriester naar

7 Adeldom geeft verplichting

de ordening van Melchisedek is alleen op Christus van toepassing en de volgende hoofdstukken zullen ons het belang van deze bediening laten zien. Maar hier hebben we er nog slechts een voorlopige vermelding van; want *zie, Ik ga Mijn knecht, de spruit, doen komen*' (vs. 8). Dat is het beeld waarmee de Heer vroeger is voorgesteld en zo wordt Hij hier nu nog genoemd. De naam 'spruit' (Jes. 4:2; Jer. 23:5 en 33:15; Zach. 3:8 en 6:12) is dezelfde als 'Twijgje' (Jes. 11:1; 53:2) en heeft altijd betrekking op de Messias, die als Koning uit de stam van David is ontsproten. Het opmerkelijke in dit gedeelte is dat God Zich tot Jozua richt als tot degene die Christus voorstelt in Zijn priesterlijke bediening. Dan kondigt Hij aan dat Hij Zijn knecht zal verwekken, de zoon van David, de Koning. Hier zijn het priesterschap en het koningschap dus gescheiden. In hoofdstuk 6:12 en 13, waar de openbaring van Christus vollediger wordt, zijn de spruit en de Hoge priester één persoon. Dan is de tweërlei bediening in één hoofd verenigd. In het eerste hoofdstuk en in het begin van het derde, is Christus ons al voorgesteld onder de meer geheimzinnige naam van 'de Engel van de Heer'. In het gedeelte dat ons nu bezighoudt wordt Hij ons persoonlijk voorgesteld, maar de twee karakters afzonderlijk. Zo worden ons deze twee zo verschillende bedieningen duidelijk gemaakt. Hier leren we elke heerlijkheid naar waarde te schatten zodat we niet aan de ene de voorrang geven boven de andere.

De profeet is begonnen met het beschrijven van de val van de heidense rijken (hst. 1) waardoor het herstel van Jeruzalem kan plaats vinden (hst. 2). Daarna toont hij aan (hst. 3:1-7) dat de stad Jeruzalem, om hersteld te worden, gereinigd moet worden in de persoon van haar vertegenwoordiger Jozua. En nu gaat hij hier nog een stap verder en

toont aan dat de getrouwen, om deel te hebben aan de zegeningen van het einde, een smetteloze Hogepriester moeten hebben. Zij zullen zijn metgezellen zijn en een Koning krijgen uit het zaad van David, naar de raad van God!

Maar deze gezegende persoon wordt ons nog voorgesteld onder een derde naam.

‘Want zie, wat betreft de steen die Ik voor Jozua neergelegd heb, op die ene steen zullen zeven ogen zijn. Zie, Ik zal er Zijn graving in aan brengen, spreekt de HEERE van de legermachten. Ik zal de ongerechtigheid van dit land op één dag wegnemen’ (vs. 9). Wanneer Jozua, als één van de hoofdlieden van de teruggekeerde ballingen, het huis van de Heer begint te bouwen, wordt er een steen voor hem gelegd. Deze moet het fundament worden van de tempel die het volk gaat herbouwen. Dit is de uiterste hoeksteen die het hele gebouw draagt. Deze steen is slechts een zwak beeld van de ware steen, Christus. Hij is het fundament van de toekomstige tempel van Christus, die eerst de verworpen steen moet zijn vóór Hij voor eeuwig wordt gevestigd. Tijdens duizendjarige regering, groot en heerlijk, zal de tempel als de plaats van de eredienst van de Heer, het middelpunt zijn dat gegrond is op Christus. In de toekomst zal de hele regering van God op aarde Christus als grondslag hebben. Christus, het fundament en de tempel als woonplaats van God te midden van Zijn volk. Jeruzalem, de stad van de grote Koning, onafscheidelijk aan de tempel verbonden. Het volk van God, in volmaakte orde rondom het huis van de Heer en de koninklijke stad verzamelt. Alle natiën, tot aan de uiterste grenzen van de aarde, geschaard rondom het veelgeliefde volk! Dit verrukkelijke toneel dat zich ontrolt in de stralen van de Zon van de

Gerechtigheid, zal de toekomstige heerlijkheid op deze aarde zijn. Tegelijkertijd zal de schitterende pracht van de troon van het Lam en van Zijn bruid - het nieuwe Jeruzalem - de hemel vervullen!

‘Op die ene steen zullen zeven ogen zijn’. In het boek de Openbaring zijn de zeven geesten, de zeven lampen en de zeven ogen één en hetzelfde, maar met verschillende betekenis. In Openbaring 1:4 zijn de *‘zeven geesten die voor Zijn troon zijn’* de volheid van de Geest van God, die de eerste plaats inneemt in het bestuur van de wereld, de uitvoerder van de macht van God. In Openbaring 4:5 zijn de: *‘zeven vurige fakkels brandden vóór de troon; dit zijn de zeven Geesten van God’*, de volheid van de Geest, om in het licht te stellen en tot het oordeel te voeren al wat in opstand is tegen de regering van God op aarde. Dus de Heilige Geest als een ontdekkend licht en een verterend vuur. In Openbaring 5:6 stelt het Lam, dat *‘zeven horens en zeven ogen, welke zijn de zeven Geesten van God, uitgezonden over de hele aarde’* Christus voor, bekleed met de volheid van wijsheid en inzicht. ‘Zeven ogen’ en met de volheid van macht ‘zeven horens’ zodat het geslachte Lam de wegen van God kent en ze met volkomen macht, als de uitvoerder van Gods plannen, in vervulling doet gaan.

Hier, in Zacharia, is de steen met de zeven ogen Christus, in Wie wij de volheid van de kennis van de gedachten van God vinden. Hij is Zelf ook de volkomen uitdrukking van die gedachte. Hier zien we immers de Heer Zelf de graving aanbrenge. Christus als mens hier beneden, vroeger de verworpen steen, is de openbaring van het Goddelijk Wezen Zelf, de Waarheid. In Hem heeft God Zich geopenbaard en in Hem zal Hij Zich doen kennen op de nieuwe aarde bij de heerlijke regering van de Zoon des mensen.

'Ik zal de ongerechtigheid van dit land op één dag wegnemen' (vs. 9). Zo zal niet alleen het volk, dat vertegenwoordigd wordt door Jozua, maar het hele land gereinigd worden. Het land Israël zal gezuiverd moeten worden van zijn ongerechtigheden en onreinheden, om geschikt te zijn voor de regering van Christus als Priester, Koning en Middelpunt van al de gedachten van God.

'Op die dag, spreekt de HEERE van de legermachten, zal ieder zijn naaste uitnodigen onder de wijnstok en onder de vijgenboom' (vs. 10). Dit zal voor iedereen een dag van rust zijn, een gezamenlijk genieten van die rust. Dat is het ware vrederijk voor Israël.

Het vijfde gezicht

Zacharia 4

In het hoofdstuk dat wij zo juist overdacht hebben, richt God Zich tot Jozua, de hogepriester. In het vierde hoofdstuk, dat wij nu vóór ons hebben, zien we de Koning, in de persoon van Zerubbabel. Want het priesterschap en het koningschap zullen allebei de heerlijke kenmerken van Christus zijn in het duizendjarige rijk.

De profeet is hier als een man die uit zijn slaap gewekt wordt en hij heeft dan weer een gezicht. Hij is wel in staat het te beschrijven, maar hij begrijpt er in geen enkel opzicht iets van.

'Hij zei tegen mij: Wat ziet u? Daarop zei ik: Ik zie, en zie, een kandelaar, geheel van goud, met een olievaatje aan de bovenkant ervan en daarbovenop zeven bijbehorende lampen met telkens zeven toevoerbuisjes aan de lampen, die daarboven zitten, met twee olijfbomen ernaast, een

aan de rechterkant van het ollievaatje en een aan de linkerkant ervan. Ik antwoordde en zei tegen de Engel Die met mij sprak: Mijn HEERE, wat betekenen deze dingen? Toen antwoordde de Engel Die met mij sprak, en zei tegen mij: Weet u niet, wat deze dingen betekenen? Ik zei: Nee, mijn HEERE' (vs. 2-5).

Zoals wij al opgemerkt hebben, is het boek Zacharia vol vragen. De profeet kan niets begrijpen zonder dat de Engel het hem verklaart. Zo wordt hij nederig gehouden, als hij telkens moet antwoorden: 'Nee, mijn HEERE,' op de vraag: 'Weet u niet?' van zijn metgezel.

Voor ons is het ook nodig om onze onwetendheid te voelen tegenover God zodat we de waarheden leren begrijpen die in Zijn Woord opgesloten zijn. De Schrift geeft veel uiterlijke bijzonderheden die zelfs onbekeerden kunnen begrijpen, maar waarvan de diepe betekenis altijd de geest van de natuurlijke mens zal ontgaan. Om de diepere zin te begrijpen, is de Geest van God nodig (1 Kor. 2:10-14), maar nog meer: men moet Christus kennen, die Zelf de sleutel van het Woord is.

Zacharia ziet een gouden kandelaar en een olievaatje daarboven. Het vier en twintigste hoofdstuk van Exodus spreekt ons van deze kandelaar. Hij is bestemd om het heilige te verlichten en zoals ieder voorwerp in de tabernakel of in de tempel, laat het iets van de heerlijkheid van Christus zien. Zoals de kandelaar Christus voorstelt, zo is zijn licht het getuigenis van Christus.

Het zinnebeeld van de kandelaar en het licht is echter niet alleen van toepassing op de persoon van de Heer. In de Openbaring zijn de zeven gouden lampen de zeven Gemeenten. Bovendien zegt de Heer,

als er sprake is van licht, niet alleen: *'Ik ben het licht van de wereld'* (Joh. 9:5), maar Hij zegt ook tot de zijnen: *'U bent het licht van de wereld'* (Matth. 5:14). Dat is het getuigenis van Christus tegenover de wereld. Maar het licht heeft voedsel nodig om te branden. De Heilige Geest is altijd nodig om een getuige te kunnen zijn. Olie is in de Schrift altijd het beeld van de Heilige Geest.

De gouden kandelaar in de tempel is dus kort samengevat: Christus, die aan ene kant alleen in staat is het volle licht te geven en aan de andere kant dit licht verspreidt door de getuigen, die Hij tot dit doel gekozen heeft.

Zacharia laat ons de kandelaar niet in de tempel zien, want de fundamenteën van dit gebouw zijn ternauwernood gelegd. Hier verspreidt dus de kandelaar zijn licht niet in een beperkte ruimte, maar buiten. Er is een olievatje boven de kandelaar om de lampen voortdurend te voeden. Er staan twee olijfbomen naast, die de gouden olie door de pijpen doen vloeien zodat het vaatje nooit leeg kan raken.

Al is dit getuigenis, gegeven door de Heilige Geest, ook van toepassing op de tegenwoordige tijd, in het boek Zacharia is het profetisch. Er zal in de toekomst een tijd van zegening en heerlijkheid zijn. Dan zal het Goddelijk licht schijnen door de persoon van Hem, die het Zelf in eeuwigheid zal dragen en óók door Zijn getuigen, de kern van het toekomstige volk van Israël. Dit lijkt ons de hoofdgedachte te zijn in dit gedeelte van Zacharia.

Wat ons Christenen betreft, wij moeten niet vergeten dat de Gemeente geroepen is te getuigen voordat de tijd komt waarin God

de relatie met Zijn oude volk herstellen zal. Wanneer de Heer Jezus, het ware Licht van de wereld, verworpen is, heeft Hij ons in Zijn plaats achtergelaten om dit licht te laten schijnen en dit getuigenis te geven. In het tweede hoofdstuk van de Openbaring zien wij dat Efeze, als verantwoordelijke gemeente in zijn geheel beschouwd, de eerste liefde verlaten heeft en daarmee ook het voorrecht heeft prijsgegeven om een getuige van Christus te zijn. Er wordt dan ook tot Efeze gezegd: *'Ik zal uw kandelaar van zijn plaats wegnemen'*. De kandelaar, het licht van de Gemeente als verantwoordelijk lichaam, zal van zijn plaats weggenomen worden en in de toekomst zal het getuigenis aan anderen worden toevertrouwd. Van dit toekomstige getuigenis spreekt Zacharia. Maar voordat dit licht in al zijn glans in Israël schijnt, zoals wij zien in ons hoofdstuk, wordt het in Openbaring 11 in handen gegeven van twee getuigen. Van hen wordt gezegd dat *'dezen zijn de twee olijfbomen en de twee kandelaars, die vóór de Heer van de aarde staan'*. Het zal een afdoend getuigenis zijn, maar volstrekt niet algemeen. Het zal gegeven worden in Jeruzalem tijdens de grote verdrukking van Israël. God zal het als zodanig erkennen, want *'opdat door de mond van twee of drie getuigen elk woord vaststaat'*. Het zal niet volledig zijn, zoals dat van Zacharia, want in plaats van zeven lampen, zullen er maar twee zijn. Deze twee getuigen zijn ook twee olijfbomen (Openb. 11:4). Zoals gezegd wordt aan het eind van ons hoofdstuk: *'Dat zijn de twee gezalfden, die bij de HEERE van heel de aarde staan'*⁸ (vs. 14). Zij zullen de twee olijfbomen zijn waaruit het getuigenis van de Heilige Geest zal stromen. Hun licht zal het zwakke overblijfsel steunen dat vóór de regering van Christus nog

8 'Deze zijn de twee olietakken, welke voor de HEERE der ganse aarde staan' (SV).

in het midden van Jeruzalem zal wonen. Vervuld met de Geest van profetie, zullen zij handelen in de kracht van Elia en Mozes, die het priesterschap en het koningschap voorstellen in een tijd van verval voordat deze beide karakters verenigd worden in de heerlijke persoon van Christus⁹.

Zoals wij gezegd hebben is in Zacharia het getuigenis volkomen, de persoon van de Heer Jezus is daarvan het middelpunt en Zijn volk is met Hem verbonden. De olie, die voedsel geeft aan de kandelaar, komt uit de twee olijfbomen, het priesterschap en het koningschap, die allebei gezalfd zijn met zalfolie (Lev. 8:12; 1 Sam. 16:13). De twee bedieningen, die in het derde hoofdstuk geheel gescheiden voorkomen, zijn hier met elkaar verbonden, maar nog niet in één persoon verenigd.

Het zesde vers van ons hoofdstuk laat op een geheel bijzondere manier de persoon van de Koning zien.

‘Daarop antwoordde Hij en zei: Dit is het woord van de HEERE tot Zerubbabel: Niet door kracht en niet door geweld, maar door Mijn Geest, zegt de HEERE van de legermachten’

Zoals wij in het vorige hoofdstuk gezien hebben, is de gereinigde Jozua een type van het priesterschap van Christus. Dit hoofdstuk stelt ons Zerubbabel voor in zijn grote zwakheid, als type van Christus, de Koning. Zerubbabel, een zwakke afstammeling uit het koninklijke geslacht en zo diep mogelijk vernederd, kan zelfs geen aanspraak maken op de titel van koning. Maar de Heer zegt tot hem:

9 Elia, de profet, is priester op Karmel (1 Kon. 18). Mozes wordt genoemd ‘koning van Jeschurun’ (Deut. 33:5).

‘niet door kracht en niet door geweld, maar door Mijn Geest’. Wat een bemoediging, voor iemand die zo zeer vernederd is, om te horen dat God geen kracht van hem verwacht, maar dat de Geest van God met hem is!

Wij kunnen dit woord ook op onszelf toepassen, in onze tijd die in meer dan één opzicht overeenkomt met de dagen van Zacharia. *‘U hebt kleine kracht’*, zegt de Heer Jezus tegen Filadelfia. Hij bemoedigt de zijnen in hun toestand van uiterlijke zwakheid tegenover de aanmatiging van de godsdienstige wereld, die met kracht en geweld werkt. Hij geeft hun de verzekering dat Hij met hen is. Zij weten dat zij op deze belofte kunnen gaan staan en dat Zijn kracht in hun zwakheid volbracht wordt.

‘Wie bent u, grote berg? Voor de ogen van Zerubbabel zult u een vlakte worden’ (vs. 7). Zonder twijfel doelt de Heer Jezus op dit gedeelte, als Hij tot Zijn discipelen zegt: *‘Want voorwaar, Ik zeg u: als u een geloof hebt als een mosterdzaad, zult u tot deze berg zeggen: Verplaats u van hier daarheen, en hij zal zich verplaatsen, en niets zal u onmogelijk zijn!’* (Matth. 17:20). In onze tijd laat het zwakste geloof de hindernissen, die satan en de wereld ons in de weg leggen, verdwijnen. In de tijd van Zacharia kunnen al de heidense machten de werking van Gods Geest niet verhinderen. Hij is bezig om Zijn volk te herstellen. De wegen van de Heer moeten volbracht worden, tot eer van Christus en tot zegen van Zijn volk.

‘Hij zal de sluitsteen aandragen onder luid geroep: Genade, genade zij hem!’ (vs. 7) ¹⁰.

In het vorige hoofdstuk is Christus de hoeksteen van het fundament. Hier is Hij de hoofdsteen, de sluitsteen van het hele gebouw. Op de hoeksteen van het fundament heeft God zeven ogen gegraveerd. Op de hoofdsteen leest men alleen de woorden: Genade, genade! Dit zal door allen uitgeroepen worden omdat Hij de drager is van de gunst van God. Alle toekomstige zegeningen hangen af van deze genade van God, geopenbaard in de persoon de Koning. Toen Hij op deze wereld is kwam, is Zijn persoon verschenen in de genade. Het geloof heeft daarvan de volheid ontvangen (Joh. 1:16). Maar Zijn volk heeft Hem niet aangenomen en de wereld heeft Hem verworpen. Toen heeft Hij op het kruis het werk van de genade volbracht. Later zal Hij in Zijn koninkrijk verschijnen als drager van Gods gunst en uitdeler van de genade aan Israël en aan al de volken.

‘En het woord van de HEERE kwam tot mij: De handen van Zerubbabel hebben dit huis gegrondvest, zijn handen zullen het ook voltooiën. Dan zult u weten dat de HEERE van de legermachten mij tot u gezonden heeft’ (vs. 8 en 9).

Zacharia komt hier terug op de omstandigheden waaronder hij heeft geprofeteerd. Zerubbabel, zegt hij, zal het huis, waarvan hij het fundament gelegd heeft, ook voltooiën. *‘Want wie veracht de dag van de kleine dingen?’* (vs. 10). Het is een betrekkelijk kleine zaak om de toenmalige tempel herbouwen. Het volk weent wanneer het denkt

10 ‘hij zal de hoofdsteen voortbrengen met toeroepingen: Genade, genade zij denzelven’ (SV)

aan de heerlijkheid van de eerste tempel. En toch is dit kleine begin al iets in de ogen van God. Hij heeft een welgevallen aan hen die het in het hart hebben om Zijn huis te bouwen.

Het is vandaag de dag hetzelfde. Wij worden ook geroepen om de kostbare grondstoffen bijeen te brengen voor het gebouw van God, kostbare zielen die als levende stenen gebouwd worden op Christus, die het fundament is. En het is voldoende om het te doen met een hart, dat geheel aan de Heer toegewijd is. Want Hij veracht de dag der kleine dingen niet!

‘Terwijl die zeven blij zijn als zij het tinnen gewicht zien in de hand van Zerubbabel?. Die zeven zijn de ogen van de HEERE, die over heel de aarde trekken’ (vs. 10).

De zeven ogen van de Heer, gegraveerd op de hoeksteen van de tempel, zien wij nu over de hele aarde trekken (vgl. Openb. 5:6). De volheid van de Geest van God zal zich verblijden bij het zien van het voltooide werk aan Zijn tempel. Als de hoofdsteen geplaatst wordt, verzekert het tinnen gewicht (het paslood) in de handen van Zerubbabel de soliditeit van het gehele gebouw. Het komt er niet op aan dat het in het begin zo zwak heeft geleken, het werk is voor de Heer gedaan. Deze Geest, die de hele aarde doortrekt, zal zich verblijden als Hij alle dingen voltooid ziet, in volkomen orde onder de regering van de ware Koning. Dan zal de tempel van de Heer, de plaats van de verzameling van alle volken, het zichtbare middelpunt zijn van de heerlijke regering van Christus!

Het zesde gezicht

Zacharia 5:1-4

Om het vijfde hoofdstuk goed te begrijpen lopen we hier even de geschiedenis van het volk door zoals wij die vinden in de eerste vier hoofdstukken van onze profeet.

In hoofdstuk 1 worden Juda en Jeruzalem door de volken met overlopen. Maar zij worden in die tijd getroost en bemoedigd door de aankondiging van de zegeningen die in de toekomst hun deel zullen zijn en door de verdelging van hun onderdrukkers.

In hoofdstuk 2 zijn het méér dan woorden van troost: God gedenkt Jeruzalem om het ten slotte in te voeren in de zegeningen van het duizendjarige rijk.

In hoofdstuk 3 vinden wij dat Jeruzalem gereinigd moet worden, dat de ongerechtigheid van Juda weggenomen moet zijn en dat het volk bekleed moet worden met een kleding van gerechtigheid en heiligheid, om aan die zegeningen te kunnen deelhebben.

In hoofdstuk 4 beschouwt de profeet het volk dat teruggekeerd is uit de ballingschap. Het is de dag van kleine dingen, maar de Heer veracht die niet. Jozua en Zerubbabel zijn degenen die op dat ogenblik het getuigenis van God in Jeruzalem uitdragen met Gods goedkeuring. Maar in de eindtijd zal het getuigenis weer in Jeruzalem verschijnen en door God als voldoende erkend worden. Ook hier zijn het weer slechts twee getuigen die onder het volk zijn dat in ongelooft verzonken ligt.

Als de profeet Maleachi, ongeveer honderd jaar na de terugkeer uit de ballingschap, de zedelijke toestand van het volk beschouwt, ziet hij alleen een complete verwoesting die het eindoordeel van God over zich uitroept. Vier eeuwen later maakt Juda zijn ongerechtigheid vol, door het ter dood brengen van de Messias. God verstrooit hen opnieuw onder alle volken. Zo is heden hun toestand nog steeds. Maar wanneer dit ongelovige volk teruggekeerd zal zijn in zijn land, zal God dan - behalve een zwak overblijfsel - iets kunnen erkennen of goedkeuren te midden van deze afvallige natie? De twee gezichten van de profeet in hoofdstuk 5 geven antwoord op deze vraag. Zij lijken moeilijk te begrijpen, maar in werkelijkheid zijn ze eenvoudig, als wij ons maar laten onderwijzen door de Geest van God.

In het begin van het vijfde hoofdstuk ziet de profeet *'een vliegende boekrol. Zijn lengte is twintig el en zijn breedte tien el'*. Deze rol, een geschreven boek, gaat uit van de Heer. Hij vliegt en dit bewijst dat hij leeft; hij gaat op een doel af. De boekrol heeft bijzondere en zeer merkwaardige afmetingen: twintig el lang en tien el breed. Het heilige der heiligen van de tempel van Salomo heeft een breedte, hoogte en lengte van twintig el. In de plaats waar de ark is breiden de Cherubs hun vleugels uit; één vleugel van een Cherub raakt aan die van de anderen en hun andere vleugels raakten aan beide zijden de wand van het heiligdom. Iedere Cherub is tien el hoog en hun vleugels zijn tien el lang. De allerheiligste plaats van de tempel wordt dus gekenmerkt door deze twee getallen: 10 en 20. Hieruit valt op te maken dat de rol, het geschreven woord, die hier van God uitgaat, in overeenstemming is met de heiligheid van de plaats waar God woont tussen de Cherubs en dat zij er het zegel van draagt.

Op beide zijden van de rol zijn oordelen geschreven: *‘Dit is de vloek die zal uitgaan over heel het land. Volgens deze vloek zal namelijk ieder die steelt, vanhier weggevaagd worden, en volgens vloek zal ieder die een valse aflegt, vanhier weggevaagd worden’* (vs. 3) ¹¹. Dit levende en heilige boek spreekt de vloek uit. Want wij moeten niet vergeten dat het oordeel één van de karaktertrekken van het Woord van God is. Als de wereld niet luistert naar de roepstem van de genade, die dit heilige boek bevat, zal zij dit boek toch moeten leren kennen van een andere kant, namelijk van die van de vloek!

Op drie verschillende manieren wordt in het Woord van God over de rol gesproken. Ten eerste in Psalm 40:6-8 en in Hebreëen 10:7: *‘Zie, Ik kom (in de boekrol is over Mij geschreven) om uw wil te doen, o God!’*. Het belangrijkste van dit ‘boek’, het raadsbesluit van God, neemt de eerste plaats in. Christus is gekomen om het verlossingswerk te volbrengen en Hij is gekomen om dat in volmaakte gehoorzaamheid te doen. Het is in één woord de genade, die in Christus gekomen is.

Ten tweede vinden wij in Openbaring 5 in de rechterhand van Hem, die op de troon zit, een boek. Net als in Zacharia is het *‘van binnen en van buiten beschreven’* en met zeven zegels verzegeld. Dit is het boek van de raadsbesluiten en plannen van God met betrekking tot deze aarde. Daarom is het aan twee zijden beschreven. Het bevat de wegen waarop Hij Zijn besluiten zal vervullen als Hij de regering van Zijn veelgeliefden Zoon zal vestigen. Christus alleen kan ze in vervulling doen gaan door de zegels van het boek te verbreken.

11 Letterlijk staat er: ‘Want een ieder die steelt zal uitgeroeid worden, zoals op de ene zijde geschreven staat; desgelijks een ieder die vals zweert zal uitgeroeid worden, zoals op de andere zijde geschreven staat’. Dit zijn dan de beide zijden van de rol.

En ten laatste legt de ‘rol’ ons de zedelijke toestand van de mens bloot, zijn verantwoordelijkheid tegenover God en de oordelen die er het gevolg van zijn. Dit karakter heeft de rol in Jeremia 36 in Ezechiël 2:9 en 10 en in het gedeelte waarmee wij ons nu bezighouden.

De twee gezichten in Zacharia 5 tonen ons de vloek, door God uitgesproken, eerst over de zedelijke toestand van het volk (vs. 1-4) en daarna over de godsdienstige toestand (vs. 5-11).

Wat zijn zedelijke toestand betreft, waarvoor hij verantwoordelijk is tegenover God, wordt de vloek uitgesproken; over de dief en over de valse eed. Deze korte samenvatting van de beweegredenen tot het oordeel mag op het eerste gezicht vreemd lijken, maar als wij er goed over nadenken, zullen wij in deze twee woorden het karakter van de zonde van de mens zien. Een dief is iemand die onrechtvaardig ten opzichte van zijn naaste handelt en een meinedige maakt God tot een leugenaar, door God tot getuige te nemen om de leugen te bevestigen. De ongerechtigheid en het verachten van God zijn de karaktertrekken van het volk waarvan Maleachi bijna honderd jaar later dezelfde dingen zal moeten zeggen (Mal. 3:5).

Ik heb deze vloek doen uitgaan, spreekt de HEERE van de legermachten. Hij zal naar het huis van de dief gaan, en naar het huis van hem die in Mijn Naam een valse eed aflegt. Hij zal midden in zijn huis overnachten en het vernietigen, met zijn hout en zijn stenen’ (vs. 4)

Herinnert dit vers ons niet aan de woorden van de Heer: *‘Mijn huis zal een huis van gebed worden genoemd; u maakt er echter een rovershol van’* (Matth. 21:13); en ook: *‘Zie, uw huis wordt aan u woest overgelaten’*

(Matth. 23:38); en ook: *'er zal hier geen enkele steen op de andere steen gelaten worden die niet zal worden afgebroken'* (Matth. 24:2)?

Het zevende gezicht

Zacharia 5:5-11

Om dit gezicht te begrijpen moeten wij aanvoelen, dat wij helemaal afhankelijk zijn van het onderricht van het Woord zelf. Het is mogelijk dat wij door gebrek aan geestelijk inzicht er niet alle bijzonderheden van begrijpen, maar laten wij altijd in gedachten houden, dat als niet alles even helder is, die duisternis aan ons ligt. Want God heeft ons deze dingen bekend gemaakt tot onze lering en niet om ons door raadsels in de war te brengen.

'En de Engel Die die met mij sprak, trad naar voren en zei tegen mij: Sla toch uw ogen op en zie wat daar tevoorschijn komt. Ik zei: Wat is dat? Hij zei: Dat is een efa die tevoorschijn komt. Hij zei: Dat is het oog dat over hen waakt in heel het land. En zie, een loden deksel werd opgelicht, en er was een vrouw die midden in de efa zat. En hij zei: Dit is vrouwe Goddeloosheid. Hij wierp haar terug midden in de efa en Hij wierp het loden gewicht op de opening ervan' (vs. 5-8). De efa stelt gewoonlijk de grootste inhoudsmaat voor. De kor of homer, hoewel groter, is alleen maar de inhoud van tien efa. In het midden van de efa zit een vrouw, dat wil zeggen dat zij er zich gevestigd heeft. Daarna werpt de engel haar erin, als beeld van het oordeel. Hij sluit de efa met een loden gewicht, als beeld van een vonnis dat onherroepelijk verzegeld is. Deze vrouw heet goddeloosheid, wat hetzelfde is als de ongerechtigheid. Een natuur die zich niet onderwerpt aan een

boven haar geplaatste wil, maar die handelt volgens eigen inzicht. Zij voelt zich in waarheid *onafhankelijk* van God en erkent geen andere wet dan die van haar (1 Joh. 3:4). De vrouw in de efa is dus een voorstelling van de onafhankelijkheid van de mens tegenover God. Deze onafhankelijkheid heeft het hoogtepunt bereikt en wordt daarom op een besliste wijze geoordeeld.

Het Woord van God stelt ons dikwijls de *vrouw* voor als de verpersoonlijking van een zedelijk of godsdienstig beginsel. Men vindt bijv. in Spreuken een vrouw die de wijsheid is en een vrouw die de verleiding of het bederf verpersoonlijkt. Deze beginselen worden dikwijls voorgesteld door een volk of een stad. Daarvan geeft Openbaring 12 een voorbeeld. De vrouw stelt een volk voor, het ware Israël naar de raad van God. Zo ook in Openbaring 12:3 waar de vrouw een godsdienstig, maar afvallig stelsel voorstelt, een stad, het grote Babylon (vgl. vs. 9). Ook Jeruzalem wordt herhaaldelijk voorgesteld als een zedelijk en godsdienstig stelsel in het beeld van een vrouw.

In ons hoofdstuk stelt de vrouw, zoals wij gezien hebben, de goddeloosheid, de afval van God voor. In Juda en Jeruzalem maakt deze goddeloosheid, zoals de Heer Jezus zegt, *'de maat van hun vaderen vol'* (Matth. 23:32). In de tijd van Jezus' omwandeling op aarde is er, sinds de dagen van Ezra en Nehemia, geen afgodendienst meer in Israël. Het huis is met bezems gekeerd en versierd. Ogenschijnlijk is het volk gereinigd. Een volk, dat zich in het verleden aan zulke afschuwelijke afgoderij schuldig heeft gemaakt. Maar hoewel uiterlijk gereinigd hebben ze hun Koning verworpen en gekruisigd. God heeft hen opnieuw verstrooid onder de volken, zoals dit vandaag nog

te zien is. De onreine geest, de geest van afgoderij, is uitgegaan, maar zal ook terugkeren en zeven andere geesten meebrengen, bozer dan hijzelf en dan in het huis binnengaan en er wonen. En het laatste van die mens wordt erger dan het eerste (Matth. 12:43-45). Wat een ernstig oordeel over Israël! Niet alleen volkomen boosheid, maar ook afgoderij zal weer wonen in Israël. Deze dingen zullen geschieden onder de regering van de Antichrist. Het volk zal weer in afgoderij leven. Het zal voor een afgod knielen en satan als koning erkennen!

Als de eindtoestand van Jeruzalem en Juda ons hier op een enigszins geheimzinnige wijze wordt getoond, komt dit omdat dit gezicht buiten de grenzen van het Joodse volk gaat. Het heeft ook betrekking op de volken, in de laatste dagen voorgesteld door de Christenheid die afvallig geworden is. *‘Dat is het oog dat over hen waakt in heel het land’*, wordt er gezegd (vs. 6)¹². Het gaat hier dus verder dan ‘het land’. Omdat het hier ook buiten het gebied van het Oude Testament handelt is dit onderwerp nog in nevelen gehuld. Het Nieuwe Testament geeft er ons echter een helder en volledig beeld van.

Daar vinden wij, dat na de opname van de Gemeente, de Christenheid - een lichaam dat openlijk voor de afval uitkomt en op aarde gelaten is - afgoderij zal gaan bedrijven evenals het Joodse volk. Dit volk zal Jahweh, de God van hun vaders en de Christus, zijn Messias verloochen, opgehitst door de Antichrist. Onder diezelfde invloed

12 Het gebruikte woord heeft de betekenis in zich van hele aarde. De NBG luidt hier ‘Zo zien zij er uit in het ganse land’. Terwijl de SV zegt: ‘Dit is het oog over henlieden in het ganse land’ En Darby vertaald: ‘This is their resemblance in all the land’. ‘Hun’ slaat op de tevoren genoemde dief en meinedige.

zal de Christenheid de Vader en de Zoon loochenen (1 Joh. 2:22). ‘De leugenaar’, de afgod, zal staan in de tempel in Jeruzalem en de Christenheid zal met het Jodendom uit dezelfde giffbeker drinken.

Het negende vers beschrijft wat er zal gebeuren met de vrouw die wij in deze twee gedaanten beschouwd hebben. *‘Ik sloeg mijn ogen op en zag, en zie, twee vrouwen kwamen tevoorschijn met de wind onder haar vleugels. Zij hadden vleugels als de vleugels van een ooievaar en zij tilden de efa op tussen de aarde en de hemel. Toen zei ik tegen de Engel Die met mij sprak: Waar brengen zij deze efa heen? Hij zei tegen mij: Naar het land Sinear om voor haar een huis te bouwen. Is het gereed, dan wordt zij daar op haar voetstuk geplaatst’* (vs. 9-11). Is het misschien vanwege twee gedaantes waarin de vrouw voorkomt, dat wij twee vrouwen de efa zien wegdragen? Ik zou het niet durven te beweren. Maar wij zien duidelijk dat de omstandigheden gunstig zijn voor de ontwikkeling van de beginselen die zij voorstellen: ‘Wind onder haar vleugels’. En méér nog: *‘zij hadden vleugels als de vleugels van een ooievaar’*. De ooievaars keren altijd naar hun nest terug.

De twee vrouwen brengen al deze ongerechtigheid terug naar de plaats van oorsprong, de vlakte van Sinear. Dat wil zeggen, naar Babel, op de plaats waar het oude Babel voor altijd verwoest is. In Babel is, om zo te zeggen, de afgoderij geboren. De ongerechtigheid van de Joden zal in de laatste dagen openlijk terugkeren naar de plaats waar ze haar oorsprong heeft. Daar zal het huis gevestigd worden en vaststaan op zijn fundament. Hetzelfde zal gebeuren met de afvallige Christenheid, het grote Babylon en hoer genoemd, de moeder van al de aardse gruwelen (Openb. 12) Het gedeelte dat wij behandelen, gaat niet verder dan de vestiging van het huis op zijn fundament.

Maar in deze toestand zal het oordeel over de afval komen, zowel over de Joodse als over de Christelijke vorm.

De woorden *uitgaan* en *tevoorschijn komen*, die zo vaak herhaald worden in de gezichten van dit hoofdstuk, hebben altijd betrekking op het oordeel. De rol, de vloek, gaat uit; de Engel gaat uit; de efa komt tevoorschijn; de vrouwen komen tevoorschijn en voeren de efa weg. Laten we eraan denken dat wat nu gevestigd wordt spoedig verwoest zal worden!

Zal er te midden van al deze ongerechtigheid nog een getuigenis voor Christus blijven? Jazeker, want wij hebben in het vorige hoofdstuk een getrouw Joods overblijfsel gevonden, net als er onder de hedendaagse Christenheid een overblijfsel is: Filadelfia. Het overblijfsel van Juda zal de kern worden van het toekomstige Israël, dat talrijker zal zijn dan de sterren van de hemel en het zand aan de oever van de zee. Het zal genieten van het duizendjarige rijk, nadat de afvallige Joden en de afvallige Christenheid door God geoordeeld zijn en Babylon, de grote stad, in de zee geworpen is om nooit meer gevonden te worden!

Het achtste gezicht

Zacharia 6:1-8

Wij zijn nu gekomen aan het achtste of laatste gezicht van Zacharia. De vier wagens zijn ongetwijfeld de vier wereldrijken. Hier wordt vaak overgesproken. Ze worden in verschillende beelden voorgesteld door zowel de profeten van het Oude, als van het Nieuwe Testament.

In het begin van het boek Daniël zien wij ze in de gedaante van een groot beeld, lijkend op een mens, een redelijk en verantwoordelijk schepsel dat in zedelijke betrekking tot God staat. God heeft aan de mens de regering van de wereld toevertrouwd. Deze rijken schieten te kort in hun verantwoordelijkheid en God verbrijzeld ze allemaal door een steen die niet door mensenhanden is afgehouden. In hun plaats vestigt God het algemene rijk van Christus, een grote berg die de hele aarde vervult.

Later zien wij in Daniël 8 deze vier rijken in de gedaante van vier dieren, dat wil zeggen vier wezens die niet in zedelijke betrekking tot God staan. In Openbaring 13 omvat het laatste van deze dieren het dan bestaande Romeinse rijk samen met de drie voorafgaande rijken. Hier worden in het kort hun karaktertrekken samen gevat.

In Zacharia is er driemaal sprake van deze rijken. In het eerste hoofdstuk in de gedaante van hun drie zinnebeeldige vertegenwoordigers. Babel, het eerste rijk, had al opgehouden te bestaan door de aanval van de Meden en Perzen. De andere rijken blijven bestaan nadat zij het volk van God verstrooid hebben. Maar als de laatste zijn loop voleindigd zal hebben, dan zal het ogenblik gekomen zijn dat God de zaak van Zijn volk in handen neemt. Hij zal Zijn betrekkingen met hen weer aanknopen. In hetzelfde hoofdstuk zijn de rijken vier hoorns, dat zijn vier machten, die vernietigd worden door de Goddelijke dienaren. Later, in het derde hoofdstuk, brengen ze de 'zegening van het einde' aan Jeruzalem. En de derde maal vinden wij hier in het zesde hoofdstuk deze rijken voorgesteld als vier wagens, dat zijn de vier winden van de hemel.

‘Opnieuw sloeg ik mijn ogen op en zag, en zie, vier wagens kwamen tevoorschijn tussen twee bergen en die bergen waren van koper’ (vs. 1). Wij vinden hier geen paarden, maar vier wagens met paarden bespannen. Dat is in de Schrift altijd het zinnebeeld is van een koninklijke strijdmacht. De eerste wagen, het Chaldeese oorlogvoerende keizerrijk, wordt in de eerste plaats genoemd. Bij de behandeling van Hoofdstuk 1 hebben wij al een verklaring gegeven van de rode paarden. Hier in Hoofdstuk 6 stellen zij het oordeel voor dat door Babel over het volk komt. Het is niet, zoals in het eerste hoofdstuk, een voorstelling van de rijken wanneer Gods Geest kennis neemt van hun toestand. Hier is het meer de manier waarop God hen doet voortgaan om Zijn doel te bereiken. Daarom worden deze wagens voorgesteld als *‘de vier windstreken van de hemel, die eropuit trekken van de plaats waar zij voor de HEERE van heel de aarde hebben gestaan’* (vs. 5; vgl. Dan. 7:2). God toont ons dat Zijn voorzienigheid van het begin af de loop van deze oorlogvoerende machten heeft bepaald. Ogenscheinlijk doet ieder rijk wat het wil en heeft ieder rijk zijn eigen weg gevolgd zonder God. Maar in werkelijkheid heeft God de hand in alles. De vier winden (of geesten) van de hemel, zijn voor Zijn aangezicht om de volken te leiden in de richting die Hij wil. Het doel van God zal pas ten volle vervuld worden aan het einde van de profetische tijd. Want het vierde rijk, het Romeinse, komt weer terug zoals wij dit in de Openbaring beschreven vinden.

De vier wagens trekken uit, evenals de rol en de efa, omdat er hier sprake is van oordeel. Zij komen tevoorschijn *‘tussen twee bergen’*, die een dal vormen waar zij door moeten trekken. Een berg stelt in de zinnebeeldige taal altijd een macht op aarde, op een vaste ondergrond, voor. De bergen zijn van koper. Het koper betekent

altijd de gerechtigheid van God, die zich oordelend met de zonde bezighoudt:

- hetzij tot onze verlossing: het koperen altaar, zinnebeeld van het kruis, de koperen slang;
- hetzij om ons te reinigen; het koperen wasvat;
- hetzij voor de vestiging van het koninkrijk van Christus; de koperen pilaren.

Want Zijn koninkrijk kan alleen gevestigd worden door het oordeel heen. Wij zien hier dus de macht van God, die ondanks alles gevestigd is als *'vaste bergen'*, om de rijken te verhinderen een andere richting te nemen, dan die welke God hun aanwijst. Dit alles gebeurt met het oog op het oordeel van Zijn volk. Maar als deze rijken zichzelf vernietigd zullen hebben, dan zal de verlossing van Israël op het oordeel volgen. Zo zullen de plannen van God met dit volk in genade worden vervuld.

'Die de zwarte paarden hebben, trekken uit naar het land van het noorden; de witte paarden trekken uit, hen achterna, en de gevlekte trekken uit naar het land van het zuiden' (vs. 6). Als het einde van de ballingschap van het volk onder het Babylonische juk nabij is, komt God tussenbeide en zendt de Meden en de Perzen (de wagen met de zwarte paarden) naar het land van het noorden. Dit is het land dat ten noorden van Jeruzalem ligt, namelijk Chaldea. De Meden en Perzen worden opgevolgd door de overwinnende macht van Alexander (de wagen met de witte paarden) die het tweede rijk verwoest. Dat is Perzië in het land van het noorden. Vandaar de uitdrukking: *'de witte paarden trekken uit, hen achterna'*.

‘En de gevlekte trekken uit naar het land van het zuiden. En de sterke paarden trokken uit en wilden het land doorgaan’ (vs. 7) Hier verschijnt de vierde wagen, de Romeinse macht met ‘sterke paarden’¹³. In plaats van op te trekken tegen het land van het noorden verdelen deze paarden zich, om zo te zeggen, in twee groepen. De gevlekte trekken uit naar het land van het zuiden, Egypte. In werkelijkheid heeft het Romeinse rijk van af het begin geprobeerd om in dit land zijn opperheerschappij te vestigen (vgl. Dan. 11:30). Daarna, als de macht van het rijk zich hoe langer hoe meer uitbreidt, wilden de sterke paarden (d.i. Rome) het land doorgaan. Rome heeft dus zijn heerschappij willen uitbreiden over de hele aarde.

‘Want Hij had gezegd: Ga, ga het land door. Toen gingen zij het land door’ (vs. 7). Het is God, die met vaste hand alle gebeurtenissen in deze wereld regeert, bestuurt en regelt. En hoe verschillend is dikwijls het doel dat Hij er mee heeft! Door dezelfde gebeurtenissen oordeelt, straft, waarschuwt en verlost Hij!

‘Vervolgens riep Hij mij en sprak tot mij: Zie, zij die zijn uitgetrokken naar het land van het noorden, hebben Mijn geest doen rusten in het land van het noorden’ (vs. 8). Al in de tijd van Zacharia is de toorn van God ontwaakt tegen Babel, het werktuig in Zijn hand tegenover Israël. Net als Assyrië - hetwelk zich trots verheft tegen de hand die het gebruikt - zijn wraak wil koelen over het volk van God.

13 SV zegt: ‘die sterke paarden’

Besluit van het boek van de Gezichten

Zacharia 6:9-15

In het achtste gezicht vinden we de wegen van God beschreven met het eindoordeel over de koninkrijken die bestemd zijn om Israël te kastijden. Het gedeelte dat we nu voor ons hebben, laat het heerlijke resultaat zien van al de wegen van God en de vervulling van Zijn raad. In plaats van al de koninkrijken van deze aarde wordt het koninkrijk van Christus voorgesteld en Zijn regering van vrede, die nooit verstoord zal worden.

Er is in dit gedeelte geen sprake van een gezicht, maar van een feit. De Geest van God krijgt hier de gelegenheid om zich uit te spreken over de regering van Christus.

‘Het woord van de HEERE kwam tot mij’ (vs.9). Het is zeer belangrijk om op deze woorden acht te slaan. Wij zien dat dit ‘besluit’ van het boek van de gezichten verbonden is aan al het voorgaande en, om zo te zeggen, er de kroon van is. Maar de woorden, die wij zojuist gelezen hebben, verbinden ook het boek van de gezichten aan de twee volgende hoofdstukken, die bij het boek van de godsspraken of van de woorden van God behoren. De aanhef: ‘Het woord van de HEERE kwam tot mij’ wijst tot vier keer toe op nieuwe openbaringen (7:4, 7:8, 8:1 en 8:18). Deze noodzakelijke verbinding van de twee boeken van Zacharia vernietigt de bewering van de zogenaamde ‘hogere kritiek’ die volhoudt dat het boek Zacharia door twee schrijvers is geschreven en in geen enkel opzicht met elkaar in verband staan. Nee, er *is* een verband en een *opmerkelijke* verbinding.

‘Neem van de ballingen, van Cheldäi, van Tobia en van Jedaja, gaven in ontvangst. En u moet op die dag zelf komen en het huis van Josia, de zoon van Zefanja, binnengaan, waar die mannen uit Babel naartoe gekomen zijn. Neem zilver en goud en maak kronen’ (vs. 10, 11). Er worden hier drie mannen genoemd die niet met het volk uit Babel getrokken zijn om de tempel en de stad te herbouwen. Wij weten niet om welke reden zij in Babel gebleven zijn, maar wij zien dat zij naar Jeruzalem komen om hun gaven van zilver en goud te brengen voor het huis van de Heer. Dit in een tijd waarin dit huis nog nauwelijks boven zijn fundamenteën uitkomt. Hun daad is een stilzwijgende veroordeling van het volk, dat zo langzaam vordert met de bouw van de tempel. De *betekenis* van de namen van deze mannen is werkelijk treffend:

- Cheldäi: ‘Verdraagzaam’;
- Tobia: ‘Jahweh is goed’;
- Jedaja: ‘Jahweh weet’;
- Josia: ‘Jahweh ondersteunt’;
- Zefanja: ‘Jahweh verbergt, bedekt’.

Deze mannen dragen bijna allemaal de naam van de Heer en zijn dus getuigen van Jahweh. Hieruit concludeer ik, dat zij een type zijn van het ware overblijfsel van Juda, of dit gevonden wordt buiten Judea of ook in Jeruzalem. De Joden, die onder de regering van Kores naar Jeruzalem teruggekeerd zijn, kunnen niet beschouwd worden als het ware overblijfsel. Het einde van Zacharia en de profeet Maleachi tonen dit voldoende aan. De ware getrouwen zijn dan in Babel, maar deze mannen worden ontvangen in het huis van een andere getrouwe

te Jeruzalem. Deze kleine voorstelling lijkt voor mij dus een beeld te zijn van de twee gedeelten van het overblijfsel van Juda aan het eind van de tijden. Dit overblijfsel ziet, door het geloof, de tempel herbouwd vóór hij helemaal gereed is en de Koning op Zijn troon. In werkelijkheid is Hij nog niet geopenbaard en zij brengen Hem hun gaven. De profeet wordt opgedragen kronen te maken van het door deze mannen naar Jeruzalem gebrachte zilver en goud. *‘Neem zilver en goud en maak kronen¹⁴, en zet die op het hoofd van de hogepriester Jozua, de zoon van Jozadak, en zeg tegen hem: Zo zegt de HEERE van de legermachten: Zie, een Man - Zijn naam is spruit – zal uit Zijn plaats opkomen, en Hij zal de tempel van de HEERE bouwen. Ja, Hij zal de tempel van de HEERE bouwen, Hij zal met majesteit bekleed zijn, Hij zal zitten en heersen op Zijn troon. Hij zal priester zijn op Zijn troon; tussen die Beiden zal vredesberaad plaatsvinden’* (vs. 11-13). De betekenis van het woord ‘kroon’ is meer de gedachte van een ‘dubbele kroon’, gelijkende op een tiara, de eigenaardige hoofdbedekking in de vorm van een tulband van de Perzische koningen. Zacharia moet deze kroon nemen en zetten op het hoofd van Jozua, de hogepriester.

Laten we, om deze handeling te begrijpen, in het kort de geschiedenis van Christus nagaan in de voorgaande hoofdstukken zoals we dit ook gedaan hebben met de geschiedenis van Juda en Jeruzalem.

In Hoofdstuk 3 wordt Jozua, die eerst het volk als gereinigd door de Heer heeft voorgesteld, het type van *Christus als toekomstige hogepriester*. Daarna maakt God bekend dat Hij Zijn knecht, *de spruit, de Zoon van David, als Koning* zal doen komen. Het fundament van

14 De NBG zegt: ‘kroon’, terwijl SV en DBY het meervoud gebruiken.

de tempel, door Jozua gelegd, is het type van *Christus, de uiterste hoeksteen*, waarop de Heer in de toekomst de tempel bouwen zal.

In Hoofdstuk 4 is *Zerubbabel het beeld van Christus, de ware Koning*. De hoofdsteen, de sluitsteen ¹⁵ van het hele gebouw, die voor het aangezicht van Zerubbabel gesteld wordt, is weer *Christus, de drager van de gunst van God*. In ditzelfde hoofdstuk zijn het koningschap en het priesterschap - de twee olietakken - nog gescheiden, hoewel zij samenwerken om het licht van het getuigenis van voedsel te voorzien. En ten slotte vinden wij in het hoofdstuk dat wij nu behandelen, het priesterschap en het koningschap in één persoon verenigd. Hij, Wiens naam is SPRUIT, zal priester zijn op Zijn troon; dit is de Priesterkoning, die gekroond wordt in de persoon van Jozua: 'Jahweh is Verlosser'. Christus, de ware Melchisedek, wordt uitgeroepen tot Priester en tegelijkertijd tot Koning van de gerechtigheid en Koning van de vrede. Naar Hem en naar Zijn regering voeren al de wegen van God waarvan gesproken is in de vorige hoofdstukken. Op een heel bijzondere manier, zoals in Daniël 2:34 en 35, wordt de ondergang van de koninkrijken genoemd in het begin van ons hoofdstuk. Als de Geest van God ten opzichte van hen 'stil' geworden is, vestigt God in hun plaats de algemene regering van de Zoon van David, die niet zal verstoord worden.

Van Hem wordt gezegd in vers 12: *'zal uit zijn plaats opkomen'*. Zijn plaats, dat is Jeruzalem, de plaats van Zijn koninklijke oorsprong. Want *'De HEERE telt hen erbij, wanneer hij de volken opschrijft, en zegt: Deze is daar geboren'* (Ps. 87:6). En er wordt ook nog gezegd: *'Hij zal*

15 NBG 'gevelsteen'

de tempel van de HEERE bouwen. Ja, Hij zal de tempel van de HEERE bouwen'.

Laten wij ons nu de omstandigheden voorstellen, waaronder deze gebeurtenis wordt aangekondigd. Het volk in Jeruzalem heeft het werk weer opgevat, maar de tempel is nog volstrekt niet voltooid wanneer Cheldaï en zijn metgezellen naar Jeruzalem komen. Jozua is er mee bezig, Zerubbabel werkt mee. Maar er zal een ogenblik komen dat de Koning, de Zoon van David, de SPRUIT, die één is met de gekroonde Priester, de tempel van de Heer zal bouwen. Dit kan dus niet de tempel van toen zijn of de tempel van Herodes en ook niet die van de Antichrist. Er is hier sprake van een unieke tempel, die de Priesterkoning zal bouwen.

Het vijftiende vers deelt ons mee wie aan die bouw zullen meewerken: *'Men zal van verre komen en bouwen aan de tempel van de HEERE'*. Dit is juist het tegenovergestelde van wat er is gebeurd bij de tempelbouw in de tijd van Ezra en Zacharia. Zij die van ver zijn gekomen, de vijanden van Juda, hebben tegen Zerubbabel gezegd: *'Laten wij samen met u bouwen'*. Zerubbabel en Jozua geven als antwoord: *'Het is niet aan u en aan ons om samen een huis voor onze God te bouwen, want wij alleen zullen het bouwen voor de HEERE, de God van Israël'* (Ezra 4:2 en 3). Maar met de toekomstige tempel zal het heel anders zijn dan bij de tempel waarvan hier sprake is. Daaraan zullen de natiën hun deel bijdragen, zoals vroeger Hiram, de koning van Tyrus, werklieden en grondstoffen heeft geleverd voor de tempel van Salomo.

‘Hij zal met majesteit bekleed zijn’¹⁶. Dit sieraad, deze heerlijkheid, is iets groots. Zij is de openbaring van de Goddelijke volmaaktheid: Majesteit, gerechtigheid, heiligheid, reinheid, macht, wijsheid, waarheid, goedheid, en uiteindelijk genade en liefde. Al deze deugden zullen in het volle licht gesteld worden door de persoon van de Messias, de Koning van Israël. Een Jozua met zijn vuile klederen, een Zerubbabel, zwak en zonder geestkracht, zijn er verre van om deze karakters te openbaren. Zelfs onder de heerlijke regering van Salomo, wanneer men in deze koning iets van de wijsheid van God kan zien, gaan deze karakters spoedig weer verloren. Salomo heeft nooit het sieraad gedragen heeft nooit de volmaakte heerlijkheid gehad. Maar *Één* heeft deze heerlijkheid in haar geheel en in haar volheid en zal deze openbaren wanneer de kennis van de heerlijkheid van God voor allen zal schijnen ‘in het aangezicht van Jezus Christus’. Hij zal de heerlijkheid dragen, de Gemeente, en het nieuwe Jeruzalem zal haar bezitten. Van haar wordt immers gezegd: die *‘de heerlijkheid van God had’*. En: ‘de heerlijkheid van God verlichtte haar’ (Openb. 21:11 en 23).

‘Hij zal met majesteit bekleed zijn, Hij zal zitten en heersen op zijn troon’ (vs. 13). Er zal dus een troon zijn waarop Jozua of Zerubbabel geen recht hadden. Op de troon zal een priester *zitten*, niet *staan*, zoals Jozua, om als middelaar op te treden en slachtoffers te offeren. De uitoefening van het priesterschap van Aäron zal beëindigd zijn. Een Koning zal op de troon zitten, de ware Melchizedek, Koning van de gerechtigheid en Koning van de vrede. Hij zal het volk zegenen in de naam van God en God in de naam van het volk. Hij is de Middelaar

16 ‘Hij zal het sieraad dragen’ (SV)

tussen hemel en aarde. Hij zal al het gewicht van de wereldregering dragen en de scepter van de gerechtigheid zal geen ogenblik buigen in Zijn hand. Zoals de zon opgaat, zal Hij schijnen over de mensen en Hij zal genezing brengen onder Zijn vleugels. De ‘dubbele kroon’ zal Zijn hoofd sieren. Daarvoor zijn de gaven bestemd, die naar de tempel zijn gebracht door enkele getrouwen.

‘Tussen Die beiden zal vredesberaad plaatsvinden’. Het vredesberaad, het plan en voornemen van God, zal dan helemaal vervuld zijn ten opzichte van de aarde. *‘Vrede op aarde, in mensen een welbehagen’.* Deze woorden zullen werkelijkheid worden als de Koning van de vrede in Jeruzalem, de stad van Zijn keuze, zal binnengaan en de vrede zal verkondigen aan Zijn volk en aan de volken.

Maar hoe mooi Israëls lot en deel ook mag zijn, ons deel als Christen, is toch nog heerlijker. Wij hoeven niet te wachten tot de toekomstige heerlijkheid om het heilzaam overleg te opzichte van ons verwezenlijkt te zien. Wij kunnen nu al ten volle deze vrede genieten. Het voorwerp van de eeuwige raad van de Vader en de Zoon bezitten wij nu al door het geloof!

‘En de kronen zullen voor Chelem, Tobia, Jedaja en Chen, de zoon van Zefanja, tot een gedachtenis in de tempel van de HEERE zijn’ (vs. 14). Hoe vertroostend is deze gedachte in een tijd van algemeen verval! Het volk, toen in Jeruzalem, heeft in de ogen van God niet het karakter van het ware overblijfsel. Enige mannen die uit Babel gekomen zijn, worden door God aangenomen, net als hij, die hen in Jeruzalem heeft ontvangen. Deze hebben het huis van God erkend, toen het in de ogen van mensen nog niet bestond. Zij hebben het met geloofsogen gezien en hebben kostelijke geschenken meegebracht. Deze gaven dienen

om de ware Koning te kronen en te verheerlijken. God bewaart de kronen in Zijn tempel om de daad van deze getrouwen ge gedenken. Deze kronen zullen hen ook toebehoren als de Christus in Zijn heerlijkheid zal ingaan. Van nu af erkent de Heer deze getrouwen en meer nog, Hij geeft nieuwe namen aan hem die hen geleidt en aan hem die hen ontvangt. Cheldai heet voortaan *Chelem* en Josia *Chen*. Chelem betekent: '*Kracht*' en Chen betekent: '*Gunst*'. Zo ziet God hen die de naam van de Heer gedragen hebben en een hart hebben gehad voor de eer van Zijn huis hier beneden! Zij hebben werkelijk kleine kracht, deze drie mannen die uit Babel gekomen zijn, maar zij hebben de naam van de Heer niet verloochend. Dáárom stelt Hij hen als pilaren in Zijn tempel (Openb. 3:8 en 12). In hun zwakheid hebben zij op de Heer vertrouwd. God ziet Cheldai, en in hem de anderen, aan als Chelem, als kracht. Niet omdat zij in zichzelf sterk zijn, maar Hij ziet ze aan in Christus, als de pilaar Boaz in de tempel van Salomo, welke naam betekent: '*In Hem is de kracht*'. Josia, de zoon van Zefanja, die hen ontvangt en hen erkent als dienstknechten van de Heer en die hun gaven waardeert en hen onder zijn dak herbergt als een kostelijke schat in deze dagen van verval, wordt door God Chen genoemd. Want in hem ziet God Zijn gunst, Zijn genade, dat andere kenmerk van Christus.

Geliefde lezer! Moet dit voor ons allemaal in onze tijd niet hetzelfde zijn? Zijn wij er tevreden mee om een belijdenis te hebben zonder leven? Zacharia geeft ons in de volgende hoofdstukken daar een beeld van. God spreekt in het boek van de profeet Maleachi Zijn afkeuring daarover uit. Of dragen wij niet alleen de naam van Christenen en wordt in ons, evenals in deze mannen, iets gezien van het karakter van Hem van Wie wij de naam dragen? Erkennen wij de Gemeente

van Christus, de tempel en het huis van God, daar waar nog alleen maar het fundament ligt te midden van algemene onverschilligheid en ontrouw? Geven wij onze gaven voor de bouw van het huis van God of voor onze eigen fraai overdekte huizen? Vergeten wij niet, dat al wat naar het huis van God gebracht wordt bijdraagt tot de heerlijkheid van Christus. Het voegt parels toe aan Zijn kroon. Zijn onze offeranden niet de eredienst aan Christus gebracht op de plaats waar Hij Zijn naam doet wonen? God houdt alleen in gedachten wat er gedaan wordt voor Zijn veelgeliefde Zoon. Het komt er weinig op aan met welke namen de wereld ons beschimpt. Door de naam die wij dragen zijn wij overtuigd van de goedkeuring van de Heer. Chelem en Chen, kracht en genade, zijn geschreven op de witte steen die Hij straks aan Zijn getrouwen geeft! (Openb. 2:17).

Maar meer nog de gedachtenis aan dat wat wij voor Hem gedaan hebben in een tijd, dat alleen het geloof Zijn Gemeente kon onderscheiden en de heerlijkheid van Zijn persoon kon zien, blijft voor altijd in Zijn tempel. Zij, die Zijn naam niet verloochend hebben, zullen deel hebben aan de kroon waarmee hun getrouwheid het hoofd van Christus heeft versierd. Die kroon is voor hen en Hij maakt hen deelgenoten van Zijn heerlijkheid. En evenals er een gedenkboek zal zijn voor hen die de Heer vrezen en die op Zijn komst hopen, zo zal er ook in Zijn tempel een herinnering zijn aan hen, die in een tijd van verval en vernedering, Zijn oppermacht hebben erkend en zich alleen gebogen hebben voor Hem, die God begroet als Priester tot in eeuwigheid, naar de ordening van Melchizedek!

3. Het boek van de Godsspraken

Zacharia 7-14

Het eerste boek, het 'Boek van de Gezichten' is geschreven in het tweede jaar van Darius. Het tweede boek, dat wij nu met elkaar zullen beschouwen, is uit het vierde jaar van dezelfde koning. Wij hebben het als titel gegeven: 'Het boek van de Godsspraken'. Het wordt verdeeld in drie delen. Het eerste deel bevat de Hoofdstukken 7 en 8, het tweede de hoofdstukken 9 - 11 en het derde de hoofdstukken 12 - 14.

Het eerste deel

Zacharia 7 en 8

Het woord van de HEERE van de legermachten

Terugkeer tot de beginselen van de wet en de toekomstige zegeningen over Jeruzalem en Juda.

Het toneel, dat we in het zevende hoofdstuk zien, vormt een treffende tegenstelling met dat wat wij in het zesde hoofdstuk gezien hebben. Daar zijn de drie getuigen van de Heer vanuit Babel naar Jeruzalem gekomen. Hier worden twee oversten, Sarezzer en Regem-Melech en zijn mannen, naar het huis van God gezonden om voor het aangezicht van de Heer te smeken en te spreken met profeten en met de priesters die in het huis van de Heer van de legermachten zijn. De namen van deze hoofdlieden lijken aan te tonen dat zij één of ander ambt aan het hof bekleeden. Zij zijn in elk geval heel anders dan de namen Tobia, Jedaja en Josia. Zij worden uitgezonden om te vragen of zij moeten doorgaan met het vasten in de vijfde maand: *‘Moet ik in de vijfde maand blijven treuren en mij blijven afzonderen, zoals ik dit nu al zoveel gedaan heb?’* (vs. 3).

Het volk heeft vier vastendagen ingesteld naar aanleiding van de verwoesting van Jeruzalem. Het vasten in de tiende maand, toen Nebukadnezar kwam om de stad te belegeren (Jer. 52:4-5); het vasten in de vierde maand, toen Jeruzalem genomen werd (Jer. 52:6) ;in de vijfde maand, toen de tempel werd verbrand (2 Kon. 25:8-9) en eindelijk het vasten in de zevende maand, toen Gedalia door Ismaël vermoord werd en het volk naar aanleiding van deze gebeurtenis naar Egypte vluchtte (2 Kon. 25:25-26). De belangrijkste van al deze vastendagen lijkt het vasten te zijn dat herinnert aan de brand van de tempel. Als men ziet dat de tempel weer herbouwd wordt rijst de vraag of een vasten nu nog nodig is. Het is allemaal nog zeer twijfelachtig want in het vierde jaar van de koning Darius is de tempel nog niet voltooid (Ezra 6:15). De inwijding is nog niet gevierd, hoewel hij al gebruikt wordt als plaats van eredienst. Deze vastendagen moeten eigenlijk door de Heer goedgekeurd worden want waarom zou men

niet moeten treuren over het onheil over Jeruzalem? Maar de vraag is of men nog steeds moet vasten nu er betere tijden aanbreken. De Heer antwoordt door de profeet: *'Toen kwam het woord van de HEERE van de legermachten tot mij'*. God noemt Zichzelf hier 'HEERE van de legermachten' omdat Hij niet meer de God van Israël kan zijn. Deze uitdrukking vinden wij zeventien maal in deze twee hoofdstukken. Het is alsof Jahweh Zich in de hemel terugtrekt om daar de God van de myriaden engelen te zijn wanneer Zijn volk Hem veracht en Zijn toorn verdient. God heeft gezegd: *'Het is niet Mijn volk en Ik zal er voor u niet zijn'* en dan noemt God Zich de God van de legermachten. Maar kan de ontrouw van het volk in enig opzicht het wezen van God wijzigen? Volstrekt niet. God zal in genade Zijn plannen volvoeren, maar tegelijkertijd zal Hij de rechten laten gelden, die Zijn Zoon heeft op het bezit van de aarde. *'Zeg tegen de hele bevolking van het land en tegen de priesters: Wanneer u deze zeventig jaar gevast en rouw bedreven hebt in de vijfde en in de zevende maand, hebt u dan werkelijk voor Mij gevast? Of als u at en dronk, was u het niet die at en als dronk, was u het niet die dronk? Zijn dit niet de woorden die de HEERE liet prediken door de dienst van de vroegere profeten, toen Jeruzalem met zijn omliggende steden bewoond en gerust was, en het Zuiderland en het Laagland bewoond waren'* (vs. 4-7).

In plaats van de vraag van de enkeling te beantwoorden, richt het woord van de Heer zich tot het geweten van allen, het volk en de priesters. Hij vraagt hen naar de reden van hun vasten en rouwklagen. Hebben zij voor de Heer gevast of voor zichzelf? Zijn zij bedroefd geweest omdat het kwaad over hen gekomen was of omdat dit kwaad het gevolg is van het onteren van God? De vorige profeten hebben hun het oordeel aangekondigd in een tijd van rust en vrede. Hebben

zij toen gevestigd? Zeker, toen hebben ze in zak en as neergezeten om de toorn van de Heer af te wenden. Ninevé, een heidense stad, heeft beter gehandeld dan Israël. De Heer heeft het kwaad, dat Hij hun aangekondigd heeft, van hen afgewend (Jona 3:5 en 10). Nee, zij hebben voor zichzelf gevestigd en geweend over het onheil in plaats van zich te bekeren. Zij hebben zich beklagd over hun lot in plaats van de oorzaak van deze oordelen te zoeken en voor God berouw te hebben over hun toestand. Bedroefd te zijn over het verval, is niet hetzelfde als er zich voor God over te verootmoedigen. Het vasten moet voor Hem zijn. Het moet de verootmoediging uitdrukken over onze ontrouw ten opzichte van Hem van het begin af. Want ware verootmoediging doet ons altijd terugkeren naar het punt, waar onze weg van de weg van de Heer is afgeweken.

Het woord van de Heer komt een tweede keer tot Zacharia (vs. 8-14), om het volk te herinneren aan dat wat Hij van hen gevraagd had door de vorige profeten. Het is weliswaar de wet, maar Jahweh heeft de eis van de wet verzacht zodat het hart van het volk, als het nog kan gehoorzamen, ze deze te hoog gegrepen of te streng zal vinden. Is het te veel gevraagd als Hij hun vraagt: *‘Vel een betrouwbaar oordeel, bewijs goedertierenheid en barmhartigheid, een ieder aan zijn naaste. Onderdruk weduwe noch wees, vreemdeling noch arme. Bedenk in uw hart geen kwaad tegen elkaar’* (vs. 9-10). In één woord, de profeten hebben rechtvaardigheid en liefde tot de naaste gepredikt. God, die hen liefheeft, heeft hun in deze tijd van verval en opstand zelfs niet gevraagd om Hem ook lief te hebben. Hij stelt hun alleen voor om af te zien van hun egoïsme en eigen wil, om aan anderen te denken en de wil van God te doen. In Hoofdstuk 8:17 voegt de Heer er nog een tweede billijke eis van de wet aan toe, weer beschouwd vanuit

een minder streng standpunt. *‘Heb een valse eed niet lief*, dat wil zeggen, niet de naam van God op de lippen nemen om de leugen te bevestigen. Wij hebben gezien in hoofdstuk 5:3, dat de vloek over het volk komt, juist omdat zij deze eerste beginselen van praktische gerechtigheid hadden geschonden. Zo gaat het altijd als de mens geplaatst wordt zelfs onder de meest zachte eisen van de wet. De wet kan niet anders dan onder de vloek brengen. Maar er zal een dag komen, de dag van het nieuwe verbond, dat de wet in het hart van het volk geschreven zal zijn. Dan heeft de Heer al hun ongerechtigheid uitgedelgd en hun een nieuw hart gegeven. Dan zullen zij gesteld zijn onder ‘de wet van de vrijheid’, waar de nieuwe mens zijn vreugde vindt in het doen van de wil van God.

In hoofdstuk 8 komt het Woord van de Heer voor de derde keer tot de profeet. *‘Zo maakten zij van het begerenswaardige land een woestijn’* (hst. 7:14). Zij zijn zelf de oorzaak geweest van deze verwoesting, maar de genade van God is niet veranderd. *‘Zo zegt de HEERE van de legermachten: Ik heb mij met grote na-ijver voor Sion ingezet¹⁷, ja, met grote grimmigheid heb Ik Mij voor haar ingezet. Zo zegt de HEERE: Ik ben naar Sion teruggekeerd en Ik zal midden in Jeruzalem wonen. Jeruzalem zal ‘de stad van de waarheid’ genoemd worden, de berg van de HEERE van de legermachten ‘de heilige berg’(vs. 2-3).* De dag zal komen dat God de zaak van Jeruzalem in handen zal nemen, want de profeet Zacharia spreekt ons niet van het volk in zijn geheel, maar van Jeruzalem en Juda. Hun ongehoorzaamheid zal de vervulling van de genadeplannen van de Heer in geen enkel opzicht tegenhouden. Jeruzalem zal de stad van de waarheid genoemd worden en de berg van

17 Het woord ‘ijver’, hier en op andere plaatsen gebruikt, betekent jaloersheid, heilige naijver.

de HEERE van de legermachten, de heilige berg. Er zullen nog oude mannen en vrouwen op de pleinen in Jeruzalem zitten en jongens en meisjes zullen op de pleinen spelen. De Heer voegt er aan toe: *‘Al zou het in die dagen wonderlijk zijn in de ogen van het overblijfsel van dit volk, zou het ook in Mijn ogen wonderlijk zijn?’* (vs. 6). Alleen genade kan zo iets tot stand brengen; genade verbonden met macht. En als wij Christenen, net als het overblijfsel van dit volk, zien op het verval waarvan wij zelf de oorzaak zijn, zullen wij dan ook, net als zij, moeten zeggen: Zulke zegeningen zijn onmogelijk. Maar als wij op God zien, dan weten wij dat niets voor Hem te wonderlijk is.

In de verzen 9 tot 17 komt de Heer terug op de toenmalige tijd, op de dag van de kleine dingen. Hij spreekt het volk moed in op het tijdstip, *‘de dag waarop het huis van de HEERE van de legermachten gegrondvest werd om de tempel te herbouwen’*. Hij herhaalt voor hun oren dezelfde dingen - want ze zijn altijd onder de wet - die hun ook door de vorige profeten aangezegd zijn (vs. 16, 17; vgl. hst. 7:9-10). Op deze manier zullen zij weer kracht krijgen. Zij zullen het ware overblijfsel zijn als zij terugkeren tot de genoemde zedelijke voorschriften van de wet. En zoals zij een vloek zijn geweest onder de heidenen, zo zullen zij een zegening worden volgens de belofte aan Abraham (vs. 13; vgl. Gen. 12 :2).

Lieve gelovige lezer, pas deze beloften op uzelf toe! Zij zijn voor ons zoveel makkelijker te verkrijgen omdat wij niet, zoals het volk Israël, onder de wet zijn en daarom onbekwaam om aan de Goddelijke eisen te voldoen. Wij bezitten een nieuw leven en wij hebben de Heilige Geest, de kracht van dit leven. De Heer kan tegen ons in het bijzonder zeggen: *‘Wees niet bevreesd, grijp moed’* (vs. 13). Wij

kennen de liefde van Hem, die Zijn leven voor ons gegeven heeft en wij horen ons leven voor de broeders af te leggen (1 Joh. 3:16). Dit is heel wat meer dan: *'bedenk in uw hart geen kwaad tegen elkaar'* (vs. 17). Helaas! Ook wij zijn ontrouw geweest in onze roeping, evenals het oude volk Israël. Maar wat de overgeblevenen uit de ballingschap niet kunnen omdat zij met dezelfde menselijke natuur nog steeds tegenover dezelfde eisen van God staan, dat kunnen wij wel. Al zijn wij slechts met enkelen te midden van het verval, wij kunnen door God welbehaaglijk wandelen in nieuweid van het leven.

Wat zal er dan gebeuren nu het met hen zo gesteld is? Voor de vierde maal komt het woord van de Heer van de legermachten tot de profeet (vs. 18-23). Er zal een dag komen, dat al de gevolgen van hun ontrouw van vroeger weggedaan zullen zijn. Dan zal er geen smart, geen droefheid, geen vasten van de vierde, vijfde, zevende of tiende maand meer zijn over een onherstelbaar verval. Dan zal dit alles geen reden van bestaan meer hebben, maar het zal veranderd zijn *'tot vreugde, tot blijdschap en tot vreugdevolle feestdagen'* (vs. 19) *'En Hij zal elke traan van hun ogen afwissen, en de dood zal niet meer zijn, noch rouw, noch geschrei, noch pijn zal er meer zijn, want de eerste dingen zijn voorbijgegaan'* (Openb. 21:4).

De profeet voegt er nog een belofte aan toe betreffende de volken en hun relatie tot het Joodse volk: *'Er zullen weer volken komen en inwoners van veel steden. De inwoners van de ene stad zullen gaan naar die van de andere, en zeggen: Laten we meteen gaan om het aangezicht van de HEERE gunstig te stemmen, om de HEERE van de legermachten te zoeken; ik zal ook gaan. Dan zullen veel volken komen en machtige heidenvolken, om de HEERE van de legermachten in Jeruzalem te zoeken*

en om het aangezicht van de HEERE gunstig te stemmen. Zo zegt de HEERE van de legermachten: In die dagen zal het gebeuren dat tien mannen uit alle talen van de heidenvolken, vastgrijpen, ja, de punt van de mantel van een Joodse man zullen zij vastgrijpen, en zeggen: Wij gaan met u mee, want wij hebben gehoord dat God met u is ‘ (vs. 20-23). De volken zullen opgaan naar Jeruzalem om te aanbidden. Zij zullen dit volk, dat vroeger vernederd was en onder het oordeel van God lag, erkennen als het volk van Immanuël, ‘God met ons’.

Wij, Christenen, kunnen nu al, als wij tenminste getrouw zijn in ons getuigenis, eenzelfde zegening ondervinden. Wanneer de gemeente in Korinthe samen vergaderd is in de kracht van de Geest en er komt een ongelovige of een onkundige binnen, dan wordt hij door allen overtuigd, door allen beoordeeld. Het verborgene van zijn hart wordt openbaar en dus zal hij op zijn aangezicht neervallen en God aanbidden en verkondigen dat God werkelijk onder hen is (1 Kor. 14:24-25).

Het tweede deel

Zacharia 9 – 11

Christus als Koning en Herder

Einddoel van de profetie: De Koning (hst. 9).

De herders en de kudde (hst. 9 en 11).

Wij hebben gezien dat het eerste gedeelte van het boek van de Godsspraken (hst. 7 en 8) gekenmerkt wordt door deze woorden:

‘Zo zegt de HEERE van de legermachten’ Het tweede gedeelte, waarmee wij ons nu gaan bezighouden, begint met deze woorden: ‘Een last, het woord van de HEERE’ ¹⁸ (hst. 9: 1) en zo ook het derde gedeelte (hst. 12:1). Deze verdeling, die meer uiterlijk is, raakt ongetwijfeld niet de diepte van de voorgestelde onderwerpen, maar zij is er niet minder belangrijk om en moet daarom ter harte genomen worden.

Wij vinden in hoofdstuk 9 een zeer merkwaardig voorbeeld van het verband tussen de vervulde en de niet vervulde profetie. Ik geloof dat dit onderwerp belangrijk genoeg is om er enige woorden over te zeggen.

De verzen 1 tot 8 van ons hoofdstuk hebben betrekking op gebeurtenissen die nog in de toekomst liggen als Zacharia ze aankondigt. Zij vinden 174 jaar na het vierde jaar van Darius plaats (Zie hst. 6:1). Deze voorzeggingen gaan letterlijk in vervulling als het derde wereldrijk, het Perzische, onder Alexander de Grote overwint. De slag van Issus (in het jaar 333) opent voor deze monarch het land Hadrach ¹⁹.

De stad Damascus wordt in de eerste plaats de plaats van de rust van de last van de Heer. Dit wil zeggen dat het woord tegen Damascus gesproken, zijn eindvervulling krijgt. Hamath en Sidon worden onder het juk gebracht. Tyrus biedt uit alle macht tegenstand, maar wordt op het laatst overwonnen, verwoest en verbrand. En uiteindelijk onderwerpt Alexander, vóór zijn inval in Egypte, de ene stad van de Filistijnen na de andere, in het bijzonder Gaza, Askelon en Asdod.

18 ‘De last van het woord des HEEREN’ (SV).

19 Dit is de enige maal, dat deze naam voorkomt; waarschijnlijk is het Syrië.

Palestina wordt gespaard, met name Jeruzalem ²⁰. Er wordt ook gezegd: *Ik zal Mij als een wacht rondom Mijn huis legeren, vanwege het leger dat heen en weer trekt*' (vs. 8). Maar al zijn deze dingen toen allemaal letterlijk vervuld, één bijzonderheid voegt de profeet er nog aan toe waarvan dit in geen enkel opzicht gezegd kan worden. *'Zodat geen onderdrukker meer tegen hen optrekt'* ²¹. Na Alexander heeft de drijver (onderdrukker) niet opgehouden door Jeruzalem te gaan, van het Romeinse rijk af tot op de Turken uit onze tijd ²².

Deze stad is door de volken altijd onder de voet gelopen en de dag moet nog aanbreken dat zij verlost zal worden van het juk van de onderdrukker. *'Nu heb Ik het immers met eigen ogen gezien!'* (vs. 8) zegt Jahweh. Dit woord komt overeen met hoofdstuk 18 van Jesaja, waar het ongelovige volk in het land teruggebracht is, om daar onder het juk van de Antichrist te komen. Gedurende die tijd zal de Heer 'stil zijn' en vooruitzien naar de oogsttijd die aanstaande is. Op dat ogenblik zal Hij het met Zijn eigen ogen zien en Jeruzalem verlossen. Dit ogenblik van de uiteindelijke verlossing wordt beschreven aan het einde van onze profeet en in vele andere gedeelten.

De verzen 1-8 worden onmiddellijk gevolgd door een ander, nog merkwaardiger woord met het oog op het verband tussen de vervulde en de nog niet vervulde profetie: *'Verheug u zeer, dochter van Sion! Juich, dochter van Jeruzalem! Zie, uw Koning zal tot u komen, rechtvaardig, en Hij is een Heiland, arm en rijdend op een ezel, op een*

20 Het verhaal, dat Alexander in Jeruzalem zou geweest zijn om in de tempel te offeren, is op het minst genomen, twijfelachtig.

21 'opdat de drijver niet meer door hen doorga' (SV).

22 Deze beschouwing dateert uit 1931

ezelsveulen, het jong van een ezelin' (vs. 9). De verlossing waarvan vers 8 ons spreekt, zal plaats hebben bij de komst van de Messias. Maar dit laatste feit is al vervuld. De Koning is Jeruzalem binnengekomen, arm en rijdend op een ezel, een jong van een ezelin. Deze intocht van Jezus te Jeruzalem wordt ons in de vier Evangelieën verteld. Twee van de evangelisten halen dit gedeelte van Zacharia aan, dat dan vervuld wordt. Wij vinden in Mattheüs 21:4: *'Dit nu is gebeurd, opdat vervuld werd wat gesproken is door de profeet, die zei: 'Zegt aan de dochter van Sion: Zie, uw Koning komt tot u, zachtmoedig en gezeten op een ezelin en op een veulen, het jong van een lastdier'*. In dit gedeelte wordt de blijdschap van Jeruzalem niet genoemd, maar vervangen door deze eenvoudige woorden: *'Zegt aan de dochter van Sion'*. Ook vinden wij niet de woorden: *'Hij is rechtvaardig en Hij is een Heiland'* ²³. Zijn gedaante van armoede en van zachtmoedigheid wordt alleen naar voren gebracht. Want door de Joden verworpen, vertoont Hij Zich op dat ogenblik niet als Koning van de gerechtigheid, wat hun ondergang geweest zou zijn. Ook niet als Heiland, want de verlossing kan alleen plaats hebben door middel van Zijn werk op het kruis volbracht. Zijn intocht te Jeruzalem is, om zo te zeggen, de laatste maal dat de Messias Zichzelf aan het volk aanbiedt. Zij kunnen Hem, van wie al de profeten gesproken hebben, dan nog aannemen, maar Israël heeft het niet gewild. In het evangelie van Johannes (12:15) wordt dit gedeelte uit Zacharia nog korter aangehaald: *'zoals geschreven staat: 'Vrees niet, dochter van Sion; zie, uw koning komt, gezeten op een ezelsveulen'*. De vreugde van Jeruzalem wordt weggelaten, evenals het karakter van Christus als Verlosser en zelfs Zijn armoede. In dit Evangelie is Hij de Zoon van God en de Vader

23 'Ziet, uw Koning zal u komen, rechtvaardig, en Hij is een Heiland' (SV).

geeft getuigenis van Zijn koningschap op het ogenblik dat Hij Zijn leven aflegt. De profetie van de intocht van Christus te Jeruzalem is dus gedeeltelijk vervuld, maar in haar ware karakter en helemaal volledig zal dit pas plaats hebben in de toekomst. Dan zal Jeruzalem, verlost van het juk van de onderdrukker, zich zeer kunnen verheugen in Hem als Koning, de Koning van de gerechtigheid en de Koning van de vrede. Hij zal Zijn triomferende intocht houden. De twee kenmerken van Zijn koningschap: gerechtigheid en vrede, zullen dan aan het licht komen want *'Ik zal de strijdwegens uit Efraïm wegnemen, en de paarden uit Jeruzalem. De strijdboog zal weggenomen worden'* (vs. 10. Zie ook Micha 5). *'Hij zal vrede verkondigen aan de heidenvolken'*. Hij zal de ware Melchizedek zijn. Meer nog: *'Zijn heerschappij zal zijn van zee tot zee, van de rivier de Eufraat tot de einden der aarde'* (vs. 10). Iets dat zelfs niet is gebeurd onder de heerlijke regering van Salomo (1 Kon. 4:21-24). Op die manier is de vervulde profetie slechts de gids, die ons de weg wijst naar de toekomstige heerlijkheid van Christus.

De profeet voegt er aan toe, als hij spreekt over Jeruzalem: *Wat u aangaat, vanwege het bloed van uw verbond heb Ik uw gevangenen vrijgelaten vrij uit de put, waar geen water in is. Keer terug naar de burcht, u, gevangenen die hoop hebt! Ook heden verkondig Ik: Ik zal u dubbel vergoeden'* (vs. 11 en 12). Hier vinden wij nog enige bijzonderheden over dat wat er gebeuren zal met het overblijfsel als de Koning der ere Zijn regering aanvaarden zal. De profeet zinspeelt op dat wat met Jeremia is gebeurd, toen hij het volk gemaand heeft om zich aan de Chaldeeën over te geven: *'Zij namen Jeremia mee en wierpen hem in de put van Malchia, de zoon van de koning, die op het binnenplein van de wacht was, en zij lieten Jeremia aan touwen neer. Nu*

was er geen water in de put' (Jer. 38:6). Als Christus verschijnt, zal Hij deze gevangenen verlossen, het zwakke overblijfsel dat in Jeruzalem woont en waarvan een gedeelte het martelaarschap ondergaan heeft. De overige getrouwen, die gevlucht zullen zijn als de afgod in de tempel Gods geplaatst is, zullen worden uitgenodigd om terug te keren naar de burcht (de sterkte), dat is naar Jeruzalem. Dit moet dus allemaal nog gebeuren.

In de verzen 13-17 vinden wij opnieuw de beginselen, die wij hier boven al aangestipt hebben: *'als ik Mij Juda zal hebben gespannen, en Ik Efraïm op de boog zal hebben gelegd, en Ik uw zonen, Sion, zal hebben opgezet tegen uw zonen, Griekenland, en Ik u gemaakt zal hebben als het zwaard van een held. De HEERE zal boven hen verschijnen: als een bliksem zal Zijn pijl uitschieten. De HEERE HEERE zal op de bazuin blazen, en Hij zal optrekken in zuiderstormen. De HEERE van de legermachten zal hen beschermen; zij zullen eten en de slingerstenen vertrappen; zij zullen drinken en feestgedruis maken als van wijn, zij zullen vol worden als het sprengbekken, als de hoeken van het altaar'* (vs. 13-15). Wij herkennen in dit gedeelte de geschiedenis van de Makkabeeën en hun oorlog met Griekenland onder de opvolgers van Alexander. Wij zien hier hun strijd, hun zegepraal en hun verzet in Jeruzalem. Hun trouw - tenminste van hun aanvoerders – en de kennelijke hulp en bescherming van God. In Daniël 11:29-35 vinden we de andere kant en wordt melding gemaakt van hun lijden voor het getuigenis en de wijze waarop zij gereinigd worden door de beproeving. Wij hebben dus een profetie voor ons, die ongeveer drie en halve eeuw nadat ze uitgesproken is wordt vervuld. Maar die vervulling is slechts een voorloper van wat wij vinden in hoofdstuk 10, over de eindtijd en de strijd van de vorsten van Juda tegen de Assyriër uit de profetie. Al

aan het eind van ons hoofdstuk (vs. 16 en 17), nadat de Makkabeeën zijn genoemd, worden wij verplaatst in de tijd dat ‘de Koning van Sion, die een Heiland is’. Hij zal aan Zijn volk verschijnen en hen erkennen als Zijn kudde. *‘Op die dag zal de HEERE, hun God, hen verlossen, als de kudde van Zijn volk, want als edelstenen in een diadeem zullen zij schitteren in Zijn land’*. Deze heerlijkheid van Israël, die de kroon vormt van de Messias, zal pas in de toekomst geopenbaard worden. In het hele tijdperk tussen de Babylonische ballingschap en de aanstaande verschijning van Christus in heerlijkheid, is het Lommi (niet mijn volk) over Israël uitgesproken.

De drie grote gebeurtenissen uit dit hoofdstuk: de verovering van Alexander, de intocht van de Heer te Jeruzalem en de overwinningen van de Makkabeeën, bevestigen op treffende wijze wat geschreven staat in de tweede brief van Petrus: ‘Weet dit eerst, dat geen profetie van de Schrift een eigen uitlegging heeft’ (2 Petr. 1:20)²⁴.

* * *

Vóór wij aan hoofdstuk 10 en 11 beginnen, willen wij een ogenblik stilstaan bij een eigenschap van de profetie van Zacharia, die als ze goed begrepen wordt, meer dan één moeilijkheid wegneemt bij het onderzoek van deze profeet. Het is een feit dat er in dit gedeelte van de Schrift *‘sommige dingen moeilijk te begrijpen zijn’* (2 Petr. 3:16). Maar zij worden meestal duidelijk als men zich herinnert dat Zacharia in zijn profetie gewoonlijk zonder enige overgang de eerste komst

24 ‘eigen uitlegging’ wil letterlijk zeggen: ‘zichzelf uitlegt’. De bedoeling is, dat de ene profetie nodig is tot verklaring van de andere. Het is als met een legkaart; de stukken tezamen vormen het landschap, maar één kaart alleen geeft geen voldoende opheldering omtrent het geheel.

van Christus op aarde verbindt aan Zijn toekomstige verschijning voor Israël ²⁵. Er wordt stilzwijgend voorbijgegaan aan de hele tussenperiode van de Gemeente, die nooit rechtstreeks voorkomt in de profeten van het Oude Testament. Wij vinden niets, dat ons wijst op een periode tussen de eerste en de tweede verschijning van de Messias. Het negende hoofdstuk, waarover wij al gesproken hebben, is in dit opzicht zeer belangrijk. Het spreekt van de Koning die Zijn intocht houdt in Sion, helemaal zoals dat plaats gehad heeft volgens de geschiedenis in de Evangelien. Maar onmiddellijk daarna is de Heer verworpen en in de profeet vinden wij van deze verwerping geen spoor. Het is onmogelijk om bij het lezen te onderscheiden dat dit gedeelte ziet op twee gebeurtenissen die door eeuwen van elkaar gescheiden zijn. Onmiddellijk na de intocht vinden wij de zegening, die er voor Israël uit voortvloeit, want de verschijning van Christus als Koning in Sion is het teken van Zijn regering.

In de hoofdstukken 10 en 11 volgen de omwandeling van de Heer op aarde en Zijn toekomstige tegenwoordigheid in het midden van Israël elkaar weer onmiddellijk op. In het begin van hoofdstuk 10 is de zegening al nabij: *Vraagt de HEERE om regen ten tijde van de late regen. De HEERE maakt de onweerswolken, en zal Hij hun regen geven voor ieder gewas op het veld*' (vs. 1). Aan de vroege regen, de uitstorting van de Heilige Geest op het Pinksterfeest, wordt stilzwijgend voorbijgegaan. Maar vóórdat de late regen komt, door Joël voorspeld (Joël 2:23-30), wordt ons de toestand van Juda beschreven: *Want de afgodsbeelden spreken bedrog, en de waarzeggers schouwen leugen;*

25 Het is als met een berglandschap, waar men de verder gelegen toppen onmiddellijk achter de eerste ziet, terwijl er toch een diep en breed dal tussen ligt.

ook spreken zij van valse dromen, zij troosten met vluchtige woorden. Daarom zijn zij weggetrokken als schapen; zij worden verdrukt, want er is geen herder. Tegen de herders is mijn toorn ontbrand, en de bokken straf Ik. Ja, de HEERE van de legermachten zal omzien naar zijn kudde, het huis van Juda' (vs. 2 en 3). Deze verzen zijn een treffend bewijs van dat wat wij zo-even hebben gezegd. De profeet gaat terug tot de afgoderij van Israël en stelt ons de gevolgen ervan voor. Zij zijn als kleinvee, de volken hebben hen verdrukt en zij hebben geen herder om hen te leiden. Dat is precies de toestand van het volk bij de eerste komst van de Heer, die Zich voorstelt als de Herder van Israël: *'En toen Hij uit het schip ging, zag Hij een grote menigte en werd met ontferming over hen bewogen, want zij waren als schapen die geen herder hebben'* (Markus 6:34). Verder zegt de profeet: *'Tegen de herders is mijn toorn ontbrand, en de bokken straf Ik'*. Als Jezus bij Zijn kudde, het huis van Juda, komt zegt Hij: *'Wee u, schriftgeleerden en farizeeën, huichelaars!'* en kijkt Hij hen allen toornig aan. Maar zoals wij zullen zien in hoofdstuk 11, zal dit alles zich in de eindtijd herhalen. Dit gedeelte, dat ongetwijfeld op de eerste komst van Christus ziet, is zonder enige overgang verbonden met de tijd die te komen staat, als Zijn toorn ontsteken zal tegen de herders. Dan zal Hij het huis van Juda maken *'als zijn prachtig paard in de strijd'* (vs. 3).

Men moet hieruit concluderen dat de eerste relatie, waarin Christus aan het hoofd van Zijn kudde staat, aan het einde der tijden gevolgd zal worden door een hernieuwde relatie met Juda. Die is plotseling verbroken door de verwerping en de kruisiging van de Messias. En dan zullen de gebeurtenissen plaats hebben waar het eind van dit hoofdstuk van spreekt. Dit gedeelte is dus een voorbeeld van de moeilijkheid waar we hierboven over gesproken hebben. Het is een

zeer leerrijk punt, want het laat ons zien dat niets de vervulling van Gods raadsbesluiten kan onderbreken. De wegen waarop zij vervuld zullen worden, volgen hun onveranderlijke loop. Het is met deze wegen als met de zon die door een wolk voor onze ogen onzichtbaar wordt om haar enige uren later weer te zien verschijnen. Ze heeft haar loop zonder ophouden voortgezet. Ze is dezelfde als voorheen, hoewel wij haar op een ander punt aan de hemel zien. Er is geen oponthoud in haar loop geweest. Ze is dezelfde gebleven en ze is niet van richting veranderd. De leemte bestaat alleen in de ogen van mensen, die de wolk zien gedurende de tijd dat de zon voor hen verborgen is.

‘Daaruit zal de hoeksteen, daaruit zal de tentpin, daaruit zal de strijdboog, daaruit zullen alle onderdrukkers tezamen voorkomen. Zij zullen als helden zijn die in de strijd de vijanden in het slijk van de straat vertrappen. Ja, zij zullen strijden, want de HEERE zal met hen zijn. Zij zullen de ruiters beschaamd maken’ (vs. 4 en 5).

Het overblijfsel van Juda vlucht tijdens de grote verdrukking zoals wij in het vorige hoofdstuk hebben gezien. Het zal in het land terugkomen en de Heer zal hen dan erkennen als de kudde, waarvan Hij de Herder is. Juda zal dan de eerste plaats bekleden in het koninkrijk. Uit Juda komt de Christus voort, de hoeksteen. Hij zal als een pin vastgeslagen zijn in een stevige plaats, zodat hij een erzetel zal zijn voor het huis van zijn vader (vs. 4; Jes. 22:23 en 24). De strijdboog en alle machthebbers (of ook alle heersers) zullen uit Juda voortkomen, volgens de profetie van Jakob. *‘De scepter zal van Juda niet wijken en evenmin de heersersstaf van tussen zijn voeten, totdat Silo komt, en Hem zullen de volken gehoorzamen’* (Gen. 49:10).

In die tijd zal Juda door de Heer geroepen worden om het hoofd te bieden aan de Assyriër Deze zal tegengehouden worden door het overblijfsel dat onder aanvoering van de vorsten uit Juda overwinning op overwinning zal behalen (Micha 5:5 en 6). In het laatste gedeelte van dit hoofdstuk (vs. 7-12) vinden wij niet meer alleen Juda, maar Efraim, ‘het huis van Jozef’, uit de volken verzameld (voornamelijk uit Assyrië en Egypte). Zij zullen teruggebracht worden naar het land van Israël en dan voortaan slechts één volk te zijn, het volk van de Heer (Zie Jes. 11:12-16; 27:12 en 13).

In Hoofdstuk 11:1-3 lezen we over het oordeel over Israël door het vuur, de verwoesting van allen die over het volk heersen, edelen en machtigen. Dit oordeel komt voornamelijk over de herders, de leiders van het volk, op wie de toorn van de Christus zal nederdalen (hst. 10:3). De koningen zijn geen herders meer omdat zij in plaats van de kudde te weiden, zichzelf hebben geweid (Ezech. 34:1-10). In de dagen van de Heer laten de herders van het volk dezelfde eigenschappen zien. En aan het eind, in de laatste dagen, bij de overweldiging van Juda door de volken, zullen de herders van het volk in de tijd van de Antichrist hetzelfde lot ondergaan.

In de verzen 4-6 zien wij een *nieuwe* herder verschijnen, voorgesteld door de profeet Zacharia zelf. Dit gedeelte is opnieuw een bevestiging van het feit dat de profetie van Zacharia zonder enige overgang de eerste komst van Christus verbindt met Zijn komst ter verlossing van Juda en ten oordeel over de vijanden. Dit feit is nog treffender, als men dit gedeelte vergelijkt met het vierendertigste hoofdstuk van Ezechiël. Dat gaat helemaal over de verdelging van de slechte herders en over de verschijning van de Heer Jahweh, de Zoon van David,

als Herder van de schapen. In Ezechiël heeft deze verschijning alleen betrekking op de toekomst, wanneer de Heer erkend zal worden als Leidsman van Zijn volk. Hier vinden wij iets heel anders.

'Zo zegt de HEERE, mijn God: Weid die slachtschappen. Hun kopers doden hen maar voelen zich niet schuldig; hun verkopers zeggen: Geloofd zij de HEERE, dat ik rijk geworden ben; en hun herders sparen hen niet. Voorzeker, Ik zal de bewoners van het land niet meer sparen, spreekt de HEERE. Zie, Ik lever de mensen over, ieder in de hand van zijn naaste en in de hand van zijn koning. Zij zullen dit land te gronde richten en Ik zal hen uit hun hand niet redden' (vs. 4-6).

De profeet is hier het type van Christus, de Herder. Vroeger hebben Jozua en Zerubbabel Hem vertegenwoordigd als priester en koning. Deze Herder, die zo plotseling verschijnt als het lot van al de herders van Israël al beslist is, heeft een bijzondere roeping. Hij moet de slachtschappen weiden. Men kan deze kudde op drieërlei manier beschouwen:

- hun bezitters, de heidenen, die hen verdrukken en doden om voordeel te hebben van hun vlees en zich niet schuldig voelen;
- hun verkopers, de hoofden van het volk, hebben zich vanwege eigen belangen gebogen onder het juk van de heidenen;
- en ten slotte hun herders, de staatkundige of godsdienstige leiders, die hen niet sparen.

Dit alles karakteriseert het volk, zoals Christus het gevonden heeft bij Zijn eerste komst. Ik voor mij geloof volstrekt niet dat deze slachtschappen, zoals men wel eens beweerd heeft, het overblijfsel

van Juda zouden zijn. Ik zie er het Joodse volk in ten tijde van de omwandeling van de Heer op aarde. Jezus is tot Israël gezonden als hun Herder, terwijl zij onder het drievoudige juk zijn van de Romeinen, van Herodes en van hun eigen vorsten. Christus is door de deur ingegaan in de schaapsstal, met al de kenmerken die verwacht mogen worden van een goede herder. Hij is in genade verschenen te midden van dit volk, geleid door de innerlijke bewegingen van barmhartigheid. Wat Hij er gevonden heeft, is onverschilligheid, vijandschap en haat. De openlijke verwerping, die Hem ter dood gebracht heeft, zal over het volk het eindoordeel brengen.

‘Voorzeker, Ik zal de bewoners van het land niet meer sparen, spreekt de HEERE. Zie, Ik lever de mensen over, ieder in de hand van zijn naaste en in de hand van zijn koning. Zij zullen dit land te gronde richten en Ik zal hen uit hun hand niet redden’ (vs. 6). Zij zullen elkaar verslinden en uiteindelijk in de hand van hun koning vallen, de Antichrist. Deze wordt vaak ‘de koning’ genoemd in de profeten. En die Herder, die zij verworpen hebben, zal Zijn aangezicht niet meer tot hen keren!

‘Daarom weidde ik de slachtschapen omdat zij ellendige schapen zijn’ (vs. 7). Te midden van deze slachtschapen, waarvoor Hij tevergeefs is gekomen om die te weiden, zijn er enige, de armen van de kudde, die zich rondom Hem hebben geschaard. Zij hebben naar de stem van de goede Herder geluisterd. Deze zijn het, die Hij zalig spreekt: *‘Gelukkig de armen van geest, want van hen is het Koninkrijk der hemelen. Gelukkig zij die treuren, want zij zullen vertroost worden. Gelukkig de zachtmoedigen, want zij zullen de aarde beërven’* (Matth. 5:3-5). Dit zijn de karaktertrekken van de discipelen, die de Heer hebben gevolgd tijdens Zijn omwandeling hier beneden.

‘Ik nam voor mijzelf twee stokken - de ene noemde Ik LIEFLIJKHEID, de andere SAMENBINDING – en Ik weidde die schapen’ (vs. 7). De twee stokken, kenmerken van gezag, maar ook gereedschap van een Herder, hebben een betekenis, zoals men in de volgende verzen ziet. Als het volk toen zijn Messias had aangenomen, zou het koninkrijk gesticht zijn. De volkeren zouden zich rondom de Koning verzameld hebben en Juda en Israël zouden weer net als vroeger onder Zijn scepter verenigd zijn geworden. Met die bedoeling is de Heer begonnen om de kudde te weiden. Maar de vijandige leiders die zich voorgedaan hebben als herders, maar die in werkelijkheid slechts dieven en rovers zijn, houden niet op de Heer te vervolgen. Daarom wordt ook gezegd: *‘Ik roeide binnen één maand drie herders uit, omdat Mijn ziel hen niet langer kon verdragen, en ook had hun ziel een afkeer van Mij* (vs. 8). Waarop doelt dit uitroeien van drie herders? Men heeft het wel eens toegepast op de nederlaag van de farizeeën, de sadduceeën en de herodianen in de laatste maand van het leven van de Heer hier op aarde (Matth. 22:15-16). Hoe het ook zij, wij moeten het als een feit aannemen, ook zonder verklaring, omdat wij geloven dat dit het Woord van God is.

‘Toen zei Ik: Ik zal u niet meer weiden. Laat sterven wat sterft, laat uitgeroeid worden wat dreigt uitgeroeid te worden en laten zij die overblijven elkaars vlees eten’ (vs. 9). Vanwege de vijandschap van het volk, verlaat de Heer Zijn karakter als Herder en geeft hen over tot verderf en ondergang. Hij doet voor het ogenblik afstand van Zijn voorrecht: *‘Hem zullen de volken gehoorzamen’* (Gen. 49:10). Hij verbreekt Zijn stok Lieflijkheid, het verbond met al de volken. Hij breekt Zijn stok Samenbinding, de broederschap tussen Juda en Israël (vs. 10 en 14). De algemene verzameling of bijeenvergadering

wordt uitgesteld tot een toekomstig tijdstip, zoals wij dat kunnen lezen in Ezechiël 37:15-28. Maar *'zo hebben de ellendigen onder de schapen, die Mij verwachtten, erkend dat het een woord van de HEERE was'* (vs. 11) De ellendigen zijn in deze toestand de verstandigen omdat de persoon van de Heer waarde voor hen heeft. Zij hebben begrepen dat hun Joodse verwachtingen niet verwezenlijkt kunnen worden omdat de Koning verworpen is. Zij hebben de onderwijzing van Hem, in Wie zij hun vertrouwen gesteld hebben, aangenomen. Dit in antwoord op hun vraag: *'Heer, zult U in deze tijd het koninkrijk voor Israel herstellen?'* (Hand. 1:6). Hun Meester is verworpen. Er is een hele nieuwe situatie ontstaan, duizendmaal mooier dan deze arme discipelen hebben durven hopen, zolang hun Meester nog bij hen was. Tot zolang hebben zij gehoopt, *'dat Hij Degene was die Israel zou verlossen'* (Luk. 24:21). Maar nu worden ze, door de dood en de opstanding van de Heiland, ingeleid in het hemelse deel van het koninkrijk en zij erkennen, *'dat dit een woord van de Heer was'*.

'Want ik heb tegen hen gezegd: Als het goed is in uw ogen, geef Mij Mijn loon; zo niet, laat het na. Toen hebben zij mijn loon afgewogen: dertig zilverstukken. Maar de HEERE zei tegen Mij: Werp dat de pottenbakker toe - een mooie prijs waarop Ik door hen geschat ben! Daarop nam Ik de dertig zilverstukken en wierp ze in het huis van de HEERE de pottenbakker toe' (vs. 12 en 13).

Op deze waarde hebben zij de Herder Israëls geschat! Dertig zilverlingen was de waarde van een slaaf (Ex. 31:32). De priesters, die zo goed de wet en de profeten kenden, vervulden wat de Schriften van hen hebben voorgezegt (Matth. 26:15 en 16). Het woord van de Heer zal hen allen op de laatste dag oordelen.

Daarna wordt Zacharia geroepen om een andere herder voor te stellen: *'De HEERE zei tegen mij: Neem u nogmaals de uitrusting van een dwaze herder. Want zie, Ik zal een herder in het land doen opstaan: naar wat dreigt uitgeroeid te worden, zal hij niet omzien, de jonge dieren zal hij niet gaan zoeken, wat gebroken is, zal hij niet genezen, wat nog overeind staat, zal hij niet verzorgen, maar hij zal het vlees van de vette dieren eten en hun hoeven zal hij afrukken. Wee de herder van niets, die de kudde in de steek laat! Het zwaard zal zijn arm treffen en zijn rechteroog. Zijn arm zal helemaal verstijven, zijn rechteroog zal helemaal dof worden'* (vs. 15-17).

Dit zal het gevolg zijn van de verwerping van de goede Herder. Het volk zal in de handen gegeven worden van een dwaze, nietswaardige herder. Deze Antichrist die door het volk zelf gekozen wordt, zal de slachtschapen op een verschrikkelijke manier verdrukken. In tegenstelling tot al de barmhartigheid van de Heer voor hen, die gereed zijn om afgesneden te worden. Maar de nietswaardige herder zal vallen onder het oordeel van God. Zijn macht zal vernietigd worden, maar op hetzelfde moment zal hij blind zijn zodat hij het vreselijke lot, dat hem zo plotseling overvalt, niet zal zien,

Laten wij, bij het einde van dit hoofdstuk, nog een ogenblik stilstaan bij het feit dat de Heer hier wordt voorgesteld als Herder in Juda. Hij vindt slechts de ellendigste van de kudde, die op Hem wachten. Hij wordt verworpen en voor dertig zilverlingen overgeleverd. En dan verschijnt dadelijk een dwaze herder op het toneel. En er wordt met geen woord gerept over het tijdperk dat tussen deze twee gebeurtenissen ligt.

Het derde deel

Zacharia 12 - 14

De laatste dag

Wij beginnen in het twaalfde hoofdstuk met het derde gedeelte van het tweede boek van Zacharia. Het vorige deel (hst. 9-11) begon met deze woorden: *‘Een last, het woord van de HEERE in het land Chadrach’* en deze last of godsspraak kondigt het oordeel aan over de volken, die Israël omringen. Het gedeelte waarmee wij ons nu gaan bezighouden, begint met dezelfde woorden: *‘De last, het woord van de HEERE over Israël’*. Ook dit woord is niet ten oordeel, maar ter verlossing. In deze hoofdstukken 12 - 14 worden de toekomstige gebeurtenissen vermeld, die plaats zullen hebben in Jeruzalem en Juda. Zoals wij al meer hebben opgemerkt, spreekt de profeet Zacharia bijna uitsluitend over Jeruzalem en Juda. Het lot van de tien stammen wordt slechts als een bijkomende zaak vermeld, als er gesproken wordt over het herstel van de eenheid van Israël, tot heerlijkheid van het koninkrijk van Christus (Zie hst. 10 en 11).

De dingen die ons hier geopenbaard worden, zijn nauw verbonden met het lijden van Christus en met Zijn verschijning in heerlijkheid aan Zijn volk. De vorige hoofdstukken hebben de herders van Juda beschreven. Het hoofdstuk dat wij nu voor ons hebben, stelt ons een nieuw onderwerp voor. Het wordt gekenmerkt door deze woorden: *‘Op die dag’*, dat vijftien keer herhaald wordt in de drie laatste hoofdstukken. Elke keer met nieuwe bijzonderheden. Deze hoofdstukken spreken echter niet van de laatste dagen, maar van de laatste dag en van de gebeurtenissen, waardoor deze gekenmerkt

wordt. Zij stellen ons niet het Beest voor, d.w.z. het Romeinse rijk, (behalve in hst. 12:3 aan het slot en dan zeer algemeen), of de valse profeet, d.w.z. de Antichrist. Hun lot is al bepaald en hun geschiedenis beëindigd voor hoofdstuk 12 begint. *'Wee de herder van niets, die de kudde in de steek laat! Het zwaard zal zijn arm treffen en zijn rechteroog. Zijn arm zal helemaal verstijven, zijn rechteroog zal helemaal dof worden'*. Zijn geschiedenis is afgesloten (hst. 11) en nu begint de laatste dag.

Vóór wij in bijzonderheden treden over deze hoofdstukken, kunnen wij niet genoeg de nadruk leggen op het feit, dat Zacharia de persoon van Christus geheel onverwacht invoert. Van het ene op het andere hoofdstuk komt de Heer plotseling de plaats innemen van de andere personen, die verdwijnen omdat zij alleen maar zwakke beelden zijn van Hem. Hij neemt nu die plaats in. Zo is het met Jozua gegaan in de hoofdstukken 3 en 4 en met Zerubbábel in hoofdstuk 5. In andere gedeelten verschijnt Hij weer, zonder enige aankondiging, als de Koning van Sion (hst. 9), als de Herder, voorgesteld door Zacharia (hst. 11) of als Degene, die 'geen profeet' is (hst 13). Zijn persoon is het middelpunt en tegelijk het uitgangspunt van alle gebeurtenissen. Als dit niet zo is, verliest de profetie haar waarde. Laten wij er dus altijd de persoon van Christus in zoeken en Hem de plaats geven die Hem toekomt. Dan zal de hele profetie er door verlicht zijn. Omdat dit beginsel verwaarloosd wordt, vinden vele Christenen in de profeten niets dan onbegrijpelijke woorden en is het geheel voor hen een gesloten boek.

Laten wij nu de gebeurtenissen, die de laatste dag kenmerken, nader bekijken. Wij zullen beginnen met ze in grote lijnen te schetsen.

Vóór het ongelovige Joodse volk terugkeert in Palestina²⁶, is Jeruzalem de stad van de Antichrist geworden. Er zal daar nog een klein gedeelte van het getrouwe overblijfsel uit Juda zijn. Haar oversten worden tot het martelaarschap geroepen, terwijl het grootste gedeelte van datzelfde overblijfsel gevlucht is en zich schuil houdt bij de volken, die rondom hen wonen. Dan wordt Jeruzalem het middelpunt en het einddoel van al de wegen en het oordeel van God. Het wordt bedreigd door de Assyriër, die zich meester wil maken van Juda en die er zelfs in slaagt aanhangers te vinden in Palestina. De Antichrist, het wereldlijke en geestelijke hoofd van het afvallige volk, en Jeruzalem, de vesting van zijn macht, steunen beide op het Beest om aan de vijand weerstand te kunnen bieden of op de Romeinse keizer, het hoofd van een verbond van tien koningen, waarvan Rome de hoofdstad is. Dit verbond heeft tot uitgesproken doel: weerstand te bieden aan de koning van het Noorden, het hoofd van de legerscharen van de Assyriër. Maar het verborgen doel is: Christus te bestrijden, door zich te verzetten tegen de vestiging van Zijn koninkrijk. Als de Heer uit de hemel komt met Zijn legers, verdelgt Hij deze twee afvallige hoofden. *‘Levend werden deze twee geworpen in de poel van vuur die van zwavel brandt’* (Openb. 19:20). Eigenlijk vinden pas na dit ogenblik de gebeurtenissen plaats die beschreven worden in de drie laatste hoofdstukken van Zacharia. Want alles is niet ten einde met de ondergang van de valse profeet en het Beest. Jeruzalem blijft nog in de handen van stadhouders, aangesteld door de Antichrist, die het arme overblijfsel verdrukken en laten lijden in deze stad. Na het verdwijnen van de Westerse macht, die verbonden is met de Antichrist, komt de ‘koning van het Noorden’ als een stortvloed

26 Deze beschouwing dateert van 1931

over het land van Israël. Onder zijn leiding belegeren de omwonende volken Jeruzalem. De stad wordt ingenomen en een gedeelte van de bevolking wordt gevangen weggevoerd. De ellendigsten van de kudde blijven achter. De koning van het Noorden valt nu met al zijn kracht op Egypte aan. Gedurende deze tijd komt het gedeelte van het overblijfsel van Juda, dat gevlucht is onder de volken, terug in hun land. Door de kracht, die God hun verleent, houden zij zich staande tegenover de Assyriër en dringen hem zelfs al strijdende terug tot zijn eigen grondgebied. Wanneer de koning van het Noorden dit gerucht hoort komt hij terug uit Egypte en omsingelt Jeruzalem met zijn legermacht. Dan komt het tijdstip, dat de Heer Zijn volk en de geliefde stad verlost om er eindelijk Zijn rijk te vestigen over Israël en de volken.

Deze korte uiteenzetting is nodig om aan te tonen, in welke beperkte kring alles in de laatste drie hoofdstukken van Zacharia gebeurt.

* * *

Laten wij nu in het kort de inhoud nagaan van het twaalfde hoofdstuk.

In de verzen 1 tot 5 lezen wij, dat *Jeruzalem tot een bedwelmende beker voor alle volken rondom*' zal zijn. Dit is de enige keer dat wij in deze hoofdstukken een algemene zinspeling vinden op wat er gebeuren zal vóór de ondergang van de Antichrist. Alle volken, niet alleen de Assyriër en de volken die Palestina omringen, maar ook de machtige legerscharen van het Westen, zullen in Jeruzalem een drinkbeker vinden, die hen het verstand zal doen verliezen. *Allen die hem optillen, zullen zichzelf zeker diepe sneden toebrengen*'. Dit geldt zowel voor het Romeinse rijk als voor de andere volken. Het Beest

en de valse profeet menen, door het in bezit nemen van Jeruzalem, het middel te hebben gevonden om de ware Koning te verhinderen daar het middelpunt van Zijn regering te vestigen. Maar *‘Op die dag, spreekt de HEERE, zal Ik alle paarden met schichtigheid slaan en hun ruiters met krankzinnigheid. Maar over het huis Juda zal Ik **mijn ogen openhouden** en alle paarden van de volken zal Ik met blindheid slaan’* (vs. 4).

Over de terugkeer van het ongelovige volk in Palestina wordt ons gezegd, in Jesaja 8, dat de Heer in die dag stil ²⁷ zal zijn en dat Hij voor de oogst het oordeel over het volk zal volvoeren. Maar hier zien wij, dat Hij de ogen opent over het huis van Juda. Welk een genade! Het huis van Juda heeft Hem verworpen; hen ziet Hij het eerst aan! Daarna begint Hij te werken door de oversten in Juda:

‘Dan zullen de leiders van Juda in hun hart zeggen: De inwoners van Jeruzalem zullen voor mij een bron van kracht zijn door de HEERE van de legermachten, hun God’ (vs. 5).

Hun steun zal voor het overblijfsel van Jeruzalem zijn, dat aan God getrouw gebleven is. *‘Op die dag zal Ik de leiders van Juda maken als een vuurbekken in een stapel hout en als een brandende fakkel in een graanschoof. Rechts en links zullen zij al de volken rondom verteren en Jeruzalem zal nog op zijn plaats blijven, in Jeruzalem’* (vs. 6). Dit is de strijd van de leiders van Juda tegen de Assyriër, volgens Micha 5:4 en 5. En zoals hier blijkt, ook in het voordeel van Jeruzalem. Jeruzalem is, zoals wij al meerdere keren hebben opgemerkt, het hoofdonderwerp van de profeet Zacharia. Maar Jeruzalem zal niet de

27 ‘de HERE, die zijn aangezicht verbergt’

eerste plaats innemen in de verlossing, *'opdat de luister van het huis van David en de luister van de inwoners van Jeruzalem niet groter zijn dan die van Juda'* (vs. 7). *'Op die dag zal de HEERE de inwoners van Jeruzalem beschermen'* (vs. 8). *'Wie onder hen wankelt, zal op die dag als David zijn, en het huis van David zal zijn als goden, als de Engel van de HEERE voor hun ogen'*. Dat wil zeggen, dat het koningschap zelf een goddelijk karakter zal dragen. Dit is ongetwijfeld een zinspeling op hem, die in Ezechiël 'de vorst' genoemd wordt en die op aarde de vertegenwoordiger zal zijn van de Koning der ere (Ezech. 45:7-8, 22-24). Maar het herstel van Jeruzalem kan alleen plaats vinden na het berouw (vs. 10-14), dat in hen bewerkt zal worden door de tegenwoordigheid van alle de volken, die tegen Jeruzalem oprukken (vs. 9).

Wij vinden hier niet alleen een voorstelling van dat wat met Jeruzalem gebeuren zal, maar ook de zedelijke geschiedenis van een ieder van ons. Wij kunnen God, van Wie wij ons zo ver verwijderd hebben door de zonde, alleen weer vinden langs de weg van berouw. Dit berouw zal voor de inwoners van Jeruzalem geen gevoel van wanhoop zijn en dat is het evenmin voor de gelovige. De droefheid van hen, die een Verlosser vinden in Diegene 'die zij doorstoken hebben', is geen wanhoop. Dit gevoel lijkt op dat wat de broers van Jozef hebben ondervonden, toen zij in hun bevrijder de broer herkenden, die zij aan de heidenen verkocht hadden. Allen weeklagen; allen wenen; een ieder heeft voor zichzelf met God te doen vanwege zijn zonde, de verwerping van de Verlosser. De geslachten stellen zich niet gezamenlijk voor God, maar de mannen *'afzonderlijk en hun vrouwen afzonderlijk'*. *'Zij zullen over Hem rouw bedrijven, als met de rouwklacht over een enig kind'*. Dit woord laat ons het karakter

begrijpen van hun bittere smart. Degene die Zij hebben verworpen, van Wiens dood zij de oorzaak geweest zijn, is al de liefde van het volk waard. Hun smart en hun liefde smelten samen in een algemene verootmoediging. Er zal te Jeruzalem een rouwklacht zijn, zoals er maar eens één geweest is (vs. 11). Koning Josia is het werktuig in Gods hand geweest tot de meest buitengewone opwekking in de laatste tijd van het koningschap van Juda. Deze zelfde Josia is, in een oorlog met de koning van Egypte, weggenomen in de bloei van zijn leven. Jeremia heeft, met vele anderen, klaagliederen gemaakt die getuigen van de grote rouw in het hart van het volk en van de profeet (2 Kron. 35:25). Maar de droefheid van de gelovigen te Jeruzalem zal vele malen groter zijn als ze op Hem zullen zien, die zij doorstoken hebben. En ieder van hen zal moeten zeggen: Ik ben de oorzaak van de dood van de Messias! Het huis van David, het koninklijke geslacht; het huis van Nathan, het geslacht van de profeten; het huis van Levi,²⁸ het priesterlijke geslacht; en uiteindelijk het geslacht van Simeï, een gedeelte van het huis van Gerson (Num. 3:21), die met Kahath en Merari het eigenlijke geslacht van de Leviëten vormen. En *'al de overige geslachten: elk geslacht afzonderlijk en hun vrouwen afzonderlijk'*, zegt de profeet, zullen rouwklagen. Dit hele toneel zal de verwezenlijking zijn van de Grote Verzoendag. Dan pas zal het volk van God de hele strekking van dit type begrijpen. Op deze dag *'moet u uzelf verootmoedigen'* (Lev. 16:29). Dit gebeurt één keer per jaar. Voor het overblijfsel zal deze verootmoediging eens voor altijd plaats hebben, als het de ware verzoening zal kennen. In de duizendjarige regering van Christus zal geen plaats meer zijn voor de Verzoendag,

28 De uitdrukking 'het huis van Levi' vinden wij dikwijls, vooral in Maleachi, om het priesterschap aan te duiden.

maar alleen voor het Pascha als gedachtenis aan het offer van het Lam. En voor het Loofhuttenfeest, waarover de profeet spreekt aan het einde van dit boek (Hoofdstuk. 14; vgl. Ezech. 45:21-25).

* * *

Het begin van hoofdstuk 13 spreekt van een nieuwe zegening: *‘Op die dag zal er een bron geopend worden voor het huis van David en voor de inwoners van Jeruzalem tegen de zonde en tegen de onreinheid’* (vs. 1).

In dit gedeelte is er geen sprake van reiniging door het bloed, want in het vorige hoofdstuk hebben wij de gebeurtenis gezien die overeenkomt met de Grote Verzoendag²⁹. Degenen waar het hierover gaat hebben zich al verootmoedigd en verzoening gevonden door het bloed van het Lam en wat daarbij hoort. Zij zijn gereinigd door het bad van de wedergeboorte, ziende op Hem, die zij doorstoken hebben. Op een Christus, gestorven aan het kruis, uit Wiens zijde het water van de reiniging en het bloed van de verzoening gevloeid hebben. Maar er zal voor hen een altijd geopende fontein zijn tegen de zonde en tegen de onreinheid. Gedurende de duizendjarige regering

29 H. J. Lemkes, die een mooi artikel schreef over Zacharia 12:10- 13:7 (Bode des heils in Christus Jrg. 19) denkt bij Zach. 13:1 aan de reiniging door bloed en water. En - wonder van genade - die fontein ontsprong uit de zijde van Hem, die Zich aan hen te aanschouwen gaf als de door hen doorstokene. Het bloed, ter verzoening van de zonde, en het water, ter wegneming van de onreinheid, ontsprong uit de zijde van de gestorven Christus. Wat een ontdekking zal dat voor de Joden zijn! Te bespeuren, dat zij zelf (maar het was door hun boosheid en zonde, die zij geleerd hebben te bewenen) de fontein geopend hebben, waaruit voortspoot dat wat hun zonde verzoent en hun onreinheid wegneemt!

van Christus wordt deze praktische reiniging voortgezet. Dan zal, evenals nu, het Woord het middel zijn dat voor dit doel gebruikt wordt. Er kan gedurende de regering van Christus niets bestaan, dat niet in overeenstemming is met deze reiniging.

‘Op die dag zal het gebeuren, spreekt de HEERE van de legermachten, dat Ik uit het land de namen van de afgoden zal uitroeien, zodat aan hen niet meer gedacht zal worden. Ja, ook de profeten en de onreine geest zal Ik uit het land wegdoen’ (vs. 2). De reiniging zal zich uitstrekken over het hele land Israël en zal niet beperkt zijn tot Jeruzalem. Een geest van heiligheid zal in alle harten uitgestort zijn. De meest innige, natuurlijke banden zullen er geen invloed op uitoefenen. *‘En het zal gebeuren, wanneer iemand toch nog profeteert, dat zijn vader en moeder, die hem voortgebracht hebben, tegen hem zullen zeggen: Jij mag niet blijven leven, want jij hebt leugens gesproken in de Naam van de HEERE. Zijn vader en moeder, die hem voortgebracht hebben, zullen hem doorsteken wanneer hij profeteert’* (vs. 3). Zij zullen het niet kunnen verdragen dat men de naam van de Heer gebruikt om het werk van satan, de vader van de leugen, te geloven. Maar de profeten zelf zullen zich schamen over de rol, die zij gespeeld hebben om ingang te vinden. Zij hebben de schijn opgehouden door met een haren mantel aan het werk van de vijand te doen. Helaas! Deze valse profeten, hun uiterlijk en hun gewoonten, worden niet alleen in Israël gevonden. Maar in onze dagen onder elk volk waaraan God Zijn naam en Zijn getuigenis heeft toevertrouwd. O, geve Hij aan al Zijn kinderen de ijver van Pinehas. Een ijver, die het kwaad niet gedooft als het voorkomt bij hen die de naam van de Heer dragen. Voor Zijn dienst is slechts één ding nodig: Hij en de eer van Zijn naam. Die moeten het alles overtreffend voorwerp van onze liefde zijn.

Na de voorstelling van de toekomstige reiniging van het volk, ziet de profeet opeens, en zonder enige inleiding, de Herder vóór zich verschijnen ³⁰, die hij zelf in hoofdstuk 11 had moeten voorstellen. De Herder Zelf staat daar vóór Zacharia; Hij spreekt en zegt: *'Ik ben geen profeet'*. Hij zegt net als Amos: *'Ik ben geen profeet'*. Hij is het geworden (Amos. 7:14-15), maar Hij zegt: 'Ik ben het niet'. Dit betekent, dat Hij hier verschijnt met een heel ander doel en in een heel andere hoedanigheid. Zonder twijfel is Christus profeet, zoals Hij ook leraar en evangelist is geweest. Hij verenigt in Zijn persoon al de gaven van de Geest. De Evangelieën laten zelfs op een bijzondere manier Zijn hoedanigheid als profeet uitkomen. Maar toch is Hij niet daartoe in de wereld gekomen. Hij zegt: *'Ik ben een man die het land bewerkt, omdat iemand mij daarvoor heeft geworven vanaf mijn jeugd'* (vs. 5). Dit is Zijn karakter als mens.

In Genesis zegt God tegen de mens, nadat hij in zonde gevallen is, in de hof van Eden: *'Omdat u geluisterd hebt. . . . is de aardbodem omwille van u vervloekt; met zwoegen zult u daarvan eten al de dagen van uw leven'* en *'Daarom zond de HEERE God hem weg uit de hof van Eden, om de aardbodem te bewerken, waaruit hij genomen was'* (Gen. 3:17 en 23) Hij die door Jahweh 'Mijn Herder' wordt genoemd, onderwerpt Zich aan de gevolgen van de zonde. Hij neemt de plaats in, die de mens is toegewezen ten gevolge van de ongehoorzaamheid. Hij werkt met smart, lijdt honger in de woestijn, voelt vermoeidheid en heeft dorst bij de put te Sichar. Meer nog, Hij onderwerpt Zich niet alleen in genade aan de gevolgen van de zondeval, daarvan moet de zondige mens al het gewicht dragen, maar Hij onderwerpt Zich aan de mens.

30 De NBG zegt hier: 'een ieder zal zeggen' . Anderen vertalen door: 'Hij zal zeggen'

‘Want iemand heeft mij daarvoor verworven in mijn jeugd’ (vs. 5). *‘Hij heeft Zichzelf ontledigd, de gestalte van een slaaf aannemend, de mensen gelijk wordend’* (Fil. 2:7). Hij wordt dienstknecht van de mens, die Hij zelf geschapen heeft en die in opstand is tegen God! Hij stemt er in toe, door de mens gekocht te worden (Ex. 21:2-6. Deut. 15:12-18). Hij draaft het juk van de mens en dient hem van Zijn jeugd af! (Klaagl. 3:27; Ps. 129:1). Niemand heeft ooit zulke zelfverloochening laten zien! De Schepper stelt Zich in alle nederigheid ten dienste van de mens om hem te verlossen van de gevolgen van de zonde, de vrucht van zijn ongehoorzaamheid. Hij komt om Zich aan deze gevolgen te onderwerpen, om ze Zelf te ondervinden en te lijden in genade, zodat Hij de mens de helpende hand kan bieden!

‘Als men tegen hem zegt: Wat betekenen deze wonden aan uw handen?’ Dan zegt Hij: *‘Dat ik geslagen ben in het huis van hen die mij liefhebben’* (vs. 6). Hier stelt Hij Zich persoonlijk voor aan de Zijnen. Voordien hebben zij door het geloof op Hem, die zij doorstoken hebben, gezien (hst. 12:10). Nu zien zij Hem zelf. Net zoals Thomas vroeger na Zijn opstanding (Joh. 21:27), kunnen zij Hem aanraken. Hij laat Zich hier in Zijn opstandingslichaam aan hen zien. Zij bevestigen wat door de profeet gezegd is: *‘zij hebben mijn handen en mijn voeten doorboord’* (Ps. 22:17). En wat antwoordt Hij hun? *‘Dat ik geslagen ben in het huis van hen die mij liefhebben’*. Hij noemt hen Zijn liefhebbers, Zijn vrienden. Is het niet een bewonderenswaardige plaats, die de Heer Jezus ingenomen heeft? Dienstknecht van mensen, die vijanden van God zijn en toch is Hij als vriend gekomen te midden van zondaren! Ach, hoe weinig hebben de farizeeën en Schriftgeleerden begrepen van de diepe waarheid van de belediging die zij Hem in gezicht hebben geslingerd: *‘Een vriend van tollenaars en zondaars!’* Iedereen

veracht Hem. Hij zegt: *‘U bent mijn vrienden’*. Judas verraaft Hem met een kus. *‘Vriend’*, zegt Jezus, *‘waarvoor ben je hier? ‘Niemand heeft grotere liefde dan deze, dat iemand zijn leven voor zijn vrienden aflegt’* (Joh. 15:13). Hij heeft hen vrienden genoemd toen Hij is gekomen om voor hen te sterven. Dat is Goddelijke liefde. Maar wat heeft Hij bij hen gevonden? *‘Hij kwam tot het zijne’* want het huis van Zijn liefhebbers was Zijn eigen huis, *‘en de zijnen hebben Hem niet aangenomen’* (Joh. 1:11). Meer nog, zij hebben Zijn handen en Zijn voeten doorboord! Wij kunnen ons haast niet voorstellen, wat zo’n liefde betekent tegenover de satanische haat van de mens!

Maar wij kunnen nog minder doorgronden, wat Hij gevoeld heeft onder het oordeel van God. *‘Zwaard, ontwaak tegen Mijn herder en tegen de Man die Mijn Metgezel is, spreekt de HEERE van de legermachten. Sla die Herder en de schapen zullen overal verspreid worden’* (vs. 7). Toneel vol verschrikking! De Herder van God is de Enige die recht heeft op deze titel, Hij in wie alles gevonden wordt wat nodig is om dit gezegende werk te doen. Hij moet het oordeel van God ondergaan! Hij is toch binnengekomen door de deur in de schaapsstal. Heeft Hij niet alles vervuld wat de profeten over Hem gesproken hebben, van Bethlehem tot op de doop van Johannes? Heeft Jahweh niet van Hem gezegd: *‘Ik zal over hen één Herder doen opstaan en Die zal ze weiden: Mijn Knecht David. Hij zal ze weiden en Hij zal een Herder voor ze zijn’* (Ezech. 34:23; Ps. 78:70-72) Heeft Hij één ogenblik gedurende Zijn hele loopbaan Zijn hoedanigheid van goede Herder verloochend, die Zijn kudde weidt, die de lammeren in Zijn armen vergadert en in Zijn schoot draagt; die de zogenden zachtjes leidt (Jes. 40:11)? En nu moet deze Herder ten dode toe geslagen worden (Matth. 26:31; Mark. 14:27)! Maar Hij, die onder het oordeel is

gevallen, verschijnt plotseling in het midden van de zijnen, als de uit de doden teruggebrachte grote herder van de schapen (Hebr. 13:20). Kijk! Hij komt terug om hen te weiden, om hen te voeren aan fonteinen van levend water, om hen dan nooit meer te verlaten! (Jes. 40). O, wat zullen zij dan, in oneindige dankbaarheid, de diepte voelen van zo'n liefde! Hij, die door Jahweh geslagen is om hen te kunnen zegenen, is de Metgezel van de Heer, die Hij Zich verkoren heeft. Hij die altijd met Hem wandelt in volmaakte gemeenschap.

Bij de beschouwing van de Herder, zien wij de openbaring van het hart van Christus, die Zijn leven voor de schapen gegeven heeft. Maar wij zien ook de openbaring van het hart van God, die Zijn eigen Metgezel opgeofferd ziet worden voor ons!

'Sla die Herder en de schapen zullen overal verspreid worden'. Het zwaard, dat het rechteroog en de arm van de nietswaardige herder zal slaan, (hst. 11:17) heeft de ware Herder moeten slaan en heeft Hem niet gespaard. God heeft, om ons te verlossen, in Hem *'de zonde in het vlees heeft geoordeeld'*. Hij, die gekomen is om de kudde van Israël bijeen te vergaderen, heeft moeten aanzien dat Zijn werk als het ware vernietigd is en dat de 'slachtschapen' verstrooid zijn naar de vier windstreken.

Maar luister naar dit vertroostende woord: *'Maar ik zal Mijn hand tot de kleinen wenden'* (vs. 7). Op grond van het offer van Christus worden de ellendigste van de kudde, die Hij al afgezonderd en gevoed heeft gedurende Zijn leven, (hst. 11:7 en 11) de voorwerpen van Zijn opmerkzaamheid en zorg. Zijn zwakke discipelen van toen zijn, wat hun getuigenis aangaat, verbonden met het toekomstige volk dat de aarde zal vervullen. Zij zullen genieten van de heerlijke zegeningen

van de regering van de Messias. Want wij spreken hier niet over de Gemeente, het hemelse volk, waarvan de twaalf apostelen de kern geworden zijn. Wonderschoon tafereel! Van de kant van Israël is alle hoop verloren. De slachtschappen zullen hun lot niet ontlopen. Het hele werk van de geslagen Herder lijkt vernietigd en wordt samengevat in de verlossing van de enkele ellendigsten van de kudde. Maar God beperkt de beloning van de man, die Zijn Metgezel is, niet. Onmogelijk! *'Eis van Mij'* zegt Hij, *'en Ik zal u de heidenvolken als Uw eigendom geven, de einden der aarde als Uw bezit'* (Ps. 2:8). En wat Israël betreft: *'Uw volk is zeer gewillig op de dag van Uw kracht, getooid met heilig sieraad; uit de baarmoeder van de dageraad is voor U de dauw van Uw jeugd'* (Ps. 110:3). Ja, dit zwakke overblijfsel zal zich door de Goddelijke macht tot in het oneindige vermenigvuldigen, om het ware Israël te worden onder de zegeningen van het duizendjarig rijk.

Met het oog hierop moet het overblijfsel gelouterd worden zoals men zilver loutert. Twee delen zullen uitgeroeid worden en een derde deel, dat het ware volk van God voorstelt, zal overblijven (vs. 8). Dit derde deel zal door het vuur van de grote verdrukking gaan waarover de Psalmen en de profeten zo dikwijls spreken. Dan zullen zij uit de diepte Hem aanroepen en Hij zal zeggen: *'Dit is mijn volk; en zij zullen zeggen: De HEERE is mijn God'* (vs. 9).

* * *

Bij het begin van het 14e hoofdstuk is het nodig, er nog eens op te wijzen, dat de gebeurtenissen uit de hoofdstukken 12 - 14 plaats hebben op de laatste dag en niet in de laatste halve week van Daniël, de tijd van het Beest en de Antichrist. Hoogstens één of twee van de feiten, die hier verteld worden, kunnen tot de laatste dagen van

genoemde periode behoren. Deze opmerking dient om één van de moeilijkste vraagstukken van de profetieën toe te lichten, n.l. over de twee belegeringen van Jeruzalem in het begin van dit hoofdstuk. Wanneer zullen die twee belegeringen plaats vinden? Door welk tussentijdperk zijn ze gescheiden? Zacharia, die gewoon is feiten die door een langdurig tijdperk gescheiden zijn, voor te stellen alsof het één doorlopende geschiedenis is, geeft ons op dit punt geen licht. Andere profeten stellen ons echter het verschil voor ogen. In mijn gedachten heb ik laatste dag met de laatste halve week van Daniël verwisseld en daarom veronderstelt dat het eerste beleg plaats zou hebben tegen het einde van genoemde halve week. Ik heb deze gedachte moeten laten varen. Het achtste hoofdstuk van Daniël maakt melding van de dagen van de profetie, die al vervuld zijn in de geschiedenis van Antiochus Epiphanes (vs. 8-14). Het is volgens mij een aanwijzing, dat er tussen het einde van de halve week van Daniël en de ondergang van de koning van het Noorden, nog voldoende tijd overblijft voor de gebeurtenissen van de laatste dag. Dit zal de tijd zijn die er verloopt tussen het eerste en het tweede beleg van Jeruzalem. Voor het overige beveel ik dit onderwerp in de ernstige studie aan van allen, die zich met de bijzonderheden van de profetieën bezighouden.

‘Zie, er komt een dag voor de HEERE waarop de buit, op u behaald, in uw midden zal worden verdeeld. Dan zal Ik alle heidenvolken verzamelen voor de strijd tegen Jeruzalem. De stad zal ingenomen worden, de huizen zullen geplunderd, en de vrouwen zullen verkracht worden. De helft van de stad zal in ballingschap wegtrekken, maar het overige van het volk zal niet uitgeroeid worden uit de stad’ (vs. 1 en 2).

Dit gedeelte heeft betrekking op het eerste beleg van Jeruzalem. In de laatste dag na het oordeel over de Antichrist en het Beest, zal Jeruzalem aangevallen worden door de volken die rondom hen wonen. Deze aanval zal plaats hebben, al is het niet onder de persoonlijke aanvoering van de Assyriër, dan toch onder zijn opperbevel. Jeruzalem zal ingenomen en in de as gelegd worden. De helft van de inwoners zal als ballingen weggevoerd worden, maar de rest van het volk zal niet uitgeroeid worden. Onder degenen die gespaard worden, bevindt zich het zwakke overblijfsel. Daarvan heeft een gedeelte - de twee getuigen - de marteldood al ondergaan. Dit is de laatste beproeving die over de ongelukkige en schuldige stad komt.

Later komt de koning van het Noorden, of de Assyriër, terug uit Egypte met zijn grote leger. Hij omringt de geliefde stad en dan hebben de gebeurtenissen plaats waarvan wij lezen in vers 3 van dit hoofdstuk: *'Dan zal de HEERE uittrekken en tegen die heidenvolken strijden, zoals de dag dat Hij streed, op de dag van de strijd'*. Dit laatste wijst ons op dat wat gebeurd is, toen de Heer uit de hemel is gekomen met al Zijn legers en de volgelingen van het Beest en van de valse profeet vernietigd heeft. Maar ditmaal heeft er nog iets anders plaats:

'Op die dag zullen Zijn voeten staan op de Olijfberg, die voor Jeruzalem ligt, ten oosten ervan' (vs. 4). Dan zal verwezenlijkt worden, wat de engelen tot de discipelen hebben gezegd die getuige zijn van de hemelvaart van de Heer op de Olijfberg. *'Deze Jezus die van u is opgenomen naar de hemel, zal zó komen, op dezelfde wijze als u Hem naar de hemel hebt zien gaan'* (Hand. 1:11). Op hetzelfde ogenblik, dat het vernederde Jeruzalem diep uit de grond zal spreken en hun

woorden uit het stof gedempt zullen opklinken (Jes. 29: 3 en 4), slaat het uur van zijn verlossing. De Heer verschijnt aan de zijnen; *‘Dan zal de Olijfberg in tweeën gespleten worden naar het oosten en naar het westen. Er zal een zeer groot dal ontstaan’*. Deze verschijning van de HEERE van de legermachten gaat vergezeld van een grote aardbeving (Jes. 29:6) Het volk vlucht, evenals in de dagen van Uzzia (Amos 1:1), door het dal dat ontstaan is door dit buitengewone natuurverschijnsel. Ik denk niet dat dit de vlucht is van het overblijfsel uit Jeruzalem. Ik zie er integendeel eerder de vlucht in van de overgeblevenen van het afvallige volk. Het woord *‘u’* wijst mijns inziens hierop. Zoals ook in Maleachi 3:5-7. Dit volk vlucht om een nog vreselijker oordeel van de kant van de Heer tegemoet te gaan. De ellendigste van de kudde zullen in het treurende en vernederde Jeruzalem blijven. Dat is het overblijfsel, dat in de persoon van de Verlosser de mens zal zien die voorheen opgestaan is uit de doden, om Zich te zetten aan de rechterhand van de Majesteit in de hoge.

Na deze gebeurtenis beschreven te hebben, voegt de profeet er aan toe: *‘Dan zal de HEERE, mijn God, komen: al de heiligen met U’* (vs. 5). Alles wat dit hoofdstuk ons openbaart, is als het prelude van dit heerlijke feit: De Heer, de God van de profeten, zal komen. De Schrift stelt ons de komst van de Heer op verschillende manieren voor. Na Zijn eerste komst, als mens hier op aarde, volgt Zijn komst uit de hemel als de Morgenster om de Zijnen tot Zich te nemen. Daarna Zijn komst, als Hij de hemel verlaten zal met Zijn heerscharen om de volken, het Beest en de valse profeet te verslaan. Dan Zijn komst als Hij door de Zijnen gezien zal worden op de Olijfberg en Hij hen verlossen zal van de Assyriër. En eindelijk, in dit gedeelte, Zijn komst in heerlijkheid met al de heiligen om Zijn koninkrijk te vestigen. Dit

zal het ogenblik zijn, dat Hij Zich zal zetten op de troon van Zijn heerlijkheid en dat alle volken voor Hem verzameld zullen worden om beloond of veroordeeld te worden in overeenstemming met Zijn rechtvaardigheid (Matth. 25:31-46).

Dit gedeelte toont ons aan, dat het koninkrijk gevestigd wordt na de verlossing van Jeruzalem. Niet op hetzelfde ogenblik, maar als de heerlijkheid van de Heer op de Olijfberg verschijnt. Dan zullen alle hindernissen, die er waren voor Zijn regering, verdwenen zijn. Wij hebben al opgemerkt, dat Zacharia al de toekomstige zegeningen verbindt met het lot van Jeruzalem, dat met Juda het middelpunt vormt en waaruit de profeet al de toekomstige gebeurtenissen beschouwt. Zijn profetisch visioen is in overeenstemming met dat wat wij lezen in Psalm 132:13-18: *‘Want de HEERE heeft Sion verkozen, Hij heeft het begeerd tot Zijn woongebied. Dit is, zei Hij, Mijn rustplaats tot in eeuwigheid, hier zal Ik wonen, want naar haar heb Ik verlangd. Haar voedsel zal Ik rijk zegenen, haar armen met brood verzadigen. Haar priesters zal Ik kleden met heil, haar gunstelingen zullen uitbundig juichen. Daar zal ik voor David een hoorn doen opkomen en voor Mijn gezalfde een lamp gereedmaken. Ik zal zijn vijanden met schaamte kleden, maar op hem zal zijn diadeem schitteren’*. De hemelse kant van

het koninkrijk wordt uitgedrukt door deze woorden: *'alle heiligen met U'*. Dit is de kroon op het hele werk ³¹.

* * *

31 Deze beschouwing van hoofdstuk 14 wijkt af van de gedachte, die wij altijd gehad hebben, en die in onze andere geschriften over de toekomstige gebeurtenissen ook uitgesproken is. Dr. Rossier meent, dat de Heer niet zal staan op de Olijfberg, wanneer Hij komen zal om het Beest en de Antichrist te verdoen, met de rondom Jeruzalem gelegerde volkeren, maar eerst wanneer enigen tijd daarna de Assyrier, koning van het Noorden, in wie hij de Gog van Ezechiël 38 lijkt te zien, door Hem zal verdelgd worden. Dan zullen volgens hem de voeten van de Heer staan op de Olijfberg en zal deze gespleten worden. Terwijl dan de heiligen met Hem zullen komen, waarna het oordeel der levenden zal plaats vinden en het Koninkrijk, bevrijd van alle ergernissen, zal worden opgericht. Terwijl wij menen, dat de Assyrier, koning van het Noorden, uit het Zuiden teruggekomen, tegelijk met het Beest en de Antichrist voor Jeruzalem verdelgd wordt (Dan. 11:44 en 45; Openb. 18: 19-21) En dat dit de vervulling is van Joël 3:2 en Openbaring 16:16. De Heer van Wie de voeten dan op de Olijfberg zullen staan, en die, die berg in tweeën zal splijten, om daardoor aan de Joden gelegenheid te geven tot ontvluchten (Zach. 14:4 en 5), zal al de rondom Jeruzalem vergaderde volken bij deze komst oordelen. Later zullen dan echter nog meerdere vijanden door Hem moeten overwonnen worden, waardoor de eerste tijd van het duizendjarige rijk nog niet door volle vrede zal worden gekenmerkt. Gog zal tegen het land komen, als het teruggebracht is van het zwaard, dat vele volken tot verwoesting is geweest, als het in rust zal zijn, als het zeker woont, en zal geoordeeld worden op de bergen Israëls (Ezech. 38:8-22; 39:9 en 14) Verder zullen er nog oordelen komen over Edom, Moab, Amman, Tyrus en Sidon en nog meer algemene oordelen (Jes. 66:16; Matth. 13: 41, 42) Dan volgt het oordeel over de levenden, (Matth. 25) en zal de heerlijke heerschappij van Christus met Zijn heiligen in volkomen rust en vrede aanvangen. De lezer mag dit zelf beoordelen. Ook wij bevelen, net als de schrijver, dit onderwerp in de ernstige studie aan van allen, die zich met de bijzonderheden der profetieën bezighouden.

Op dit punt gekomen is het van belang, nog eens terug te kijken en na te gaan wat Zacharia ons leert ten opzichte van de persoon van de Heer vanuit verschillend oogpunt beschouwd.

- In het eerste hoofdstuk is Hij de engel van de Heer, die al de gebeurtenissen met de koninkrijken van de aarde bestuurt, om ze te doen samenwerken tot de vestiging van Zijn koninkrijk en tot de heerlijkheid van Zijn volk, met Jeruzalem als middelpunt.
- In het derde hoofdstuk is Hij de ware Hogepriester, omringd door hen, die Hij tot Zijn metgezellen gemaakt heeft. Tegelijkertijd is Hij de grondslag van al de gedachten van God. Degene op wie de toekomstige tempel zal gebouwd worden door God.
- In het vierde hoofdstuk is Hij de ware Koning, de Heer van de hele aarde en de sluitsteen of hoofdsteen, die te voorschijn komt met gejubel en waarop de gunst van God in eeuwigheid gegraveerd is.
- In het zesde hoofdstuk zijn het priesterschap en het koningschap in Zijn persoon verenigd en als zodanig is Hij gekroond en gezeten in Zijn troon.
- In het negende hoofdstuk brengt Hij Jeruzalem heil aan als Koning van de gerechtigheid en Koning van de vrede.
- In het elfde hoofdstuk wordt Hij aan Israël voorgesteld als hun Herder, verworpen en verkocht voor dertig zilverlingen, maar erkend door de ellendigste van de kudde.
- In het twaalfde hoofdstuk wordt Hij als de Messias gezien door degenen, die Hem doorstoken hebben.

- In het dertiende hoofdstuk wordt Zijn hele loopbaan hier beneden beschreven van de kribbe tot het kruis. Het is op grond van Zijn offer, dat Hij tot Lo-ammi zal kunnen zeggen: ‘Het is Mijn volk’ en dat het volk zal kunnen zeggen: ‘Jahweh is mijn God’.
- En eindelijk in het veertiende hoofdstuk verschijnt Hij Zelf om Jeruzalem te verlossen en Zijn regering te aanvaarden als de Heer, de God van Israël, omringd door al Zijn heiligen.

Is dit geen heerlijke schildering en onze bewondering waard? Hij is het eeuwige middelpunt van alle zegeningen! En toch zijn dit nog niet alle eigenschappen van Christus. Lees het eerste hoofdstak van het Evangelie van Johannes, en u zult daar Zijn heerlijkheid vinden die zich tot in het oneindige vermenigvuldigt. En zelfs dit onvergelijklijk rijke hoofdstuk bevat ze nog niet allemaal. Lees de brief aan Efeze, daarin zult u Hem vinden als het middelpunt van de hele raad van God. Het verheerlijkte Hoofd in de hemel van Wie het lichaam, de Gemeente, nog op aarde is, maar verenigd met haar Hoofd door de Heilige Geest. Ook zult u daar Christus vinden als de Bruidegom, die Zijn Bruid liefgehad heeft en haar verheerlijkt vóór Zich zal stellen, heilig en onberispelijk. Laten wij ons voor Hem neerbuigen! En het nieuwe lied zingen: *‘U bent waardig’*. Ja, *‘Het Lam dat geslacht is, is waard te ontvangen de kracht en rijkdom en wijsheid en sterkte en eer en heerlijkheid en lof’*.

* * *

Op de dag van de openbaring van de Heer als Hij komt om Zijn volk en de geliefde stad te verlossen en de Olijfberg in tweeën zal splijten, zullen er nog andere wonderlijke natuurverschijnselen plaats hebben.

‘Op die dag zal het geschieden dat het kostbare licht er niet zal zijn, evenmin de dikke duisternis. Maar er zal één dag zijn, die de HEERE bekend zal zijn, geen nacht en geen nacht. Het zal geschieden ten tijde van de avond dat het licht blijft’ (vs. 6 en 7). Deze dag doet ons denken aan de dag van de kruisiging, wanneer er duisternis is over het hele land. Maar hier zal het licht ’s avonds schijnen wanneer het normaal donker is op aarde. *‘Tegen de tijd van de avond, zie, verschrikking! Voor de ochtend aanbreekt, is hij er niet meer’* (Zie Jes. 17:12-14). Op het ogenblik dat het avond is, zal er dikke duisternis zijn en zal de dag aanbreken voor de geliefde stad.

‘Op die dag zal het geschieden dat er levend water vanuit Jeruzalem zal stromen, de ene helft ervan naar de zee in het oosten en de andere helft ervan naar zee in het westen: ’s zomers en ’s winters zal het plaatsvinden (vs. 8). Weer een nieuw natuurverschijnsel, zinnebeeldig, maar toch echt. Het lijkt erop dat ons hoofdstuk vooral kijkt naar de aardrijkskundige veranderingen die plaats hebben als gevolg van de verschijning van de Heer. Zij vergezellen de vestiging van Zijn rijk en verhogen de luister ervan.

Hier vloeit levend water uit Jeruzalem, het bijzondere onderwerp van de profetie van Zacharia. In Ezechiël 47 vloeit het van onder de drempel van het huis, vanuit het heiligdom en het stort zich naar het Oosten in de Zoutzee of Dode Zee, waar het gezond wordt. Ezechiël vermeldt de plaats niet, waar de tweede van de ‘beide beken’ uitmondt (vs. 9). Maar Zacharia zegt ons welke richting zij neemt.

Zij gaat door het midden van Jeruzalem (want wij weten dat volgens Ezechiël, de tempel van de stad zelf gescheiden zal zijn). De helft gaat naar de zee in het oosten (de Dode Zee), zoals Ezechiël zegt, en de andere helft naar de zee in het westen (de Middellandse Zee). *‘De beekjes van de rivier verblijden de stad van God, het heiligdom, de woningen van de Allerhoogste’* (Ps. 46:5).

Symbolisch gezien, stelt dit water de Geest van God voor als levenskracht, die alles op haar weg vruchtbaar maakt (Joh. 7:38, 39; 4:14) Dezelfde betekenis heeft ook in de Openbaring de rivier van het water des levens die uitgaat van de troon van God en van het Lam in het nieuwe Jeruzalem. Zij brengt al de levendmakende en Goddelijke zegeningen. In Zacharia, waar wij ook de symbolische kant van dit alles zien, volgt het leven op het licht, dat in de avond schijnt.

‘De HEERE zal koning worden over de heel de aarde. Op die dag zal de HEERE de Enige en Zijn Naam de enige’ (vs.9). *‘Op die dag’*, want de profeet spreekt niet zozeer over de volgorde van de gebeurtenissen, maar over de verschillende gezichtspunten, waaruit men de laatste dag kan bezien. *‘Op die dag’*, zal de Here, de God van Israël, de Christus, Koning zijn. Maar deze Koning is Degene, die in vers 5 genoemd wordt *‘mijn God’*. Hij zal Koning zijn, niet alleen over Zijn volk, maar over de hele aarde. De heidenen zullen de God van Israël erkennen als de enige God. God is één, volgens de Joodse openbaring (Deut. 4:4; Mark. 12:29 en 32) en één ook volgens de Christelijke openbaring (1 Tim. 2:5). De algemene toekomstige godsdienst zal in verband staan met de eenheid van de God van Israël, als zodanig geopenbaard in de persoon van Christus.

‘Heel het land zal als de Vlake worden, van Geba tot Rimmon, ten zuiden van Jeruzalem. Maar Jeruzalem zal verheven worden en op zijn plaats bewoond blijven, van de poort van Benjamin af tot de plaats van de vroegere poort toe, tot aan de Hoekpoort, en van de Hananeëltoren af tot aan de perskuipen van de koning’ (vs. 10).

Hier vinden wij een vierde natuurverschijnsel als afsluiting van de reeks wonderlijke gebeurtenissen, die plaats zullen hebben in het land Israël. Iedereen weet dat de Jordaan door een diepe laagvlakte stroomt, die zich uitstrekt van het meer van Gennesareth tot aan de Dode Zee. Dit is de merkwaardigste laagvlakte van de hele aarde. Het meer van Gennesareth, waar de Jordaan eerst doorheen stroomt, ligt 208 meter *boven* het zeeniveau van de Middellandse Zee. En de Zoutzee (of Dode Zee) ligt 394 meter *onder* het zeeniveau van de Middellandse Zee. Aan deze vlakte bij de Dode Zee moeten wij denken als er gezegd wordt, dat dit ganse land - namelijk het land rondom Jeruzalem - als een vlak veld zal gemaakt worden. Dit land wordt nader aangeduid met de woorden: van Geba tot Rimmon toe. Geba is een stad van Benjamin, ten Noorden van Jeruzalem. Trekt men een horizontale lijn oostwaarts vanaf Geba, dan komt men bij de Jordaan in de buurt van van Jericho. Rimmon is een stad in de stam van Simeon, vanwaar men op dezelfde manier bij de Dode Zee komt, op ongeveer twee derde van zijn uitgestrektheid naar het Zuiden. Zo zal dus het hele land, dat tussen deze twee lijnen ligt, tussen Geba en Rimmon, veranderd en gelijk gemaakt worden met het vlakke veld. Dat wil zeggen, met de vallei of de vlakte van de Jordaan. Het gevolg van dit buitengewone natuurverschijnsel zal zijn, dat Jeruzalem, bewoond en al, verhoogd zal worden voor aller ogen in het midden van het land Israël. De woonplaats van de grote Koning zal dus het

hele land overzien en van verre gezien worden! Alle stammen, alle natiën, zullen toestromen naar de berg van het huis van de Heer om te aanbidden. *‘Het zal echter in het laatst der dagen geschieden dat de berg van het huis van de HEERE vast zal staan als de hoogste van de bergen, en dat hij verheven zal worden boven de heuvels, en dat de volken ernaartoe zullen stromen. Vele heidenvolken zullen op weg gaan en zeggen: Komt, laten wij opgaan naar de berg van de HEERE, naar het huis van de God van Jakob; dan zal Hij ons onderwijzen aangaande Zijn wegen, en wij zullen zijn paden bewandelen. Want uit Sion zal de wet uitgaan en het woord van de HEERE uit Jeruzalem’* (Micha 4:1 en 2).

‘Zij zullen erin wonen, een ban vloek zal er niet meer zijn: Jeruzalem zal onbezorgd wonen’ (vs. 11), Na zoveel vloek en bedreigingen van de zijde van God, na zoveel tegenspoed, belegeringen en plunderingen, zal de heilige stad rustig zijn. Zij is een vreedzame en zekere toevlucht voor haar inwoners. Op dat ogenblik zullen de inwoners voor altijd verlost zijn van de Assyriër, hun ogen zullen de Koning zien in Zijn schoonheid en er zal gezegd worden: *‘Aanschouw Sion, de stad van onze samenkomsten. Uw ogen zullen Jeruzalem zien, een veilige woonplaats, een tent die niet afgebroken zal worden, waarvan de pinnen voor altijd niet uitgetrokken zullen worden en waarvan geen enkel touw gebroken zal worden’* (Jes. 33:16-20).

* * *

De verzen 12 tot 20 spreken ons van de plagen die over de heidenen komen, hetzij vóór, hetzij na de vestiging van het duizendjarige rijk van Christus. Het is goed om in gedachten te houden, dat de drie laatste hoofdstukken van de profeet de laatste dag als één geheel behandelen.

Men moet er dus geen chronologische volgorde van feiten in zoeken. In de verzen 12 tot 15 gaat Zacharia terug om de plaag te beschrijven waarmee de volken die tegen Jeruzalem verzameld zijn, geplaagd zullen worden. Dit zal zijn in de tijd dat Juda zal deelnemen aan de strijd, zoals wij eerder al gezien hebben. Behalve het oordeel, dat ze in de strijd tegen zullen komen en waarvoor het overblijfsel van Juda gedeeltelijk het werktuig in Gods hand zal zijn, zal de Heer met een plaag al de volken slaan, die strijd gevoerd hebben tegen Jeruzalem. Hun vlees zal wegteren, hun ogen zullen wegteren in hun kassen en hun tong in hun mond. Ja, zij zullen tegen elkaar opstaan om elkaar te vernietigen. Ditzelfde vindt men ook in Ezechiël met betrekking tot de ondergang van Gog, de koning van het Noorden (Ezech. 38:21 en 22). Ook de dieren zullen geslagen worden en hun plaag zal gelijk zijn aan die van de mens. Deze laatste heeft God vergeten en staat niet meer in verbinding met Hem in zedelijk opzicht. Hij zal gelijk gemaakt worden aan het redeloze dier, het peil waartoe hij zich verlaagd heeft. Maar er zullen overgeblevenen uit de heidenen zijn die naar Jeruzalem zijn gekomen, evenals er een overblijfsel van Jeruzalem, van Juda en van Israël zal zijn. Zij die gespaard zijn zullen van jaar tot jaar optrekken naar Jeruzalem en naar de tempel, om de Heer te aanbidden en het Loofhuttenfeest te vieren. Dat feest wordt gevierd na de oogst en de wijnoogst. Het verblijf onder de loofhutten stelt de vreugde van een vredige, ongestoorde rust van Israël voor. Dit als aandenken aan het wonen in tenten in de woestijn (Lev. 23: 43). Deze herinnering gaat niet vergezeld met enig berouw of met enige bitterheid voor het volk, want er is gezegd: *‘Want de HEERE, uw God, zal u zegenen in heel uw opbrengst en in al het werk van uw handen; daarom moet u werkelijk blij zijn’* (Deut. 16:15). Nu zijn de

tijden van oordeel en van vernedering voorbij. De grote Verzoendag, waarop Israël zijn ziel verootmoedigt (Lev. 16:29 en 34), heeft voor de getrouwen plaats gevonden bij de grote rouwklacht van Jeruzalem (hst. 12:11). Zij hebben op Hem gezien, die zij doorstoken hebben en die eens voor altijd verzoening voor hun zonden aangebracht heeft. Deze dag zal na die tijd nooit weer kunnen aanbreken voor het volk van God en de dag van het Pinksterfeest ook niet. Want Israël zal de Heilige Geest volkomen ontvangen hebben, de late regen. Alleen het Loofhuttenfeest zal blijven bestaan en het Paasfeest, de gedachtenis van de verzoening en van de volbrachte verlossing (Ezech. 45:21 en 25).

De heidenen zullen, zoals wij al gezegd hebben, deelnemen aan het Loofhuttenfeest. Maar omdat er een grote schare van hen behouden zal worden (Openb. 7:9-12), zullen zij dit niet doen als heidenen. Zij zullen zich moeten onderwerpen aan de ijzeren scepter van de Messias, anders zullen zij in stukken geslagen worden (Ps. 2:9). Wij zien hier ook, dat zij die niet zullen optrekken naar Jeruzalem tot het Loofhuttenfeest om zich voor de Koning neer te buigen, met een plaag getroffen zullen worden. De regen, die hun land vruchtbaar maakt, zal hun onthouden worden. Dit wordt letterlijk bedoeld, zoals al de feiten, die dit hoofdstuk vermeldt. Maar het is ook een beeld van de geestelijke zegeningen, die niet zijn voor degenen die de Heer niet gehoorzamen. Het zal de straf zijn voor hun zonde. Maar die straf is heel verschillend van de straf die over de volken, die in opstand zijn gekomen tegen God en tegen Zijn Gezalfde, is gekomen.

‘Op die dag’, vervolgt de profeet (vs. 20 en 21), zal te Jeruzalem (want hij heeft altijd het oog op Jeruzalem) alles geheiligd en de Heer toegewijd zijn. Alle potten in Jeruzalem en in Juda kunnen even goed gebruikt worden om de offeranden in te koken als de potten van het huis van de Heer.

‘Op die dag zal er geen Kanaäniet meer zijn in het huis van de HEERE van de legermachten’ (vs. 21). Eerder zijn zij er wel geweest, zoals de profeet Ezechiël zegt: ‘Het is voor u lang genoeg geweest met al uw gruweldaden, huis van Israël, want u hebt vreemdelingen binnengebracht, onbesnedenen van hart en onbesnedenen van vlees, om in mijn heiligdom te laten zijn, zodat ze Mijn huis te ontheiligden; want u bood Mijn brood – het vet en het bloed – aan, en zij verbraken Mijn verbond door al uw gruweldaden. Verder hebt u uw taak ten behoeve van Mijn geheiligde dingen niet vervuld. U stelde voor uzelf mensen aan om uw taak ten behoeve van Mij in Mijn heiligdom te vervullen (Ezech. 44:6-8).

Passen wij deze woorden op onszelf toe? Is dit ook niet de misdaad van de belijdende Christenheid ten opzichte van de eredienst van onzen God? Nemen ook de onbesnedenen van hart niet deel aan de heilige dingen? Wat een vermenging van dat wat rein is met dat wat onrein is! Wat een vernedering voor het volk van God, is het inbrengen van de onbesnedenen en de Kanaäniet in het huis van God. Wat een oneer voor Hem, van Wie gezegd wordt: *‘de heiligheid is een sieraad voor Uw huis, HEERE’* en *‘want Heilig is de HEERE, onze God’* (Ps. 93:5; 99:3, 5 en 9).

Laten wij steeds het wezen van onze God in gedachten houden! *‘Maar wordt, zoals Hij die u geroepen heeft heilig is, ook zelf heilig in al uw*

wandel' (1 Petr. 1:15). En als wij moeten zeggen, door de ervaringen van de tegenwoordige tijd, hoezeer wij de Heer onteerd hebben, wat de Gemeente aangaat en ook wat ons zelf betreft. Laten wij dan onze blikken vooruit richten naar die heerlijke tijd in de toekomst, als alles de Heer heilig zal zijn. Als Hij Zelf Zijn rust zal vinden in alles wat in overeenstemming is met Zijn heiligheid en met Zijn liefde!

De Heer zal komen!

't Hoofd omhoog, de Heer zal komen.
Hij komt met bazuingeschal;
zijn bevel wordt dra vernomen;
ja, Hij komt, die komen zal.
Geest en bruid, zij roepen samen:
kom, o bruidegom en hoofd,
schenk vervulling op het amen;
doe zoals U hebt beloofd!

Als een kind werd U geboren
op de dag, door God bepaald.
Satan heeft zijn macht verloren,
maar de prijs hebt U betaald.
In een weg van smart en lijden
bracht U ons verlossing aan;
slechts verneed'ring, smaad en strijden
vond U op uw levensbaan.

Maar U komt, U haalt in luister
uwe bruid van de aarde af;
U werpt Satan in de kluister,
en aanvaardt de heersersstaf.
Heerlijk delen we in uw ere,
in uw grootheid, nooit aanschouwd.
Schitt'rend straalt Uw glorie, Here
zoals nimmer is ontvouwd.

